

फक्त कार्यालयीन उपयोगकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

लातूर जिल्हा

१९९०-९१

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा:- लातूर

१९९०-९१

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय

महाराष्ट्र शासन- मुंबई

जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय

लातूर

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा - लातूर

१९९०-९१

अनुक्रमणिका

विषय	पृष्ठ क्रमांक
<u>भाग - १</u>	
१. दृष्टिक्षेपात लातूर जिल्हा (सामान्य माहिती व महाराष्ट्राशी तुलना)	१ ते ८
२. जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	१ ते २३
<u>भाग - २</u>	
३. जिल्हा सांख्यिकी गोष्टवारां (विविध माहितीचे सांख्यिकीय तपते)	१ ते १९९

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९९०-९१.

दृष्टीक्षेपात लातूर जिल्हा

अ. क्र.	बाब	परिणाम	लातूर जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
१	२	३	४	५

एक) प्राकृतिक रचना

अ) भौगोलिक स्थान

१) उत्तर आक्षांश	अंश	१८.०५	ते	१६.४ ते
		१८.७५	ते	२२.१
२) पूर्ण रेखांश	अंश	७६.२५	ते	७२.६ ते
		७७.२५	ते	८०.९

ब) हवामान

१) किमान तापमान	डिग्री सेल्सियस	१४.९		००.७
२) कमाल तापमान	"	३८.९		४८.६
३) पर्जन्य (सरासरी १९९०)	मि. मी.	९६२°		उ. ना

क) प्रशासकीय विभाग (१९९१)

१) तालुके	संख्या	५		३०३
२) पंचायत समित्या	संख्या	५		२९८
३) टंचाईग्रस्त तालुके (९०-९१)	संख्या	५		३९
४) एकात्मिक ग्रामिण विकास प्रकल्प गट	संख्या	५		२९८
५) शहरे	संख्या	५		३०७
६) गावे (एकूण)	संख्या	९०४		४१८३३
१) निर्जन	संख्या	१९		२४०९
२) वस्ती असलेली	संख्या	८८५		३९३५४
७) क्षेत्रफळ	चौ. कि. मी.	७१५७		३०७७१३

दोन) प्रशासकीय संस्था (३१-३-१९९१)

१) पंचायत समित्या	संख्या	५		२९८
२) महानगरपालिका	संख्या	-		११
३) नगरपरिषदा	संख्या	५		२२८
४) कटक मंडळे	संख्या	-		७
५) ग्रामपंचायती	संख्या	७०६		२५८५२

(दोन)

१	२	३	४	५
६. पोलिस स्थानके	संख्या	१८	८१८	
७. पोलिस आऊट पोस्ट	संख्या	१६	१४२६	

(तीन) लोकसंख्या (१९९१)

१. ग्रामिण लोकसंख्या	आकडे हजारात	१३३२	४८२५२
२. नागरी लोकसंख्या	--- " ---	३४२	३०४९६
३. एकूण लोकसंख्या	--- " ---	१६७३	७८७४८
४. अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	--- " --- १९८१	२१२	४४८०
५. अनुसूचित जातीच्या लोकसं- खेची टक्केवारी	टक्केवारी	१६.३८	७.१४
६. अनुसूचित जमातीची लोक- संख्या	आकडे हजारात	३५	५७७२
७. अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी	टक्केवारी	२.७०	९.१९
८. पुरुष	आकडे हजारात (१९९१)	८६१	४०६८६
९. स्त्रीया	--- " ---	८१३	३८०६२
१०. स्त्रि पुरुष प्रमाण	१००० पुरुषांमागे स्त्रीयाचे प्रमाण	९४४	९३५
११. घनता	दर चौ. कि. मी. क्षेत्रा- तील लोकसंख्या	२३४	२४४

१२. साक्षरतेचे प्रमाण १९८१

१. एकूण	टक्केवारी	३४.६२	४७.१८
२. पुरुष	--- " ---	४८.२८	५८.७९
३. स्त्रीया	--- " ---	२०.५०	३४.७९
४. राज्यामध्ये जिल्हाचा क्रमांक	संख्या	२२	--

(चार) कृषी

		१९८४-८५	१९८९-९०
१. भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	६६७	३७७५८
२. जंगल व्याप्त क्षेत्र व त्यांची भौगोलिक क्षेत्रा- ची टक्केवारी	--- " ---	०.३	५४३४
३. शेतजमीन उपलब्ध नसलेली जमीन	टक्केवारी	(०.०४)	(१७.५९)
अ) बिगर शेतती वापरा खालील जमीन	हजार हेक्टर	१७.१	१९८९ पुढे

(तीन)

१	२	३	४	५
ब) पश्चिम आणि लागवडी	हजार हेक्टर	११.५		१७२१
लायक नसलेली जमीन				
एकूण (अ+ब)		२८.६		२८१०
४. पश्चिम जमीनी व्यक्तिरिक्त				
लागवडी न केलेली जमीन व				
इतर जमीन				
१. कायम गुरे चरण	हजार हेक्टर	१३.८		१५२९
आणि इतर				
२. झाडे झुडूपेखालील जमीन	---	१.७		१८०
३. लागवडी योग्य परंतु पडजमीन	---	१९.८		१०२८
५. फुडीत जमीन				
१. चालू पड	---	२०.६		८८३
२. इतर पड	---	३१.३		१००१
६. पिकाखालील क्षेत्र				
१. पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	---	५५९.४		१७९२३
२. दुसोटा क्षेत्र	---	२७.४		२३२९
३. एकूण पिकाखालील क्षेत्र	---	६४८.८		२०२५२
७. ओलित क्षेत्र				
१. निव्वळ ओलित क्षेत्र	---	३१		२४६५ (९०-९१)
२. एकूण ओलित क्षेत्र	---	३९		३१९१
८. महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र (अन्न धान्य)	---	४९०		१४३९९
९. वहित धारण जमीन एकूण			८५-८६अंतिम	८५-८६अंतिम
१. २हेक्टरपेक्षा कमी	संख्या००	८५३		४५४२५
२. २ ते १० हेक्टर	संख्या००	४५८६		३२९७२
३. १० हेक्टरपेक्षा जास्त	संख्या००	१२५०		२४२२
१०. जमीन महसूल त्तुली ९०-९१	लाख रु.	९५.४०		६१६४
११. जिल्हा परिषदांचा	हजार रु.	३८.५०		१५२५००
उपकर १९९०-९१				
१२. पंचायत समित्यांचा उपकर	---	९९८.७८		६२९५७ (८२-९०)

पुढे चालू

(चार)

१	२	३	४	५
(पाच)	पशुसंवर्धन (पशु गणना)		१९८७	१९८७
	१. पशुधन	संख्या हजारात	८०८	३४२५५
	२. गाई व बैल	" - "	४०४	१६९०४
	३. म्हशी व रेडे	" - "	१६६	४७५६
	४. मेंढया	" - "	४८	२८७३
	५. शेळ्या	" - "	१८१	९१९१
	६. कोंबड्या व बढके	" - "	१९२	३४८४०
(सहा)	सहकार (९०-९१)			
	१. सहकारी संस्था	संख्या	२२२९	१०४६२०
	२. प्राथमिक कृषी सहकारी पत संस्था	" - "	५६८	१९५६५
	३. प्राथमिक कृषी सहकारी पत संस्थाची संख्या हजारात	संख्या	२३०	८११६
	४. हुण्ढा गोळा संस्था	संख्या	५०३	१४०६२
	५. प्राथमिक कृषी पत संस्था दिलेली, कर्जे	रु. कोटीत	३५.४५	७७५
(सात)	जलसिंचन पूर्ण झालेले पार्लंबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभ क्षेत्र		३०-६-८१	३०-६-९
	१. मोठे प्रकल्प	संख्या	२	२१
	२. लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	३०	उ. ना.
	३. मध्यम प्रकल्प	संख्या	६	१७१
	लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	१८	उ. ना.
	४. लघुप्रकल्प (पूढभाग)	संख्या	१३०	१५४५
	लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	३३	उ. ना.
	५. सिंचन विहीरी, खालील भिजणारे क्षेत्र		१९८४-८५	
			२४	१२९५
(आठ)	उद्योग (१९९० अखरे)			
	१. नोंदणीकृत कारखान्याची संख्या	संख्या	४०	२७४६५
	२. नोंदणीकृत चालू कारखान्याची संख्या (उत्पादन चालू असलेले)	" - "	३८	२३४१०
	३. साखर कारखान्याची संख्या (चालू असलेले धरून)	" - "	३	१४०

पुढे चालू....

(पाच)

१	२	३	४	५
	४. साखर कारखान्यातील साखरेचे उत्पादन	हजार टन	१०१	४१२४
	५. सर्व मूत गिरण्याची संख्या	संख्या	२	१२२

(नऊ) त्रीज (३१-३-९१)

१.	त्रीज पुरवठा शहरे व खोडी	संख्या	४०२	३२६६१
२.	त्रिवृतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	-"	९०४	३२४१३
३.	त्रिवृत्त पुरवठा केलेले पंप संघ	-"- हजारात	४६	१६१५
४.	गोबर गॅस सर्वत्र	संख्या	७०३५	३४८३६

(दहा) सार्वजनिक आरोग्य (१९९०)

१.	रुग्णालये	संख्या	११	७६८
२.	दवाखाने	-"	१६	१८२६
३.	प्राथमिक आरोग्य केंद्र	-"	४४	१६७२
४.	प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	१	८१
५.	एकात्मिक वाले विकास योजना गट	-"	१	१३१
६.	अंगणवाडी उपस्थित राहणारी मुले	संख्या	१४८४२	३३६७२१

(आकरा) शिक्षण

			३०-९-८८	२०-९१
१.	एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	११२८	५७६१२
२.	एकूण एक शिक्षिकी शाळा	-"	१८१	१३१८७
३.	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	२२२	१०४२७
४.	प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	-"	५	२६७
५.	प्रत्येक शिक्षकांसाठी प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	४२	३२

(बारा) द्वयम शिक्षण

१.	द्वयम शाळा	संख्या	२५८	१००२६
२.	शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	१२५	५७४३
३.	शाळेतील शिक्षक	-"	४	१७७
४.	प्रत्येक शिक्षकांसाठी द्वयम शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	३४	३२

पुढे चालू.....

(सहा)

१	२	३	४	५
(तेरा)	<u>उच्च शिक्षण</u>			
	१. संस्था	संख्या	१२	११३२
	२. एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	१९	१०७१
(चौदा)	<u>अ) प्रौढ शिक्षण (१९९०-९१)</u>			
	१. प्रौढ शिक्षण केंद्र	संख्या	८००	२८३४९
	२. प्रौढाची उपस्थिती <u>तांत्रिक शिक्षण</u>	संख्या हजारात	२४	८४३
	<u>औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था</u>			
	१. शासकीय व शासन	संख्या	४	उ. ना.
	२. खाजगी	संख्या	२	उ. ना.
	३. शासकीय व शासन सहाय्यीत औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था मध्ये मंजूर झालेल्या जागा	संख्या	११६४	उ. ना.
	<u>शिक्षण संस्था</u>			
	१. शासकीय व शासन सहाय्यीत	संख्या	२३	उ. ना.
	२. इतर (खाजगी)	संख्या	३२	उ. ना.
	३. शासकीय व तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या हजारात	उ. ना.	उ. ना.
	४. अभियंत्याची संख्या	संख्या	उ. ना.	उ. ना.
(पंधरा)	<u>परिवहन आणि दळणवळण ३१-३-९१</u>			
	१. एकूण रेल्वे मार्ग लांबी	कि. मी.	१४८	५४३४
	२. रस्त्यानी जोडलेली गावे	संख्या	८५३	उ. ना.
	३. एकूण रस्त्याची लांबी (पृष्ठांकीत) किं. मी.		४१७६	१७२३६५
	४. राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	किं. मी.	—	२९५२
	५. राज्य महामार्गाची लांबी	कि. मी.	७६४	३०९७५
	६. महत्वाच्या जिल्हा रस्त्याची लांबी	कि. मी.	१२१०	३८९३६
	७. इतर जिल्हा रस्त्याची लांबी	कि. मी.	१३३७	३८५७३
	८. ग्रामिण रस्त्याची लांबी	कि. मी.	८६६	६१५१२

पुढे चालू.....

(सात)

१	२	३	४	५
(सोळा)	<u>पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा (१९०-९१)</u>			
	१. कठीण गांवाची संख्या	संख्या	-	३७५६
	२. खेड्यांना केलेला पुरवठा			
	अ) नळाचा पाणी पुरवठा	संख्या	६७	१२१९
	ब) कूपनलिका	संख्या	१७	-
	क) त्रिहीरी	संख्या	-	६२३
	३. टॅक्म किंवा बैल गाडीने पुरवठा केली जाणारी गावे	संख्या	६०	५६२०
	४. योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	संख्या	९	निरंक
(सतरा)	<u>घर बांधणी १९९०-९१</u>			
	१. भूमीहीन कामगारांसाठी बांधिलेल्या झोपड्या	संख्या	३०	१७००
अठरा)	<u>एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम</u>			
	१. दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे १९८१	संख्या लाखात	०.७७	३४
	२. १९९०-९१ मधील जुने लाभार्थी	संख्या	६८	उ. ना.
	३. नवन लाभार्थी	संख्या	३६०८	उ. ना.
(एकोणिस)	<u>रोजगार निर्मिती १९९०-९१</u>			
	१. रोजगार हमी योजना	कोटी मनुष्य दिवस	०.२३	८.९४
	२. जवाहर रोजगार योजना	-----	०.२५	८.५०
(वीस)	<u>आदिवासी कल्याणकारी योजना १९९०-९१</u>			
	आदिवासी करीता आश्रम शाळा	संख्या	-	६०२
(एकेवीस)	<u>सागास वगीयासाठी कल्याणकारी योजना १९९०-९१</u>			
	अ) सागास वगीयासाठी नस्तीगृहे	संख्या	७	२२५७
	ब) नस्तीगृहात राहणा-या विवाध्यांची संख्या	संख्या	४५०	१००२५०

पुढे चालू.....

(आठ)

१	२	३	४	५
(बाकीस) <u>जिल्हा नियोजन १९९०-९१</u>				
	१. वार्षिक योजनीतील मंजूर तदतूद	रु. कोटीत	११.१४	२५२१
	२. अनुषेध भरून काढण्यासाठी तरतूद	रु. कोटीत	१५.८७	निरंक
(तेजीस) <u>नागरी पुरवठा</u>				
	१. रास्त भाज्याची दुकाने १९९०-९१	संख्या	११३३	३५४३७
	२. पुरविलेला एकूण साठा १९९०-९१	"०००" टन	२४	उ. ना.
	३. शासकीय गुदामे ३१-३-९१	संख्या	१९	१२०१
	४. साठवण्याची क्षमता	हजार टन	उ. ना.	७४०

टीप:- आस्थायी

उपोद्धात

उस्मानाबाद जिल्हयाचे विभाजन करून दिनांक १६-८-१९८२ रोजी लातूर या नव्या जिल्हयाची निर्मिती करण्यात आली. या नवनिर्मिती लातूर जिल्हयात पूर्वीच्या उस्मानाबाद जिल्हयातील लातूर, अहमदपूर, उदगीर, निलंगा व औसा अश्या ५ तालुक्यांचा समावेश करण्यात आला. त्याच बरोबर विड जिल्हयातील अंबाजोगाई तालुक्यातील रेणापूर सर्कल मधील रेणापूर सह ४३ गावांचा समावेश करण्यात आला.

सन १९६६ च्या राज्य पुनर्रचनेच्या वेळी पूर्वीच्या हैद्राबाद संस्थानातील उस्मानाबाद जिल्हा मुंबई राज्यात सामील झाला. त्यावेळी आताच्या लातूर जिल्हयातील अहमदपूर, निलंगा व उदगीर ही विदर्भ जिल्हयातील ३ तालुके त्या वेळेच्या उस्मानाबाद जिल्हयात समाविष्ट करण्यात आली होती.

लातूर शहराची ऐतिहासिक पाश्चिमी- लातूर शहराला प्राचीन ऐतिहासिक पाश्चिमी लाभिलेली आहे. रददा या राष्ट्रकूट राजाचे लातूर हे निवासस्थान होते. राष्ट्रकूट राजा अमोघवर्ष पहिला, हा या लददालूर नगराचा अधिपती/स्वामी असल्याचे नमूद आहे. इ.स. ७५३ मध्ये वदामीच्या चालल्यानंतर आलेले "राष्ट्रकूट" राजे स्वतःला "लददलूर पूर्वाधिपति" म्हणजे "लददालूर निवासी" असे म्हणतून घेत.

चालुक्य घराण्यातील विक्रमादित्य ६ चा यांच्यानंतर त्याचा मुलगा सोमेश्वर ३ हा गादीवर आला. वृहत ज्ञानागुळे त्याला "सर्ज चक्रवर्ती" असे म्हणत. लातूर येथे त्याच्या कारकिर्दीची नोंद असलेला कोरीव लेख सापडला. त्यामध्ये "लददलूर येथे पापविनाशन" देवाचे मंदीर बांधल्याचा उल्लेख सापडतो. सदर कोरीव लेख इ.स. १०४९ चा इ.स. ११२८ या वर्षातील आहे.

इ.स. १३१७ मध्ये यादवाचे राज्य दिल्लीच्या मुलताच्या हाती पडले. व दक्षिणेवर मुसलमानाचे राज्य आले. त्यात उस्मानाबाद जिल्हयाचाही समावेश होता. नंतर ते वहामणी राज्यात आले. व त्याचेही तुकडे होऊन मध्यंतरी व-याच उलथापालथी होऊन हैद्राबादच्या निजामाच्या अधिपत्याखाली आले. सन १९४८ मध्ये स्वतंत्र भारतात सामील झाले.

जिल्हयाचे एकूण क्षेत्रफळ ७३७२ चौ. कि.मी. असून ते महाराष्ट्र राज्याच्या २.४० टक्के इतके येते. १९८१ जनगणने प्रमाणे जिल्हयाची लोकसंख्या (रेणापूर मंडळे धरून) १२,९३,३५४ असून ते महाराष्ट्र राज्याच्या जवळ जवळ २.०६ टक्के आहे. महाराष्ट्र राज्याच्या प्रत्येक चौ. कि.मी. मागे २०४ व्यक्ति असलेल्या घनतेच्या तुलनेत जिल्हयाची घनता कमी म्हणजे १७५ व्यक्ति इतकी आहे. पांच तालुक्यातून व तेवढ्याच संख्येच्या विकास गटातून एकूण ९०४ गावे आहेत.

पा.सा.बा. जिल्हयाचे हवामान कोरडे असते. सरासरी वार्षिक पर्जन्यमान

७८७ मी.मी. आहे. येथील जमीनीचे दोन भाग पडत असून एका भागात सर्व साधारण पणे हलकी व मध्येम हलकी जमीन कमी आर्द्रता प्रोत्साहक आहे. याच भागात कांही ठिकाणी तांबड्या रंगाची (जांभा) खडकाळ जमीन सापडते. दुस-या भागातील जमीन भारी व काळी असून कांही ठिकाणी हलक्या प्रतियी आढळते.

जिल्ह्याच्या एकूण लोकसंख्येच्या ८३.६१ टक्के लोक ग्रामीण भागात उर्गित शहरी भागात राहतात. तसेच अनुसूचित जातीच्या लोकांचे प्रमाण जिल्ह्यात १६.४२ टक्के आहे. जिल्ह्यात सुमारे ३४.६१ टक्के साक्षर आहेत.

सन १९८४-८५ च्या पीकाच्या अंतिम अहवालावरून एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या ९४ टक्के म्हणजे ६.२५ लाख हेक्टर क्षेत्र लागवडीसाठी उपलब्ध होते. पैकी ८८ टक्के निव्वळ पीका खालील होते. दुबार लागवडीचे क्षेत्र निव्वळ लागवडी क्षेत्राच्या १८ टक्के होते. ६.४९ लाख हेक्टर पीकाखाली असलेल्या क्षेत्रापैकी ५२.९१ टक्के क्षेत्र तृणधान्याचे असून २२.५९ टक्के कडधान्य व २४.५ टक्के क्षेत्र इतर पीकाखाली होते.

१९७१ च्या जनगणनेनुसार असलेल्या सर्व खेड्यांना विज पुरवठा करण्यात आलेला आहे. तसेच १९८१ च्या जनगणनेनुसार असलेल्या सर्व खेड्यांना देखील विज पुरवठा करण्यात आलेला आहे. ८८ टक्के गावे पृष्ठांकित रस्त्यांनी जोडलेली आहेत.

जिल्ह्यात मार्च १९९१ अखेर ६ मोठे उद्योग कार्यरत असून ८६६ विविध लघू उद्योग घटकाची जिल्हा उद्योग केंद्रात स्थाई नोंदणी झालेली आहे. सदर उद्योगाची रोजगार क्षमता ४७६ कामगाराची आहे. तसेच ८४९ लघू उद्योगाची अस्थायी स्वस्थाची नोंदणी झाली आहे.

३० जून १९९१ अखेर जिल्ह्यात विविध प्रकारच्या २२२९ सहकारी संस्थांचा घालू होत्या व त्याची सदस्य संख्या ४७४ हजार होती. एकूण सहकारी संस्थांपैकी ५६९ संस्था कृषी पत संस्था असून त्याची टक्केवारी २६ येते. दि. ३०-६-९१ अखेर प्राथमिक कृषी पतसंस्थांनी रु. ३५४५ लाख कर्जे दिली. तथापि वर्ष अखेरीस रु. ८८७ लाख रकमेची थकवाकी होती.

आरोग्य सेवा शासकीय स्थानिक संस्था व स्वयंस्फूर्त संस्थांकडून पुरविली जात आहे. जिल्ह्यात एकूण ११ रुग्णालये, १६ दवाखाने, ४४ प्राथमिक आरोग्य केंद्र व ५० कुटूंब कल्याण केंद्रामार्फत वैद्यकीय सेवेची सुविधा करून दिली जात आहे.

जिल्ह्यात १९८८-८९ अखेर ११२८ प्राथमिक, माध्यमिक २३८ व २० उच्च माध्यमिक शाळा असून त्यामध्ये पटावरील विद्यार्थ्यांची एकूण संख्या ३,६७,२२६ होती. या शिवाय ११ महाविद्यालये असून त्यामध्ये १९,१८६ विद्यार्थी शिक्षण घेत होते.

उपरोक्त बाबींवरील अधिक माहिती पुढील परिक्षेदात देण्यात आली आहे.

१) भौगोलिक स्थान व प्राकृतिक रचना

भौगोलिक स्थान

१. लातूर जिल्हा महाराष्ट्राच्या दक्षिण पूर्व (अग्नेय) दिशेस असून उत्तर

आक्षांशाच्या १८.०५ ते १८.७५ अंश व पूर्वे रेखांशां ७६.२५ ते ७७.२५ अंशांमध्ये असलेला आहे. हा जिल्हा महाराष्ट्र व कर्नाटक राज्यांच्या संवद्ददीवर आहे. लातूर जिल्ह्याच्या पश्चिमेला व दक्षिणेस उस्मानाबाद, वाशिंग्टन वीड, उत्तरेस परभणी, इशान्येस नांदेड व पूर्वेस कर्नाटक राज्याचा मतील विदर्भ जिल्हा आहे.

क्षेत्रफळ व प्रशासकीय विभाग

२. १९८१ च्या जनगणनेनुसार लातूर जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ ७३७१.९ चौ. कि.मी. असून ते महाराष्ट्र राज्याच्या २.४० टक्के व औरंगाबाद विभागाच्या ११.४० टक्के आहे. जिल्ह्यात पांच तालुके असून जिल्ह्याचे मुख्यालय लातूर येथे आहे. महसूल विभागाचे दोन उपविभाग असून लातूर उपविभागातर्गत लातूर औसा तालुके व उदगीर उपविभागातर्गत निलंगा, उदगीर व अहमदपूर तालुके येतात. जिल्ह्याच्या एकूण क्षेत्रापैकी लातूर तालुक्याचे क्षेत्र २१ टक्के, अहमदपूर व उदगीरचे प्रत्येकी २१ व २२ टक्के, निलंगाचे १९ टक्के व औसा तालुक्याचे १७ टक्के आहे.
३. जिल्ह्यात रेणापूर मंडळातील गावे धरून एकूण ९०४ गावे आहेत. पैकी ८८५ गावे वस्तीची आहेत. व १९ गावे ओसाड (निर्जन) आहेत. तालुका निहाय गावांची संख्या येणे प्रमाणे १) लातूर-१७२ गावे (पैकी निर्जन), २) अहमदपूर-२१६ गावे (२ निर्जन), ३) उदगीर-१८५ गावे (१ निर्जन), ४) निलंगा-२०२ गावे (१० निर्जन), ५) औसा-१२९ गावे (४ निर्जन). लातूर जिल्हा निर्माण झाल्यानंतर जिल्ह्यातील अंदाजीगाई तालुक्यातील रेणापूर महसूल मंडळातील ४४ गावे वाड्या लातूर तालुक्यात समाविष्ट करण्यात आल्या.
४. जिल्ह्यात प्रत्येक तालुक्याला एक या प्रमाणे पांच सामुहिक विकास गट आहेत. १९८९-९० अधिरीत एकूण ७०६ ग्रामपंचायती होत्या. ऋ पंचायत समिती निहाय ग्रामपंचायतीची संख्या येणे प्रमाणे. लातूर-१५०, अहमदपूर-१६७, उदगीर-१४९, निलंगा-१३५, व औसा-१०५.
५. जिल्ह्यात एकूण पांच नगरपरिषदा असून "अ" वर्गात लातूर नगरपरिषद "ब" वर्गात उदगीर नगरपरिषद व लाकीचे तीन- अहमदपूर, निलंगा, व औसा "क" वर्गात आहेत. जिल्ह्यात असलेल्या ७०६ ग्रामपंचायतीमध्ये ६२१८ सदस्य आहेत. सहा कृषी उत्पन्न बाजार समित्या असून लातूर येथील समिती "उच्चत्तम" या वर्गात मोडणीरी आहे.

प्राकृतिक रचना

६. लातूर जिल्ह्याचा सर्व भाग जवळजवळ पठारी आहे. तो समुद्र सपाटीपासून सुमारे ५४० ते ६३८ मीटर उंचीवर आहे. जिल्ह्याचे उंचट्याच्या दृष्टीने दोन भाग पडतात. एक जास्त उंचीचा डोंगराळ भाग दोन कमी उंचीचा व नद्याखी-याचा भाग, अधिक उंचीचा भाग पश्चिम व दक्षिणेकडे असलेला असून यात लातूर, औसा व निलंगांचा भाग येतो. कमी उंचीच्या प्रदेशांचे नद्याच्या खी-याच्या दृष्टीने तीन भाग पडतात. १) - अहमदपूर, उदगीर भागातील मन्याड व लेंडी नदीचा मैदानी प्रदेश २) मांजरा व तावरजा नद्याच्या खी-याचा प्रदेश ३) तेरणा व तिच्या उपनद्याचा भाग.

नद्या व उपनद्या

७. मांजरा ही मोठी नदी, तेरणा तावरजा व घरणी या आपल्या उपनद्यासह बलाब्ध्यात पठारावरून वाहते. त्याच्या आणखिन तीन उपनद्या मन्याड, तीरुलेंडी या उत्तर पठारावरून वाहतात.

१) मांजरा:- जिल्ह्यातील मोठी नदी हीच आहे. ही नदी बीड जिल्ह्यातील पाटीदा तालुक्यात उगम पाऊन उस्मानाबाद जिल्ह्याच्या उत्तर सरहद्दीवरून वाहत लातूर जिल्ह्याच्या मध्यभागातून जाते व पुढे ती दक्षिण पूर्व सरहद्दीवरून कर्नाटक राज्यात वाहते.

२) तेरणा:- ही उपनदी जिल्ह्याच्या दक्षिणेकडील औसा तालुक्याच्या सरहद्दीवर वाहत जाते. पुढे निलंग्यातून मांजरा नदीला पूर्व सरहद्दीवर मिळते.

३) मन्याड:- ही उपनदी अहमदपूर तालुक्यात उगम पावून उत्तरेकडून नांदेड जिल्ह्यात शिरते.

४) लेंडी:- लेंडी ही नदी अहमदपूर व उदगीर तालुक्यातून वाहते.

५) घरणी:- ही उपनदी वडवळ राजूरच्या उत्तरेकडे तीन कि.मी. अंतरावर उगम पावून दक्षिणेकडे वडवळ राजूर घरणी, नळगांव या गांवरून वाहत जवळगा येथे मांजरा नदीला मिळते.

६) तावरजा:- ही जवळ जवळ ५० कि.मी. लांब असलेली उपनदी मुरुड रेल्वे स्टेशनच्या नजीक उगम पावते. व पुढेकडे वाहत मांजरा नदीला शिवनी या गावी मिळते.

हवामान व पर्जन्यवृष्टी

८. जिल्ह्यातील ऋतूमान जूनच्या मध्यापासून ऑक्टोबर अखेर पर्यंत पावसाळा, नोव्हेंबर ते फेब्रुवारीपर्यंत हिवाळा व मार्च ते जूनच्या मध्यपर्यंत उन्हाळा जास्त कडक असतो. म्हणून उन्हाळ्यात हवामान सौम्य व कोरडे असते. पावसाळ्यातील हवामान दमट व हिवाळ्यातील हवामान थंड व कोरडे असते. जिल्ह्यात हवामान शास्त्रविषयक वेधशाखेचे केंद्र नसल्यामुळे सामान्यपणे समान हवामान असलेल्या शेजारच्या उस्मानाबाद जिल्ह्यातील हवामान विषयक माहिती येणे प्रमाणे गृहित धरून्यात आली आहे. नोव्हेंबर अखेर पासून थंडी पडते. डिसेंबरमध्ये थंडी अधिक असते.

१९९० या वर्षीत कमाल तापमान ३८.९से. किमान तापमान १४.९से. इतके होते. फेब्रुवारीच्या मध्यापासून तापमानात वाढ होत राहते. व मे मध्ये ते अधिक असते. कांही वेळा उन्हाळ्यातील तापमान ४५.९से. (१९३.फ.) पर्यंत जाते.

९. दक्षिण पठारावरील इतर जिल्ह्यांप्रमाणे या जिल्ह्यात दक्षिण पश्चिम मान्सूनचा पाऊस पडतो. जूनच्या मध्यावर पर्जन्य वृष्टी सुरुवात होते. जून ऑगस्ट मध्ये जोर धरून ऑक्टोबर अखेर पर्यंत संपते. १९९० या वर्षी जिल्ह्यात सरासरी ९६२ मि.मी. पर्जन्यवृष्टी झाली. लातूर जिल्हा कुशी हवामान विषयक विविध भौगोलिक प्रदेशां पैकी अश्वसित पर्जन्यवृष्टीच्या भागात येतो.

१०) पावसाळ्यात बहुधा दक्षिण व उत्तर पश्चिम दिशेच्या मधून वारे वाहतात. ऑक्टोबर ते डिसेंबरच्या काळात उत्तरपूर्व व दक्षिण पूर्व दिशेने वाहतात. नंतरच्या चार महिन्यात वा-याची दिशा बदलते. हे महिन्यात वारे बहुधा पश्चिम व उत्तर दिशेने वाहतात. कांही वेळा धुळीचे वारे सुटतात. उन्हाळ्याच्या अखेरीस व पावसाळ्यात झाडांचीसह पाऊस पडतो.

१९९० मधील पर्जन्यवृष्टी

११. १९९० मध्ये १९८९ पेक्षा औसा व उदगीर तालुक्यात पर्जन्यवृष्टी कमी झाल्याचे दिसून येते. उर्वरित तालुक्यात पर्जन्यवृष्टी जास्त झाल्याचे खालील तक्त्यावरून दिसून येते.

अ.क्र.	तालुका	पर्जन्यवृष्टी (मिमी)		सामान्य पर्जन्यमान
		१९८९	१९९०	
१.	लातूर	१०१३	११०८	७०४
२.	अहमदपूर	१०७८	११५७	८७२
३.	उदगीर	१०८३	९४६	८५९
४.	निलंगा	९४४	१०४५	७०३
५.	औसा	९१८	५५२	८१४

१२. जिल्ह्याचे जमीनीच्या प्रकारानुसार दोन भाग पडतात. पहिल्या भागामध्ये अहमदपूर, उदगीर, लातूर, व औसा तालुक्याचा कांही भाग येतो. येथील जमीन सर्साधारण पणे हलकी व मध्यम हलकी असून कमी आर्द्रता शोषणारी असल्याने खरीप पिकासाठी योग्य आहे. निलंगा तालुक्यातील कांही जमीन (लॅटराईट) तांबड्या रंगाची (जांभा) खाडकाळ आहे. दुस-या भागामध्ये लातूर औसा तालुक्याचा कांही भाग येतो. या भागातील कांही ठिकाणी जमीन भारी व काळी असून कांही ठिकाणी हलक्या प्रतची जमीन आढळते. लातूर व औसा तालुक्याच्या पूर्व भागामध्ये बहुधा खरीपाची पिके व पश्चिम भागामध्ये रब्बीची पिके येतात. जिल्ह्यामध्ये जंगल क्षेत्र अगदीच नगण्य असून जो कांही जंगलाचा प्रदेश आहे. तो उदगीर तालुक्या मध्ये आहे. जंगलाच्या आभाती जिल्ह्यातील जमीनीची धूम फार मोठ्या प्रमाणावर होते.

१३. जिल्ह्याच्या मूळ भागाखाली पाण्याची पातळी सर्साधारणपणे १५.९० मीटरवर आढळून येते. तालुकानिहाय पाण्याची पातळी या प्रमाणे लातूर-१३.९० मी. अहमदपूर-१६.८० मी. उदगीर-१६.७० मी. निलंगा-१८.६० मी. औसा-१३.५० मी.

२) लोकसंख्या

१४. १९८१ च्या जनगणनेनुसार लातूर जिल्हाची लोकसंख्या, रेणापूर मंडळाची लोकसंख्या सोडून १२, १९, ८४२ होती. रेणापूर मंडळातील गांवाची लोकसंख्या जपेस धरल्यास ती १२, ९३, ३५४ येते. तालुकानिहाय लोकसंख्येची टक्केवारी येणेप्रमाणे १) लातूर-२७.० टक्के. २) अहमदपूर-१९.१० टक्के ३) उदगीर-२१.२ टक्के ४) निलंगा-१८.६ टक्के व

५). औसा-१४.१ टक्के. १९७१ ते १९८१ या कालावधीमध्ये लोकसंख्या वाढीचा दर प्रतिशत १.०२१ होता.

घनता

१५. महाराष्ट्राच्या २.४० टक्के क्षेत्रातून वसलेल्या ^{१७११} जिल्ह्या मध्ये महाराष्ट्राच्या एकूण लोकसंख्येपैकी २.०६ टक्के लोक राहतात. प्रति चौ. की. मी. याचे लोकसंख्येची घनता महाराष्ट्राच्या तुलनेत लातूर जिल्ह्यात कमी म्हणजे १७५ व्यक्तीची येते. महाराष्ट्राची घनता २०४ व्यक्तीची आहे. जिल्हा अंतर्गत तालुका निहाय घनता पाहिली असता लातूर तालुक्याची अधिक म्हणजे २२४ व्यक्तीची आहे. व कमी घनता (१५० व्यक्ती) औसा तालुक्याची आहे. इतर तालुक्याची घनता यांप्रमाणे, निलंगा- १७४, उदगीर- १६८, अहमदपूर- १५६.

ग्रामीण नागरी लोकसंख्येची रचना

१६. जवळजवळ ८३.५३ टक्के लोक ग्रामीण भागात राहतात. एकूण २,१३,०४९ लोकसंख्येपैकी ५२.५६ टक्के लोक लातूर शहरात, २३.७३ टक्के लोक उदगीर शहरात व बाकीचे २३.७१ टक्के लोक अहमदपूर निलंगा व औसा शहरात मिळून राहतात.

स्त्री पुरुष प्रमाण

१७. स्त्री-पुरुष प्रमाण (दर एक हजार (१०००/-) पुरुषांमागे स्त्रीयांची संख्या रेणापूर मंडळातील लोकसंख्या जमेस घरता ९५९ येते. नागरी व ग्रामीण भागातील स्त्री-पुरुष प्रमाण अनुक्रमे ९७१ व ८९९ येते. नागरी भागापेक्षा ग्रामीण भागात दर हजार पुरुषांमागे स्त्रीयांचे प्रमाण अधिक आहे.

अनुसूचित जाती आणि जमाती

१८. जिल्ह्यातील अनुसूचित जाती आणि जमातीच्या लोकसंख्येचे प्रमाण एकूण लोकसंख्येच्या (रेणापूर मंडळातील लोकसंख्या धरून) १९.०९ टक्के आहे. तसेच महाराष्ट्राच्या बाबतीत १६.६३ टक्के आहे. जिल्ह्यात अनुसूचित जाती जमातीच्या लोकसंख्येपैकी १६.४२ टक्के अनुसूचित जातीचे व २.६८ टक्के अनुसूचित जमातीचे आहेत.

कामकरी

१९. १९८१ च्या जनगणनेनुसार रेणापूर मंडळ धरून जिल्ह्यात मुख्यतः काम करणा-याची संख्या ४,९०,८८४ होती. याचे प्रमाण एकूण लोकसंख्येच्या ३७.९५ टक्के येते. एकूण कामक-यांपैकी ४१.९२ टक्के भेतकरी, ३७.११ टक्के भेतमजूर, १.६७ टक्के घरगुती उद्योग धंद्यासह वस्तू निर्माण, प्रक्रीणा, साधारण दुरुस्ती उद्योग धंद्यात गुंतलेले असतात. व १९३० टक्के लोक इतर काम करणारे होते. या सिंगापूर सिंगापूरिक काम करणा-याची संख्या ८६,९७१ आहे. व त्याची एकूण लोकसंख्येची टक्केवारी

६. ७२ टक्के येते.

साक्षरता

२०. १९६१ च्या जनगणनेनुसार जिल्हयातील एकूण लोकसंख्येपैकी (रेणापूर मंडळ धरून) ३४.६२ टक्के लोक साक्षर असून महाराष्ट्राच्या हेच प्रमाण ४७.१८ टक्के आहे. साक्षरतेचे प्रमाण ग्रामीण भागापेक्षा नागरी भागात अधिक आहे. ग्रामीण भागात एकूण ३१.१८ व नागरी भागात एकूण ५१.९९ टक्के लोक साक्षर होते. ग्रामीण भागामध्ये तालुका निहाय टक्केवारीमध्ये विशेष फरक नाही. अधिक टक्केवारी म्हणजे ३२.०७ लातूर तालुक्यातील, ग्रामीण भागाची असून कमी टक्केवारी उदगीर तालुक्याच्या ग्रामीण भागाची येते. नागरी भागामध्ये अधिक टक्केवारी ५४.६९ टक्के उदगीर शहराची आहे. त्या खालोखाल लातूर शहराचा क्रमांक ५२.९१ टक्के येतो. आणि कमी टक्केवारी औसा शहराची आहे. ४५.६५ टक्के तसेच पुरुषातील स्त्रीयातील साक्षरतेच्या प्रमाणांमध्ये बरीच तफावत दिसून येते. पुरुष स्त्रीयातील याचे प्रमाण अनुक्रमे ४८.२८ टक्के व २०.५० टक्के आहे. ग्रामीण भागातील पुरुषाची जास्त टक्केवारी ४५.५२ टक्के अहमदपूर तालुक्यात आहे. व सर्वात कमी टक्केवारी ४३.८८ टक्के औसा तालुक्यात आहे. त्याच प्रमाणे स्त्रीयांचे बाबतीत अधिक टक्केवारीचे प्रमाण लातूर तालुक्याची १८.२५ टक्के आहे. व सर्वात कमी उदगीर तालुक्याची १५.०४ टक्के आहे. नागरी भागाच्या संदर्भात सर्वात जास्त पुरुषाची टक्केवारी उदगीर शहराची ६७.३३ टक्के व सर्वात कमी औसा तालुक्याची ५८.०५ टक्के आहे. स्त्रीयांचे बाबतीत अधिक टक्केवारी उदगीर शहरात ४०.३९ टक्के व सर्वात कमी औसा शहराची ३२.३४ टक्के आहे. सर्वात गमतीची गोष्ट म्हणजे ग्रामीण भागातील एकूण साक्षर लोकसंख्येपैकी पुरुष व स्त्रीयाची टक्केवारी अनुक्रमे ७३ व २७ टक्के आहे. तर नागरी भागामध्ये त्याचे प्रमाण अनुक्रमे ६७ व ३३ टक्के आहे. ग्रामीण भागातील पुरुषापेक्षा शहरी भागातील पुरुषांमध्ये साक्षरतेचे प्रमाण कमी असून स्त्रीयांचे मात्र ग्रामीण भागापेक्षा शहरी भागात अधिक आहे.

व्याप्त व निवासी घरे व कुटुंबे

२१. १९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्हयात (रेणापूर मंडळ धरून) एकूण २,१७,५५१ व्याप्त निवासी घरे होती. पैकी ८३.११ टक्के ग्रामीण भागात होती तसेच एकूण कुटुंबे २,१९,८६१ होती पैकी, १,६२,८६४ कुटुंबे ८३.१६ टक्के ग्रामीण भागात राहत होती. प्रत्येक कुटुंबातील सरासरी साणसाचे प्रमाण ६ पडते.

३) वनसंपत्ती

२२. जिल्हयात जंगल क्षेत्राचे अत्यल्प प्रमाण आढळते. एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या ०.११ टक्के जंगल क्षेत्र (११०५ हेक्टर) आहे. परंतु झाडे मात्र विखुरलेली आहेत. वाभूळ, खैर, बेल, आपटी, धावडा, बोर, आरोनी, हिवर ही झाडे व केकताड किंवा ध्यायगत इत्यादी आढळतात.

पठारी भागात डोंगरावर गन्त आढळते. आहमदपूर तालुक्यांत बेट नांवाच्या डोंगरावर अनेक प्रकारच्या औष्णी वनस्पती सापडतात.

१३. वनक्षेत्र नसल्यामुळे वन उत्पादन सुध्दा अगदी नगण्य आहे. तथापि तेंडूच्या पानापासून मात्र १९८९-९० या वर्षात १३३५ हजार रुपयाचे उत्पन्न मिळाले.

कृषी

२४. जमीनीच्या वापरासंबंधीची अध्यायत माहिती लवकर उपलब्ध होत नसल्याने वार्षिक ऋतू व पिकाच्या अंतीम अहवालाची माहिती १९८४-८५ या वर्षाकरीताच उपलब्ध आहे. तेव्हा याच वर्षाच्या माहितीचा आधार पुढील वर्षेसाठी घेण्यात आला आहे.

२५. जिल्ह्याचे एकूण भौगोलिक क्षेत्र रेणापूर मंडळ वगळून ६६७ हजार हे. असून १९८४-८५ वार्षिक ऋतू पिकाच्या अंतीम अहवालानुसार ९४ टक्के क्षेत्र लागवडी लायक होते. त्यामध्ये जंगल व्याप्त क्षेत्र ०.०४ टक्के होते. कायम गुरे चरणे व इतर चराऊ कुरणातील २.०७ टक्के क्षेत्र व्यापले होते. १.७२ टक्के क्षेत्र लागवडी योग्य नव्हते. या व्यतिरिक्त लागवड करण्या ~~क्षेत्र~~ असूनही जे लागवडीखाली आणले नाही. अशा क्षेत्राचे प्रमाण २.५६ टक्के होते. पडीत जमीन ७.७८ टक्के होती. या पैकी ४.६९ टक्के जमीन एकापेक्षा अधिक काळ पडित होती.

२६. १९८४-८५ या वर्षी ६२५ हजार हेक्टर लागवडी लायक क्षेत्रापैकी ५५१ हजार हेक्टर क्षेत्र (८८) टक्के निव्वळ पिकाखाली होते. या क्षेत्राच्या जवळजवळ १६ टक्के क्षेत्र एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडी खाली होते. यामुळे लागवडी खालील एकूण क्षेत्र (दुसोटा धरून) ६४९ हजार हेक्टर होते.

२७. लातूर, अहमदपूर, उदगीर, निलंगा, व औसा या तालुक्यात निव्वळ कसलेले क्षेत्र अनुक्रमे ८६, १२०, १२९, ११२, व १०५ हजार हेक्टर होते. त्याची लागवडी लायक क्षेत्राशी पेकडा प्रमाण अनुक्रमे ६४.४६ टक्के, ९०.१२, ९३.१४, ९४.३५ व ८५.२९ टक्के होते.

एकापेक्षा अधिक वेळा लागवड केलेल्या क्षेत्राचे निव्वळ लागवडी खालील असलेल्या क्षेत्राशी टक्केवारी तालुका निहाय याप्रमाणे होती. १) लातूर-५५.२५ २) अहमदपूर-१०.९६ ३) उदगीर-९.७२, ४) निलंगा-५.९८, व ५) औसा- १६.७९.

२८. १९८४-८५ या वर्षाच्या अहवालानुसार त्या वर्षी लागवडीस आणलेल्या एकूण क्षेत्राच्या ७५.५० टक्के क्षेत्र एकूण अन्नधान्याखाली होते. त्यापैकी खरीपामध्ये प्राधान्याने ज्वारी ३८.२२ टक्के, भात ३.०२ टक्के, तूर ९.१६ टक्के, गुग ३.२५ टक्के, कापूस २.९४ टक्के, भुईगुग ४.५४ टक्के, इत्यादीचा समावेश होता. रब्बी हंगामात गडू ३.२१ टक्के, रब्बी ज्वारी ५.६६ टक्के, हरभरा २.८४ टक्के, करडी १.९५ टक्के, जव १.१९ टक्के, इत्यादी प्रमुख पिके होती.

२९. एकूण २८४.७ हजार हेक्टर खरीप व रब्बी ज्वारीच्या क्षेत्रापैकी तालुका निहाय क्षेत्र टक्केवारीत याप्रमाणे होती १)लातूर-१८.०, २)अहमदपूर-२०.३३, ३)उदगीर-२२.९२, ४)निलंगा-१९.७५, ५)औसा-१९.०, गहू खाली पेरलेल्या एकूण क्षेत्रापैकी लातूर तालुक्याचा प्रथम क्रमांक लागतो. ३८.७८ टक्के, त्यानंतर निलंगा-२१.५१ टक्के, औसा-२०.७९ टक्के व उदगीर-१२.३९ टक्के व अहमदपूर-६.५३ टक्के असा क्रम होता.

३०. कडधान्याच्या बाबतीत एकूण १४६.५ हजार हेक्टर क्षेत्रापैकी लातूर तालुक्याचा २३.३९ टक्के, प्रथम क्रमांक असून त्यानंतर निलंगा-२२.०३ टक्के, उदगीर-१८.९६ टक्के, औसा-१९.५५ टक्के व अहमदपूर-१६.०७ टक्के, असा क्रम लागतो.

३१. गळीताच्या धान्याखाली असलेल्या एकूण १०२.३ हजार हेक्टर क्षेत्रापैकी लातूर तालुक्याचा प्रथम क्रमांक लागतो. २३.५५ टक्के, असून त्यानंतर इतर तालुक्याची क्रमवारी याप्रमाणे अहमदपूर-२२.९३ टक्के, औसा-२१.३४ टक्के, उदगीर-२१.२३ टक्के व निलंगा-१०.९५ टक्के.

३२. १९८९-९० मध्ये अधिक उत्पादन देणारी व संकरीत पिकाखालील क्षेत्र अनुक्रमे ७५, ५२० व १, ५६, ४४२ हेक्टर होते. गतवर्षी याच पिकाचे क्षेत्र ५५, ३३४ व ८८, ८५९ होते. अधिक उत्पादन देणा-या पिकामध्ये प्रागुद्घ्याने रब्बी ज्वारीचे प्रमाण अधिक होते. संकरीत ज्वारीचे प्रमाण अधिक होते.

महत्त्वाच्या पिकांचे एकूण उत्पादन व दर हेक्टरी उत्पन्न

३३. १९९०-९१ यावर्षी खरीप व रब्बी ज्वारीचे एकूण उत्पादन २, ६३, ००० मेट्रीक टन झाले. असून प्रति हेक्टरी सरासरी १, ११६ किलो असे उत्पादनाचे प्रमाण पडते. गतवर्षी हे प्रमाण १, ३२५ किलो असे होते. गहू व भाताचे उत्पादन अनुक्रमे २३, ६०० व २८, ८०० मेट्रीक टन झाले. एकूण ५५, २०० मेट्रीक टन कडधान्याच्या उत्पादनापैकी तूर १३, ५०० मेट्रीक टन व उडीद १५, ००० मेट्रीक टन होते. तूर व उडीद प्रति हेक्टरी उत्पन्न अनुक्रमे २०३ व ४४६ किलो झाले. तेलतियाचे उत्पादन त्यावर्षी १९, २०० मेट्रीक टन झाले. पैकी उन्हाळी व पावस वी भुर्जमूग १३, ३०० मेट्रीक टन होते. कापसाचे उत्पादन १०, ३०० मेट्रीक टन होते. सन १९८९-९० व १९९०-९१ या वर्षांच्या पिकाची आकडेवारी तुलनात्मक दृष्टी पुढे दर्शविण्यात आली आहे. कृषी विभागाकडून प्राप्त झालेल्या कांही महत्त्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र व उत्पादन या आकडेवारीवरून.

मुख्य पिकाचे क्षेत्र व उत्पादन

अ. क्र.	पिके	वर्ष	क्षेत्र"००" हेक्टर	उत्पादन"००" मेट्रीक टन	दर हेक्टरी उत्पन्न (किलो मध्ये)
१.	ज्वारी	{१९८९-९०} {१९९०-९१}	२३५७	२६३०	१११६
२.	गहू	---	२३८	२३६	९९२
३.	तांदूळ	---	२५३	२८८	११३८
४.	तूर	---	६६४	१३५	२०३
५.	उडीद	---	३३६	१५०	४४६
६.	मूग	---	२६५	८९	३३६
७.	भुईमूग	---	३२६	१३३	४०८

वरील तुलनात्मक आकडेवारी वरून असे दिसून येईल की कांही पिके जगळता पिका-खालील क्षेत्र जरी जवळपास सारखे असले तरी उत्पादनामध्ये १९९०-९१ मध्ये ८९-९० पेक्षा कमी उत्पादन झाले.

रासायनिक खताचा वापर

३४. १९८९-९० मध्ये गतवर्षापेक्षा अधिक रासायनिक खताचे वाटप करण्यात आले. गतवर्षी ६४९१२ मेट्रीक टन होते. ते या वर्षी ७१,८५१ मेट्रीक टन पर्यंत वाढले १९८९-९० मध्ये रासायनिक खताच्या वापरामध्ये शेकडा प्रमाण १०.६९ चा वाढ असल्याचे दिसून आले.

पीकसंरक्षण उपाययोजना

३५. १९९०-९१ मध्ये पीक संरक्षणाची उपाययोजना करण्यात आली. यामध्ये प्रामुख्याने तूर व ज्वारी पोखरणाऱ्या अळी नियंत्रणाचे काम अधिक झाले. मिजमाणी भुईमूग पाने गुंडाळ-नारी अळी सूर्यफूल केसाळ अळी विरुद्धही उपाय योजना करण्यात आली.

कृषी उत्पन्न पणन व्यवस्था

३६. जिल्ह्यात लातूर मध्ये ३ व निलंगा मध्ये २, अहमदपूर मध्ये ५, उदगीर मध्ये ३, औसा मध्ये २, याप्रमाणे जिल्ह्यात १५ कृषी उत्पन्न बाजार समित्या आहेत. त्यांच्या मार्फत शेतक-यांच्या मालाची खरेदी विक्री होत असते. १९९०-९१ मध्ये या नियंत्रित बाजारपेठांमध्ये एकूण १,९०,२६६ टन मालाची आतक झाली जी १९८९-९० पेक्षा १०,८८५ टनाने कमी आहे.

३७. १९९०-९१ मध्ये तुणधान्ये, कडधान्य व तेलबियाची आतक अनुक्रमे ३८,९६५ ७३,८९२ व १९०१४ टन झाली याशिवाय ५८,३९५ टन इतर मालाची आयात झाली. यामध्ये प्रामुख्याने गूळ, कापूस इ.चा समावेश आहे. १९८९-९० पेक्षा तुणधान्याची आतक या वर्षी

२६३४४ टनानी अधिक झाली. तसेच कड्यांच्याची आवक २,१७१ टनाने कमी झाली. व तेलबियाची २३५६ टनाने वाढली. त्याच प्रमाणे गुळाची आवकही मागील वर्षाच्या ३७,८७२ टनावरून ३३,३९५ म्हणजेच ४४७७ टनाने आवक कमी झाली. कपाशीमध्ये १,४४७ टन आवकवरून ३८१ टन झाली. पावसाचे प्रमाण कमी झाल्यामुळे चालू वर्षी आवक घटली आहे.

भू-विकासाच्या योजना

३८. मृदसंधारण योजनेखाली १९८७-८८ वर्षात ६,०२२ हेक्टर क्षेत्रात बांधबांदिस्ती करण्यात आली.

३९. १९८५-८६ च्या कृषी गणनेप्रमाणे खातेदाराची संख्या १९८१ पेक्षा २३.९ टक्क्यांनी वाढलेली असून जमीन धारण जमीनीमध्ये मात्र ०.३६ टक्क्यांनी वाढ झाल्याचे दिसून आले. तसेच अत्यल्प व अल्प भूधारकांच्या संख्येत व धारण केलेल्या जमीनीच्या क्षेत्रातही वाढ झाली असल्याचे दिसून येते.

वहीत धारण जमीनीची संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ

३९. १९८५-८६ च्या कृषी गणनेनुसार जिल्ह्यात एकूण १,८७,५०९ खातेदार असून त्यांनी धारण केलेली जमीन ६,६८,९०० हेक्टर होती. एकूण खातेदारांपैकी १ हेक्टर व त्यापेक्षा कमी जमीन धारण करणारे शेतकरी २३,६४६ असून त्यांनी धारण केलेली जमीन १५,६९० हेक्टर होती. व १ ते २ हेक्टरपर्यंत जमीन धारण करणाऱ्यांची संख्या ४७,९२१ असून त्यांनी धारण केलेली जमीन ६९,६५७ हेक्टर होती म्हणजेच एकूण खातेदारांपैकी अत्यल्प भूधारक व अल्पभूधारक यांची संख्या अनुक्रमे २३,६४६ व ४७,९२१ असून त्याचे एकूण खाते दारांशी असलेले एकूण प्रमाण अनुक्रमे १२.६१ टक्के व २५.५६ टक्के असून त्याचे कडे एकूण जमिनी पैकी फक्त अनुक्रमे २.३५ टक्के व १०.४१ टक्के जमीन आहे. वहीत जमीन धारणा दर्शविणारा तक्ता १ त्याचे प्रमाण याबद्दलची माहिती खालील तक्त्यात देण्यात आली आहे.

तक्ता क्रमांक: १

अ. क्र.	क्षेत्रफळाची श्रेणी हेक्टर	एकूण धारणा (खातेदार)	एकूण धारण केलेली जमीन (हेक्टर)	एकूण खातेदारांशी प्रमाण	एकूण धारण केलेल्या जमीनीचे प्रमाण
१	२	३	४	५	६
१.	००ते१.०	२३,६४६	१५,६९०	१२.६१	२.३५
२.	१.०ते २.०	४७,९२१	६९,६५७	२५.५६	१०.४१
३.	२.०ते ५.०	७४,५५२	२,३८,०३६	३९.७६	३५.५२
४.	५.०ते १०.००	३२,१६२	२,२०,५६१	१७.१६	३२.९७
५.	१०.००ते २०.००	८,६४६	१,११,०७३	४.६१	१६.६१
६.	२०.००ते ६०.००पेक्षा	५६८	१३,८८३	०.३०	२.०७
एकूण		१,८७,५०९	६,६८,९००	१००	१००

वरील तकत्यावरुन असे दिसून येईल की, २०० ते ५.० हेक्टर जमीन धारणा करणा-यांचे प्रमाण अधिक म्हणजे ३९.७६ टक्के आहे. व १०.०० ते २०.०० हेक्टर जमीन धारणा करणा-यांचे प्रमाण ४.६१ टक्के आहे. मात्र त्यांना धारण केलेली जमीन मात्र १६.६१ टक्के आहे.

(५) जलसिंचन

जलसिंचनाचे साधन

४१. वार्षिक ऋतू व पिकाच्या हवालावरुन १९८४-८५ या वर्षी जिल्ह्यात (रेणापूर मंडळ सोडून) ३८, ७९२ हेक्टर क्षेत्र ओलिताखाली होते. गतवर्षीपेक्षा सुमारे १.६५ टक्क्यानी वाढ झाली, दुसऱ्या वजा जाता निव्वळ ओलिताखाली सुमारे ३०, ९९९ हेक्टर क्षेत्र होते. पैकी २४७४५४ हेक्टर क्षेत्र (७९) टक्के त्रिहीरीपासून ओलित व उर्वरित ६, ५४५ हेक्टर जलसिंचन कालव्याच्या प्रकल्पाने भिजले होते दुसऱ्याचे क्षेत्र ७, ७९३ हेक्टर असून त्याची निव्वळ सिंचन क्षेत्राची टक्केवारी २५.१४ येते.

४२. उपरोक्त वर्षी निव्वळ भिजलेल्या क्षेत्रापैकी २७.१० टक्के क्षेत्र औसा तालुक्यातील होते. त्याखालील २६.४२ टक्के क्षेत्र लातूर तालुक्यातील होते. तदनंतर २५.३३ टक्के क्षेत्र निलंगा, १४.६५ टक्के क्षेत्र उदगीर व ६.५० टक्के क्षेत्र अहमदपूर तालुक्यातील होते. कालव्याने भिजलेल्या क्षेत्रापैकी ५३ टक्के निलंगा तालुक्यातील, २३ टक्के क्षेत्र उदगीर तालुक्यातील होते. १९ टक्के क्षेत्र लातूर तालुक्यातील होते. तर औसा तालुक्यातील ४ टक्के होते. तर अहमदपूर तालुक्यात पृष्ठभागीय साधनांनी फक्त १ टक्का झाले.

जलसिंचनाखाली असलेल्या पिकाचे क्षेत्र

४३. तसेच उपरोक्त अहवालावरुन १९८४-८५ या वर्षी एकूण ओलिताखाली असलेल्या क्षेत्रापैकी १८, ६४१ हेक्टर (४८ टक्के) अन्नधान्य पिकाखालील होते. त्यापैकी २, ६२२ हेक्टर क्षेत्र कडधान्य पिकाखाली होते. व ९, २९८ (२४ टक्के) ऊसाखाली होते. ९, ११८ हेक्टर क्षेत्र (२४ टक्के) गळिताच्या धान्य पिकाखाली होते. उर्वरित पिकाखाली (४ टक्के) होते.

जलसिंचनाची क्षमता

४४. १९८४-८५ मध्ये लागवडी असलेल्या एकूण क्षेत्रापैकी ओलिताखाली असलेल्या क्षेत्राची टक्केवारी गतवर्षीच्या ६.०४ टक्केवरुन ५.९८ टक्के झाली. निव्वळ पिकाखाली असलेल्या क्षेत्राच्या संदर्भात निव्वळ ओलिताखाली असलेले क्षेत्र मात्र गतवर्षी ५.३८ टक्के होते. ते १९८४-८५ मध्ये ५.६२ टक्के इतके वाढले.

जलसिंचन प्रकल्प बांधणी कार्यक्रम मोठे जलसिंचन प्रकल्प

४५. जिल्ह्यात मांजरा व निम्न तेरणा असे दोन मोठे प्रकल्प असून मांजरा प्रकल्पाचे कामया पूर्वीच पूर्ण झाले आहे. तर निम्न तेरणा प्रकल्पाचे काम संदर्भ वर्षात पूर्ण झाले आहे.

मांजरा प्रकल्पाच्या कालव्याची एकूण लांबी १६८ कि.मी. आहे. प्रकल्पाच्या जलशाखाची कमाल क्षमता २५०.०० द.ल.घ.मी. असून ३१-३-९१ रोजी प्रत्यक्ष साठा मात्र १०१.२८ द.ल.घ.मी. होता. गतवर्षी याच दिवशी १७२.५३ द.ल.घ.मी. होता. या प्रकल्पाच्या लाभक्षेत्रातील लायक क्षेत्र २३६ हेक्टर असून १७७१३ हेक्टर क्षेत्र लातूर जिल्ह्यातील व उर्वरित क्षेत्र ५९७७ हेक्टर बीड व उस्मानाबाद जिल्ह्यातील आहे. १९९०-९१ मध्ये हंगामी १७,३९ हेक्टर क्षेत्राला पाणी पुरविण्यात आहे.

४६. साकणी तालुका उमरगा येथे बांधण्यात येत असलेल्या निम्न तेरणा प्रकल्पाच्या कालव्याची लांबी १९२.५० कि.मी. असून संदर्भ वर्ष अखेर ४० कि.मी. कालवा पूर्ण झाला आहे. जल साठ्याची कमाल क्षमता १२४ द.ल.घ.मी. आहे. या प्रकल्पाच्या लाभक्षेत्रातील लागवडी लायक क्षेत्र १८५५६ असून १५२१४ हेक्टर क्षेत्र लातूर जिल्ह्यातील व उर्वरित ३३४२ हेक्टर क्षेत्र उस्मानाबाद जिल्ह्यातील आहे. ३१-३-९१ अखेर धरणाच्या २६ मीटर उंचीपैकी १६ मीटर बांधकाम पूर्ण झालेले आहे.

मध्यम प्रकल्प

४७. जिल्ह्यातील तिरु, घरणी, व्हटी, गिरकचाळ, औराद (शहाजानी) तावरजा हे प्रकल्प पूर्ण झाले आहेत. तसेच साकोळ, देवर्जन, मसलगा, रायणव्हान व नागठाणा या प्रकल्पाचे बांधकाम चालू आहे. व रेणापूर प्रकल्पाचे काम सुरु व्हावयाचे आहे.

४८. पूर्ण झालेल्या धरणांच्या कालव्याची एकूण लांबी २१३.१२ कि.मी. आहे. व ओलिताखाली येणारे क्षेत्र १३,५०७ हेक्टर - आहे. तथापि १९९०-९१ या वर्षी ओलिताखाली असलेले प्रत्यक्ष हंगामी क्षेत्र मात्र ३,२४८ हेक्टर होते.

४९. बांधकाम चालू असलेल्या ६ प्रकल्पांची, कालव्याची एकूण लांबी १८१.५० कि.मी. आहे. या प्रकल्पांच्या जल साठ्याची कमाल क्षमता ८०.२७ द.ल.घ.मी. असून प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर १४,६७५ हेक्टर क्षेत्र ओलिता खाली येणार आहे.

लघुसिंचनाची कामे

५०. जिल्ह्यात १९९०-९१ मध्ये एकूण १३० लघुसिंचनाची कामे अस्तित्वात होती. त्यापैकी सगळी उपयोगात होती. यामध्ये लहान पाटबंधारे, उपसा सिंचनाची कामे बंधारे यांचा समावेश होतो. या उपयोगात असलेल्या कामापैकी अनुक्रमे ३३ व ३५ निलंगा व लातूर तालुक्यात होती. १७ कामे उदगीर, २१ औसा व २४ कामे अहमदपूर तालुक्यात होती.

५१. १९९०-९१ या वर्षी वापरात असलेल्या विविध लघुसिंचन कामांचे लाभक्षेत्र ३२,९०३ हेक्टर होते. तथापि फक्त १४,२२१ हेक्टर क्षेत्र ४३ टक्के निव्वळ ओलिता खाली होते. गतवर्षी निव्वळ ओलिताखाली असलेले १०,७०९ हेक्टर क्षेत्र एकूण २५,४११ हेक्टर लाभक्षेत्राच्या ४२ टक्के होते.

(६) पशुसंवर्धन, पशु वैद्यकीय सेवा व दुग्ध व्यवसाय

पशुधन

५२. पशु गणना १९८७ नुसार रेणापूर भाग जिल्ह्यात एकूण ८,०८,१०३ पशूधनाची संख्या होती. त्यापैकी ४९.९७ टक्के गाई, बैल २०.५० टक्के म्हशी, रेडे २८.४१ टक्के मेंढया व बकरी १.१२ टक्के इतर पशू होते. बंदके व कोंबड्याची संख्या १,९१,८४२ होती. दर चौ. कि.मी. क्षेत्रामागे पशूधनाची घनता १०९ जनावरे इतके प्रमाण पडते.

५३. तालुका निहाय पशूधनाची संख्या पाहिले असता उदगीरचा क्रमांक पहिला लागतो १,७८,३५१ त्या खालोखाल अहमदपूरचा क्रमांक १,६९,२१६ तिसरा लातूर तालुक्याचा १,६३,१७७ चौथा निलंगा तालुक्याचा १,५५,३३५ व पाचवा औसा तालुक्याचा १,४१,६२४ लागतो.

५४. जिल्ह्यात एकूण १,९१,८४२ कोंबड्या व बंदके होती. यापक्षाची तालुका निहाय टक्केवारी येणे प्रमाणे उदगीर २७.२५, अहमदपूर १९.१२, औसा १९.४३, निलंगा १८.००, व लातूर १६.२०.

पशूधनापासूनचे उत्पादन

५५. शासकीय दुग्ध योजने मार्फत जिल्ह्यातील पशूधनापासून १९९०-९१ या वर्षात ८१६ लाख रु. किंमतीचे दुग्ध संकलन करण्यात आले. तसेच जिल्ह्यातील अधिकृत कत्तल खान्यात संदर्भ काळात ८२४१ गुरे, मेंढया, शेळ्या इत्यादी जनावराची कत्तल करण्यात आली.

पशुवैद्यकीय सेवा

५६. जिल्ह्यात १९९०-९१ या वर्षाच्या संदर्भ काळात इस्पितळे, दवाखाने, मदत केंद्र व उपचार केलेली जनावरे तसेच कृत्रिम गर्भधारणा केंद्र व त्यात गर्भधारणा केलेली जनावरे यांची माहिती निम्नदर्शित तक्त्यात दिलेली आहे.

अ. क्र.	बाब	वर्ष १९९०-९१
१.	इस्पितळे, दवाखाने, मदत केंद्रे, फिरती वैद्यकीय पथके	११२
२.	उपचार केलेली जनावरे	३,६२,९६२
३.	कृत्रिम गर्भधारणा केंद्रे	१०९
४.	गर्भधारणा केलेली जनावरे	२५,११४

राष्ट्रीय प्रमाणांनुसार ५ हजार पशूधना मागे एक उपचार केंद्र असाव्यात हवे होते. परंतु लातूर जिल्ह्यात ७,२१५ पशूधनास एक उपचार केंद्र असे प्रमाण पडते.

दुग्ध व्यवसाय

५७. जिल्ह्यात उदगीर येथे दुधापासून भुक्ती तयार करण्याचा मोठा प्रकल्प असून त्याची क्षमता ११.७ टन असून प्रत्यक्ष उत्पादन मात्र ८.५ टना पर्यंत होते. शिवाय अहमदपूर, निलंगा, औसा, मुरुड येथे दुध शिक्करण केंद्रे आहेत. उदगीरसह यासर्व केंद्राची दुध संकलन क्षमता प्रतिदिनी १४४ हजार लिटर असून प्रत्यक्ष हताळणी जास्तीत जास्त १६५ हजार लि. चे होते. १९९०-९१ वर्षांच्या संदर्भा काळात जिल्ह्यात शासकीय दुध योजना मार्फत ७७.६२ लाख लिटर दुधाचे संकलन करण्यात आले. सरासरी प्रतिदिनी २१,३०० लिटर दुधाचे संकलन करण्यात आले.

(७) मत्स्य व्यवसाय

५८. १९९०-९१ या वर्षात जिल्ह्यातील विविध जलशयामध्ये एकूण ५० लाख मत्स्य बीज व्यवसाय खात्यामार्फत सोडण्यात आले. त्यातून १००० मेट. मासळीचे उत्पादन होऊन मच्छिमार कुटूंबाना त्यातून १०० लाख रुपये उत्पन्न मिळाले.

मत्स्य व्यवसाय विकास कार्यक्रम

५९) अहमदपूर तालुक्यातील घरणी मध्यम जलसिंचन प्रकल्पाजवळ १९८२-८३ मध्ये सुरु करण्यात आलेले मत्स्य बीज उत्पादन प्रकल्पाचे बांधकाम पूर्ण झालेले आहे. सदर प्रकल्पातील उत्पादन झालेले मत्स्यबीज जिल्ह्यातील निरनिराळ्या जलशयामध्ये सोडण्यात येईल.

६०) मत्स्य व्यवसायासाठी जिल्ह्यातील मच्छिमार तरुणाना हडपसर-पुणे वगैरे ठिकाणी प्रशिक्षणासाठी पाठविण्यात येते. व जाळ्यासाठी नॉयलॉन दोरा अंशदानावर पुरविण्यात येतो. १९९०-९१ या वर्षात २४ मच्छिमार युवकांना प्रशिक्षण देण्यात आले व सुमारे १५४ कि.ग्रॅ. नॉयलॉन दोरा पुरविण्यात आला.

(८) वीज

६१. १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे असलेल्या सर्व खेडे व शहरांना वीज पुरवठा करण्यात आला आहे. १९८१ च्या जनगणनेनुसार नाविन अस्तित्वात आलेली गावे धरून एकूण ९०४ गांवापैकी ३१-३-८८ अखेर ९०४ गांवांना व ५ शहरांना वीज पुरवठा करण्यात आला.

६२. जिल्ह्यात जल व औष्णिकजन्य विजेचा पुरवठा करण्यात येतो. १९९०-९१ मध्ये १,६२,६६२ हजार कि.वॅट तासांमध्ये विजेचा वापर झाला. तो १९८९-९० मधील ७३,६७३ हजार वॅट तासाहून जास्त झाला. १९९०-९१ मधील एकूण वीज वापरापैकी १९.८४ टक्के घरगुती, १६.२५ टक्के उद्योगासाठी ३.७७ टक्के व्यापारी कार्यासाठी ५४.३८ टक्के कृषी-साठी झाला. उर्वरित सार्वजनिक दिवाबत्तीसाठी ५.०६ टक्के विजेचा वापर झाला.

(९) उद्योग व खोणकाम

६३. जिल्ह्यात १९८९-९० अखेर रु. ७९.५३ कोटी भांडवल गुंतवणुकीचे ६ मोठे उद्योग असून त्यात २,५०५ लोकाना सर्वसाधारणपणे रोजगार उपलब्ध होतो.

या शिवाय मार्च १९९०-अखेर ७९१ विविध लघुउद्योग घटकाची उद्योग केंद्रात स्थायी स्वस्था-
ची नोंदणी झाली असून कार्यरत उद्योगातून एकूण ४, १३९ मजुरांना रोजगार प्राप्त झाला.
या शिवाय आस्थाई लहान उद्योग घटकाची संख्या १, ६६४ आहे. त्यातील रोजगार क्षम-
ता ८, ३२० आहे. तसेच जिल्ह्यात खनिज उत्पादन नगड्य आहे. माती, वाळू व खडी
हीच महत्त्वाची खनिज उत्पादने आहेत.

(१०) मार्ग वाहतूक व दळणवळण

रस्त्याची लांबी

६४. जिल्ह्यात नगरपालिका हद्दीतील रस्ते वगळता मार्च १९९० अखेर ४१२८ ९०.
कि.मी. अंतराचे विविध रस्ते होते. त्यात ४८.८४ कि.मी. लांबीच्या रस्त्याची भर
पडून मार्च १९९१ अखेर ४१७७.७४ कि.मी. झाले. पैकी राज्य महामार्ग व प्रमुख जिल्हा
मार्ग या खाली अनुक्रमे ७६४.२० व १२१०.३० कि.मी. होते. इतर जिल्हा रस्ते १३३७.१६
कि.मी. व ग्रामीण रस्ते ८६६.०८ कि.मी. होते. पृष्ठभागा नुसार वर्गीकरण करावयाचे
झाल्यास जिल्ह्यात सिमेंट कोंक्रीटचे रस्ते नाहीत. फक्त डांबरी व खडीचे अनुक्रमे १४२६.८९
व २४२०.०७ कि.मी. लांबीचे रस्ते होते. नगरपालिकेच्या हद्दीतील मार्च १९९१
अखेर ४०८ कि.मी. लांबीचे रस्ते होते. जिल्ह्यात ब्रॉडगेज-एकेरी मार्गाचे ८३ कि.मी.
लांबीचा रेल्वे मार्ग आहे. तसेच नॅरोगेज ६५ कि.मी. लांबीचा रेल्वे मार्ग आहे.
ब्रॉडगेज रेल्वे मार्ग हा परबी ते त्रिखाराबाद असा असून नॅरोगेज मार्ग लातूर ते कुर्वाडी
असा आहे.

नोंदणी झालेली वाहने

६५. जिल्ह्यात मार्च १९९१ अखेर नोंद झालेली विविध प्रकारच्या वाहनाची संख्या
१५, ७७७ होती पैकी ६६.५२ टक्के मोटार सायकल, स्कूटर आदि वाहने होती. ६.४२ टक्के
ट्रकर्स ८.५८ टक्के मालमोटारी व सार्वजनिक वाहने ६.२४ टक्के मोटारी, जीप्स, स्टेशन
वॅगन्स, ५.७६ टक्के टॅक्सी, कॅब्स, रिक्षा व स्टेज कॉरजेस होत्या व ६.४८ टक्के इतर वाहने
होती.

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन

६६. जिल्ह्यात मार्च १९९१ मध्ये या वर्षामध्ये राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या
सरासरी बस गाड्या २७२ दररोज लातूर जिल्ह्यातील ३८४ मार्गांवर धावत होत्या.
पुवाशाची दैनिक सरासरी १४२ हजार असून त्रिमासिके वर्षात मंडळाला २३.०९ कोटीचे
उत्पन्न मिळाले.

डाक तार कार्यालये व दूरध्वनी सेवा

६७. जिल्ह्यात मार्च १९९१ अखेर डाकघरे, तार कार्यालये व दूरध्वनी संख्या अनुक्रमे
२७६, ९४ व ३८०८ होती. २६४ गांवांमध्ये पोस्टाची सेवा उपलब्ध होती.

३९ ६४
१११
३१५०९

दूरदर्शन संच

६८. १९८५ मध्ये तातूर येथे कंगी दूरदर्शन प्रक्षेपण केंद्र उभारण्यात आले. या केंद्रीय कक्षेत येणा-या गांवा ना शासनामार्फत अंशदानावर २५९ दूरदर्शन संच पुरविण्यात आले. सदर संच हलवून उच्च दाब केन्दात अंबाजोगाई तालुक्यात पिंपळा (धायगूडा) येथे उभारण्यात आला आहे.

(११) रोजगारशासकीय व खाजगी क्षेत्रातील रोजगार

६९. जिल्हा सेवायोजन कार्यालयाकडील माहिती नुसार मार्च १९९१ अखेर शासकीय, निमशासकीय व खाजगी संस्थांमध्ये एकूण ३६६८२ कर्मचारी काम करीत होते. त्याची टक्केवारी येणे पुढाणे शासकीय संस्थांमध्ये ४३ टक्के, निमशासकीय संस्थांमध्ये २९ टक्के व खाजगी संस्थांमध्ये २८ टक्के.

७०. १ एप्रिल १९८८ हा संदर्भ दिवस धरून शासकीय कर्मचा-यांची गणना करण्यात आली होती. या गणनेच्या अंतिम अहवालावरून जिल्ह्यात श्रेणीवार व संस्थानिहाय असलेली कर्मचारी संख्या खालील पुढाणे दर्शविली आहे.

तपशिल	शासकीय १९८८	जिल्हा परिषद १९८८	नगर परिषद १९८८
१	२	३	४
वर्ग - १	१३३	१७	-
वर्ग - २	२९४	१९४	१८
वर्ग - ३	५३०८	७७३७	४९५
वर्ग - ४	१७६७	९३१	८०४
एकूण	७५०२	८८७९	१३१७
इतर श्रेणी	४२४०	१३७८	६६
एकूण	११, ७४२	१०, २५७	१३८३

सेवायोजन केंद्र

७१. सेवायोजन केंद्रात रोजगारासाठी नोंदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या डिसेंबर १९९० अखेरीस ५५, ३२९ होती. तथापि त्यांची फक्त २२७ उमेदवारांना नोकरी किळाली. पैकी ५८ (२६ टक्के) उमेदवार अनुसूचित जाती/जमातीचे होते.

सेवायोजन कार्यालयाच्या आकडेवारीनुसार १९९०-९१ या वर्षात 'निरनिराळ्या' उद्योगामध्ये ३६.६८२ व्यक्ती कामगार होते. पैकी शासकीय संस्थामध्ये १५,८१३ व निमशासकीय संस्थामध्ये १०,६९७ व्यक्ती होत्या. खाजगी संस्थामध्ये १०,१७२ लोक कामावर होते.

७२. महाराष्ट्र शासनामार्फत चालू असलेल्या रोजगार हमी योजनाद्वारे मार्च १९९१ अखेरीस ४०४ कामावर रु. ५९७ लाख खर्चून २३.४१ लाख मनुष्य दिवसांचा रोजगार उपलब्ध करून देण्यात आला. १९८९-९० मध्ये २८.३८ लाख मनुष्य दिवस रोजगार निर्मिती झाली होती.

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार योजना

७३. या कार्यक्रमांतर्गत ग्रामीण भागातील लोकांना रोजगार पुरविला जातो. सन १९८९-९० मध्ये रु. १०८.७५ लाख खर्च होऊन ४.३१ मनुष्य दिवस इतकी रोजगार निर्मिती झाली.

औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था व तंत्रनिकेतने

७४. जिल्ह्यात ८ तंत्रनिकेतने व ६ औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था असून १९९०-९१ मध्ये सदर संख्येत अनुक्रमे १६९२ व ११४५ विद्यार्थी प्रशिक्षण घेत होते. ८ तंत्रनिकेतनापैकी १ शासकीय असून उर्वरित खाजगी संस्थांनी चालविलेल्या आहेत. सन १९९०-९१ यावर्षी ४ तंत्रनिकेतने बंद झालेली आहेत.

ग्रामीण मजूरांना मिळणारे सरासरी वेतन

७५. जिल्ह्यात १९९० मध्ये सुतार, लोहार व चांभार या कुशल कामगाराना अनुक्रमे दररोज सरासरी रुपये ४०, ४०, ४० मजूरी मिळाली. अकुशल कामगारांपैकी पुरुष व त मजूराला दररोज सरासरी रु. ३०=०० स्त्री मजूराला रु. १५=०० मजूरी मिळाली.

(१२) सहकार

७६. ३०-६-१९९१ ला संपणा-या सहकारी खाखिरीला जिल्ह्यात ४७४ हजार सदस्य संख्या असलेल्या विविध प्रकारच्या २,२२९ सहकारी संस्था अस्तित्वात होत्या. पैकी ४५ टक्के १००९ संस्था बिगर कृषीपत व बिगर पतसंस्था व उर्वरित ५५ टक्के कृषीपत व बिगरकृषीपत संस्था होत्या १००९ सहकारी पतसंस्थापैकी ५६ टक्के ५६९ संस्था कृषीपत संस्था होत्या.

७७. प्राथमिक कृषीपतसंस्थांनी १९९०-९१ यावर्षी अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची राये ३५४५.३५ लाख रकमेची कर्जे मंजूर केली. पैकी २८८९.८४ लाख रुपयाचे पीक कर्जे होती. या पीक कर्जा पैकी ६२ टक्के कर्ज अन्न धान्य पीकाकरीता होते. १९९०-९१ च्या अखेरीस येणे कर्जाची रक्कम रु ४५७०.३७ लाख होती. कर्जापैकी थकबाकी रु. ८८६९५५ लाख होती. यापैकी ६३ टक्के ३ वर्षांपेक्षा कमी मुदतीची व ३७ टक्के ३ वर्षांपेक्षा अधिक मुदतीची

थकवाकी होती.

७८. रिबगर-रेती पतसंस्थांमध्ये १४६ कर्मचारी पतपेढी, ४६ नागरी पतपेढी व २ नागरी बँकाचा समावेश आहे. या संस्थाची सभासद संख्या ५५, १०४ असून त्याचे खेवते भांडवल रु. ३४९८.७९ लाख इतके होते. त्यांना संदर्भ वर्षात रु. १२२६.२८ लाख रकमेचे कर्ज वाटप केले असून एकूण वसूली रु. १५२५.२८ लाख झाली.

७९. जिल्ह्यामध्ये उत्पादक आस्थापना व सामाजिक सेवा सहांकारी संस्था अनुक्रमे ८३६ व ६१२ होत्या. त्याची सभासद संख्या अनुक्रमे ९७, १५१ व ४७, ७४० होती. त्याचे भाग भांडवल अनुक्रमे १७२४.५७ लाख रुपये व ५७.४२ लाख, असून खेवते भांडवल अनुक्रमे ९०४६.३० लाख रु. व २०२०.८२ लाख रु. होते.

८०. जिल्ह्यातील तीन साखर कारखान्यानी संदर्भ वर्षात ८७९ हजार मे.ड. उन्नाचे गाळप केले असून ९८ हजार मे.ट. साखरेचे उत्पादन झाले.

(१३) बँक व्यवसाय

८१. जिल्ह्यात डिसेंबर अखेर वृगीकृत, सहकारी व ग्रामीण बँका यांची संख्या अनुक्रमे ५५, ९९, ३७ होती. या शिवाय महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेच्या ५ शाखा व महाराष्ट्र राज्य महामंडळाची साखा कार्यरत होती. अशा एकूण ११६ त्रित्तीय संस्थापैकी २६ टक्के शाखा नागरी भागात उर्वरित ७४ टक्के ग्रामीण भागात पसरलेल्या होत्या.

८२. १९८१ च्या जनगणनेनुसार (रेणापूर मंडळ धरून) दर ७९७७ लोकसंख्येमागे एक बँकेची सेवा (सहकारी बँका धरून) उपलब्धी आहे. निव्वळ वृगीकृत बँकाच्या संदर्भात दर २८, ४२७ लोकसंख्येमागे बँकेची एकसेवा उपलब्धी आहे. शहरी व ग्रामीण भागाच्या संदर्भात शहरी भागांमध्ये ११, २२२ लोकसंख्येमागे एक वृगीकृत बँकेची सेवा उपलब्धी आहे. ग्रामीण भागात हे प्रमाण ४०, ७९४ लोकसंख्येमागे एक बँक असे आहे. सर्व प्रकारच्या बँका धरल्या नागरी भागात ५, १६२ लोकसंख्येमागे एक बँक व ग्रामीण भागात ८, ९४१ लोकसंख्येमागे एक बँक असे पडते. याचाच अर्थ ग्रामीण भागापेक्षा नागरी भागांमध्ये बँका केंद्रीभूत झाल्याचे दिसून येते.

८४. ३०-९-९१ अखेर जिल्ह्यात त्रिविध वृगीकृत बँकांमध्ये एकूण रु. ७९४१.४९ लाख रकमेच्या ढेवी जमा होत्या. व रु. ५९६७.०७ लाख रकमेचे कर्ज वाटप करण्यात आले. पत ठेवीचे प्रमाण ब्रेकडा ७५ होते.

(१४) धाऊक किंमती

८५. जिल्ह्यात त्रिविध कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांमध्ये नोंदलेल्या प्रमुख रेती मालाचे १९९० या वर्षातील किमान, कमाल व वर्षातील सरासरी दर पुढील तक्त्यात दिले आहेत:

(किंमती प्रति क्विंटिलचे)

वर्ष	प्रत	किमान	कमाल	वर्षातील सरासरी	१९८९ च्या किंमती-शी तुलना (सकेंवारी)
१. गहू	लाल	२९४	३४९	३१४	९७
	कल्याण-सोना	२९८	३३५	३१९	९५
२. ज्वारी	पांढरी	२३६	२३५	२९९	१२३
	संकरित	१४२	१६७	१५४	१५३
३. बाजरी	हिरवी	१६४	१९८	१८४	९२
४. तूर	पांढरी	६७३	९९१	८३४	७८
५. हरभरा	लाल	६२१	७४६	६८३	१०१
६. मूग	हिरवा	४९३	६९१	५९१	१०२
७. भुईमूग	बोल्ड	७२३	९३७	८४६	७१
८. गूळ	गिठ्या	३५१	५०६	४३३	११०
९. तीळ	पांढरा	१२५०	१८३४	१५१५	६२
१०. सूर्यफूल	संकरित	७४३	९६०	८६४	७८

ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

८६. १९८२-९३ या पायाभूत वर्षाच्या संदर्भात लातूर जिल्ह्याच्या लगत असलेल्या नांदेड केंद्रामध्ये कामगारांचे सरासरी ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक १९९०-९१ मध्ये २०० होते. तसेच सोलापूर येथील केंद्रामध्ये १९८२ पायाभूत वर्षाच्या संदर्भात १९९०-९१ मध्ये १९६ होता.

(१५) शैक्षणिक सुविधा

८७. शैक्षणिक सुविधांची माहिती शिक्षण संचालनालयाकडून उपलब्ध न झालेले चर्चेसाठी १९८८-८९ च्या माहितीचा आधार घेण्यात आला आहे.

८८. जिल्ह्यात १९८८-८९ अखेरीस ११२८ प्राथमिक शाळा, २३८ माध्यमिक शाळा, २० उच्च माध्यमिक शाळा, व १२ महाविद्यालये अस्तित्वात होती. एकूण १४०० शाळा महाविद्यालया पैकी ८१ टक्के प्राथमिक शाळा व १७ टक्के माध्यमिक शाळा २ टक्के उच्च माध्यमिक शाळा व महाविद्यालये होते. जिल्ह्यात दर लाख लोकसंख्येला ३ प्राथमिक शाळांचे प्रमाण ७५ येते. तर माध्यमिक शाळांचे प्रमाण १६ आहे.

८९. एकूण ३, ६७, २२६ विद्यार्थ्यांपैकी सुमारे ०.०८ टक्के विद्यार्थी प्राथमिक, ६०.५९ प्राथमिक, २८.८९ टक्के, व १०.४४ टक्के उच्च माध्यमिक व महाविद्यालयीन स्तरावरील विद्यार्थी होते.

२०. प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन स्तरावर शिक्षण घेत असलेल्या एकूण ३,६७,२२६ विद्यार्थ्यांपैकी सुमारे ४१ टक्के सुली होत्या. उपरोक्त स्तरावर शिक्षण घेत असलेल्या एकूण विद्यार्थ्यांपैकी ४२ टक्के मागासवर्गीय विद्यार्थी होते. त्यात ६ टक्के विद्यार्थिनींचा समावेश होता.

इतर शैक्षणिक सुविधा

२१. या शिवाय जिल्ह्यात १९८९-९० या वर्षात १ विधी महाविद्यालय, ३ अभियांत्रिकी महाविद्यालय, १३ तंत्रनिकेतने, ४ औद्योगिक प्रशिक्षण केंद्रे व १९ अध्यापन पदविका विद्यालये अस्तित्वात होते. या सर्व शिक्षण संस्थेत १९८९-९० अखेर एकूण विद्यार्थी संख्या १३,८९८ होती.

२२. १९८९-९० मध्ये आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मोफत शिक्षण या योजने खालील विविध शिक्षण संस्थेतील एकूण १८,८३५ विद्यार्थ्यांना लाभ मिळाला. या शिवाय निरक्षर प्रौढांना साक्षर करण्यासाठी प्रौढ शिक्षण योजनेतून १९८९-९० मध्ये ५०० केंद्रे कार्यरत होती. गेल्या वर्षापेक्षा केंद्रांच्या संख्येत ३००नी घट झाली.

७१६) वैद्यकीय व सार्वजनिक आरोग्य सेवा

सार्वजनिक आरोग्य सेवांच्या सुविधा

२४. जिल्ह्यात १९९० अखेरीस ११ रुग्णालये, १६ दवाखाने, ५१ प्रसूतीगृहे व ४४ प्राथमिक आरोग्य केंद्रे या व्दारा वैद्यकीय सेवांच्या सुविधा उपलब्ध होत्या. या सर्व वैद्यकीय संस्थांमध्ये १९९० मध्ये १२ हजार आंतररुग्ण व १०८५ हजार बाह्यरुग्णांवर उपचार करण्यात आला. उपरोक्त वैद्यकीय संस्थांमध्ये एकूण ७४६ खाटांची सोय उपलब्ध होती. १९९० च्या अंदाजित लोकसंख्या १६७२१६४ एक लाख लोकसंख्ये मागे जवळपास ७ वैद्यकीय संस्थांची सोय उपलब्ध आहे. तसेच एक लाख लोकसंख्ये मागे ४५ खाटांची सोय उपलब्ध होती.

जन्म-मृत्यू व बाल मृत्यूचे प्रमाण

२५. १९८९ मध्ये नोंदणी झालेल्या जन्म-मृत्यू व बाल मृत्यूची संख्या अनुक्रमे २६,३९८, ४,८३१ व ४२९ होती. १९८९ च्या अंदाजित लोकसंख्ये प्रमाणे जन्म-मृत्यू व बाल मृत्यूचे अंदाजित प्रमाण दर हजार लोकसंख्येमागे अनुक्रमे १६-८८, ३.०८ व २.७४ येते.

कुटूंब कल्याण कार्यक्रमा

२६. जिल्ह्यामध्ये एकूण ५० केंद्रांवाऱे १९९०-९१ या वर्षी ११,२८३ निर्दिष्टीकरण शस्त्रक्रिया करण्यात आल्या. यांमध्ये ६ पुरुष व १२,२७७ स्त्रीया होत्या लूप बसविलेल्या (आय. यू. सी. डी.) स्त्रियांची संख्या ९,७६२ होती. मार्च १९९१ अखेर जननक्षम जोडण्याची संख्या २,१३,८५७ होती.

पिण्याचे व पाणी पुरवठा योजना

९७. जिल्ह्यातील एकूण ८८५ वस्ती असलेल्या गांवापैकी १९९०-९१ या वर्षात एकूण ३७६ गावे व त्याखालील २१ वाड्या वस्त्यांना बाराही महिने पाणी उपलब्ध होते. तथापि ज्या ठिकाणी टंचाई निर्माण झाली अशा गांवांना वाडी/वस्त्यांना टँकर द्वारे बैलगाडी द्वारे व कूपनलिका खोदून पाणी पुरवठा करण्यात आला. १९९०-९१ मध्ये ६० गावे व २ वाडी/वस्त्यांना ३७ टँकरद्वारे २८ गांवांना इतर साधणाद्वारे पाणी पुरवठा करण्यात आला.

(१७) दुर्बल घटकाच्या कल्याणासाठी योजना

९८. पंचवार्षिक योजनेतील १९९०-९१ मध्ये सांगासवणीच्या वैश्विक, आर्थिक व सामाजिक उन्नतीसाठी विविध योजना राबविण्यात आल्या. या मध्ये प्रामुख्याने शिक्षण व परीक्षा शुल्क देणे, विद्यार्थेत्तन देणे, वस्तीगृहाना अनुदान देणे, हरिजन वस्त्यामध्ये सुधारणा करणे, अंतरजातीय विवाहास प्रोत्साहन देणे, इत्यादी योजनेचा समावेश होतो.

९९. या शिवाय ग्रामीण विकास यंत्रणे मार्फत दारिद्र्य रेषेखाली जिवन जगत असलेल्या कुटूंबाच्या पुनुरुत्थानासाठी १९९०-९१ मध्ये रु. ५३.६० लाख अंशदानाच्या स्वरूपात खर्च करण्यात आला. या संदर्भ वर्षात दुर्बल घटकातील २, १९७ कुटूंबांना विविध उपक्रमासाठी मदत करण्यात आली. राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रमांतर्गत विविध कार्यांवर रु. १०८.७५ लाख खर्च करण्यात आले. असून त्यातून ४.३१ लाख अनुसूचित दिवस इतरका/पुरविण्यात आला.

(१८) संकीर्ण

नगरपरिषदा, ग्रामपंचायती व जिल्हा परिषद

१००. जिल्ह्यात पांच नगरपरिषदा असून त्यांचे १९९०-९१ मधील उत्पन्न रु. ७९७ लाख होते. तर रु. ७८६ लाख खर्च झाल्याचे दिसून येते. उत्पन्नाच्या बाबीमध्ये प्रामुख्याने ५० टक्के करापासून २७ टक्के शोषकीय अनुदान व वर्गणी यापासून व इतर गालमत्तेपासून २३ टक्के उत्पन्न मिळाले. एकूण खर्चापैकी सार्वजनिक आरोग्य सेवा यावर अधिक खर्च म्हणजे ३७ टक्के झाला सामान्य प्रशासन व कर वसूलीवर १४ टक्के, सार्वजनिक बांधकाम १३ टक्के, शिक्षणावर ४ टक्के सार्वजनिक सुरक्षा व इतर बाबींवर ३२ टक्के खर्च झाला.

ग्राम पंचायती

१०१. २०२ खेड्यांचा समावेश असलेल्या ७०६ ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च १९९०-९१ मध्ये अनुक्रमे ५८० लाख रु. व ५७१ लाख रु. होते. उत्पन्नापैकी ८९ टक्के शोषकीय अनुदान व ९ टक्के करापासूनचे उत्पन्न होते. व इतर २ टक्के उत्पन्न होते. खर्चापैकी ८८ टक्के सार्वजनिक बांधकाम, ५ टक्के आरोग्य सेवा, ५ टक्के प्रशासनावर व २ टक्के इतर बाबींवर खर्च झाला.

जिल्हा परिषदा

१०२. जिल्हा परिषदेचे उत्पन्न १९९०-९१ वर्षी सुधारित अंदाजानुसार रु. ५७५५ लाख होते. त्याच प्रमाणे खर्च रु. ५७५४ लाख होता.

१०३. उत्पन्नामध्ये स्वनिर्मित उत्पन्न २ टक्क्यापर्यंत होते. उर्वरित शासकीय अनुदानांचे होते. खर्चाच्या विविध उपविभागांमधील १९९०-९१ मध्ये ३५ टक्के शिक्षणावर, ६ टक्के इमारती व दळणवळण, ३ टक्के सामान्य प्रशासन, ३ टक्के जलसिंचनावर, पशुसंवर्धन १ टक्के, व इतर वाढीवर ५२ टक्के खर्च झाला.

पोलिस दल व गुन्हे

१०४. मार्च ९१ अखेरीस जिल्ह्यामध्ये १८ पोलीस ठाणी, १६ आजूट पोस्ट अस्तित्वात होती. अधीक्षक ते शिमायापर्यंत पोलिस दलाची एकूण संख्या १९८२ मध्ये ६६९ होती. ती मार्च १९९१ अखेरीस ११४६ झाली. १९८२ ते ९१ या काळात पोलिस दलाचा खर्च रु. ५२ लाख तरुन २७९.८५ लाखापर्यंत वाढला.

१०५. १९९० या वर्षात ३००८ प्रकरणे न्यायालयात दाखल करण्यात आली. पैकी ७३२ प्रकरणी दोषी ठरवून शिक्षा देण्यात आली. निर्दोष म्हणून सोडून देण्यात आलेली प्रकरणे ८२४ होती.

करमणूक

१०६. मार्च १९९१ अखेरीस जिल्ह्यात कायम स्वरूपाची १८ चित्रगृहे व ६ फिरती चित्रगृहे होती. कायम स्वरूपाच्या चित्रगृहापैकी ९ लातूर शहरात होती. यासंबंधी प्रत्येक खेळासाठी आसन क्षमता १४, ६७३ होती. करमणूक करापोटी १९९०-९१ मध्ये ७४, ०७, ८५२ रु. शोसनास मिळाले. या शिवाय व्ही. डी. औ. व्दारे रु. ५, ५५, ९१६ करमणूक कराव्दारे शोसनास प्राप्त झाले.

अल्पव्यय

१०७. १९९०-९१ या वित्तीय वर्षात लातूर जिल्ह्यात अल्पव्यय गुंतवणकीसाठी रु. ६७५ लाखांचे उद्दीष्ट देण्यात आले होते. तथापि निव्वळ गोळा केलेली रक्कम रु. ७४५ लाख झाली. उद्दीष्टापेक्षा स्थूल रकमेची टक्केवारी २०२ येते.

पुरायते =

१०८. मार्च १९९०-९१ अखेरीस जिल्ह्यात १९ गराठी दैनिके, ३ गराठी मासिके, १८ गराठी साप्ताहिके व एक हिंदी साप्ताहिकाचे प्रकाशन होते. मार्च १९९१ अखेरीस जिल्ह्यात पुढणालयाच्या १३४ आस्थापना होत्या.

५५६९-
१०९. औसा येथे हेगाडांथी विठ्ठल रक्षणाईचे जुने प्रसिध्द मंदिर आहे. या शिवाय खरोस येथील डोंगरावर लेणी आहेत. अहमदपूर तालुक्यामध्ये वडवळ नागनाथाचे देवालय आहे. उदगीर व औसा येथील पुरातन किल्ले अजूनही पाहण्यासारखे आहेत. लातूर जिल्ह्यात थोडेसे डोंगर व उंच सखल जमीनीमुळे हा जिल्हा निर्गम रम्य आहे.

अ. क्र.	कृत्य	पृष्ठ क्रमांक
	<u>१) क्षेत्रक व लोक संख्या</u>	
१.१	१९८१ च्या जनगणनेनुसार लातूर जिल्ह्यातील तालुकानिहाय क्षेत्रक, घरे व लोकसंख्या	१
१.२	लातूर जिल्हाचा १९५१ पानूनचा लोकसंख्येमधील दरवर्षिक फरक	३
१.३	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लातूर जिल्ह्यातील गांवाचे लोकसंख्येच्या गटानुसार तालुकानिहाय वर्गीकरण	७
१.४	१९८१ च्या जनगणनेनुसार लातूर जिल्ह्यातील शहरांची लोकसंख्येच्या गटानुसार तालुकानिहाय वर्गीकरण	९
१.५	लातूर जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे गांची संख्या	१०
१.६	उस्मानाबाद जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्येचे अ) त्र्योगटानुसार व १९८१ च्या जनगणनेनुसार लातूर जिल्ह्यातील लोकसंख्येचे (ब) धर्मानुसार वर्गीकरण	१२
१.७	लातूर जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती करीता आकडेवारी	१३
१.८	उस्मानाबाद जिल्ह्यातील भिंती/छाये गांवांठी वापरलेल्या साधनसाग्रीनुसार घराचे (१९८१ च्या जनगणनेनुसार) वर्गीकरण	१४
१.९	उस्मानाबाद जिल्ह्यातील आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार गाणिव/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे वर्गीकरण १९८१ जनगणनेप्रमाणे	१६
१.१०	१९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील अंगतेनुसार अंगाची संख्या	१८
१.११	१९८१ च्या जनगणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील जनगणना घरे आणि त्याचा वापर	१९
	<u>२) हवामान</u>	
२.१	लातूर जिल्ह्यातील निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसाची संख्या व स्कूप पर्जन्य १९९० या वर्जाकरीता	२०
२.२	लातूर जिल्ह्यातील निवडक केंद्रातील कपाल व किमान तपमान १९९०	२१

अ. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
	३) कृषी	
३. १	लातूर जिल्ह्यातील जमीनीचा वापर १९८४-८५ वर्षाकरीता	२२
३. २	लातूर जिल्ह्यातील तालुकावार निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	२४
३. ३	लातूर जिल्ह्यातील मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन १९९०-९१	२८
३. ४	लातूर जिल्ह्यातील विविध साधनांनी ओलिताखाली असलेले तालुकावार क्षेत्र	२९
३. ५	लातूर जिल्ह्यातील निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे तालुकावार क्षेत्र	३०
३. ६(अ)	लातूर जिल्ह्यातील तालुकावार जमीन विहिरी व इतर विहिरी सन १९८४-८५ मध्ये नोंदवली जाणारी	३२
३. ६(ब)	लातूर जिल्ह्यातील कृषीनलिका हातपंप आणि त्रियूत पंप यांची तालुकावार माहिती सन १९९०-९१ या वर्षा अखेर	३३
३. ७	लातूर जिल्ह्यातील विहिरीखेरीज लघुपाटबंधा-याची कामे १९९०-९१	३४
३. ८	लातूर जिल्ह्यातील मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प ३० जून १९९१	३६
३. ९	१९८५-८६ च्या कृषिगणनेनुसार लातूर जिल्ह्यातील वहीत धारण जमीनीची संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ ओलिताखाली असलेली वहीत धारण जमीन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहीतीच्या प्रकारानुसार आणि श्रेणीनुसार वहीतधारण जमीनीची संख्या	४२
३. १०	१९८७ च्या गणनेनुसार लातूर जिल्ह्यातील तालुकानिहाय कृषी विषयक अजारे	४५
३. ११	लातूर जिल्ह्यातील दुष्काळ, टंचाई मूल्यांकन परिस्थिती माहिती १९९०-९१ या वर्षाकरीता	४६
३. १२.	लातूर जिल्ह्याच्या टंचाईच्या पूर्वेडतिहासानुसार कठिण व इतर टंचाई ग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती वर्ष १९९०-९१	४७
	४) पशुसंवर्धन, वन्य प्राण्यांच्या व्यवसाय	
४. १	तालुकावार पशुधन (१९८७पशुगणनेनुसार) जिल्हा- लातूर	४९
४. २	लातूर जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या (सन १९९०-९१ या वर्षाकरीता)	५३

अ. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
४.३	लातूर जिल्ह्यातील रोगाच्या प्रकारानुसार पशूची मृत्यूची संख्या सन १९९०-९१ या वर्षाकरीता	५५
४.३(अ)	लातूर जिल्ह्यातील त्रिनिध पशूवैद्यकीय संस्थाचे कार्य १९९०-९१	५६
४.४	लातूर जिल्ह्यात मान्यताप्राप्त पशूवैद्यगृहे आणि प्रत्येक पशूवैद्य गृहात कत्तल केलेल्या पशूची संख्या १९९०-९१ या वर्षाकरीता	५७
४.५	लातूर जिल्ह्यातील वनक्षेत्र १९९०-९१ या वर्षाकरीता	५८
४.६	लातूर जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वन उत्पादने १९९०-९१ या वर्षाकरीता	५९
४.७	लातूर जिल्ह्यातील भूजल मत्स्य व्यवसाय १९९०-९१ या वर्षाकरीता ५) उद्योग व वीज	६०
५.१	लातूर जिल्ह्यातील कारखान्यातील कामगाराची दैनिक सरासरी संख्या १९९० या वर्षाकरीता	६१
५.२	लातूर जिल्ह्यातील चालू कारखान्याचे कामगाराच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वगीकरण १९९० या वर्षाकरीता	६३
५.३	लातूर जिल्ह्यात कामाच्या दिवसाच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वगीकरण १९९०-या वर्षाकरीता	६५
५.४	लातूर जिल्ह्यात १९८९-९० या वर्षाची उद्योगाच्या महत्त्वाच्या दाह्याची माहिती	६६
५.५	लातूर जिल्ह्यातील रोजगार त्रिनिधय केंद्रातील आकडेवारी १९९० या वर्षाकरीता	६७
५.६	लातूर जिल्ह्यातील ^{८२/९१११५} कामगार मार्गदर्शन कार्यालय १९९०-९१ या वर्षाकरीता	६९
५.७	कर्मचारी गणना १९८८ लातूर जिल्ह्यातील कर्मचा-याची संख्या	७०
५.८	लातूर जिल्ह्यातील निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार ३१ मार्च १९९१ ला संपर्ण-या वर्षाकरीता	७१
५.९	लातूर जिल्ह्यातील ३१ मार्च १९९१ ला विद्युतीकरण झालेल्या शहराची, गांवाची संख्या व त्याची लोकसंख्या	७२
५.१०	लातूर जिल्ह्यातील त्रिजेवा वापर १९९०-९१ या वर्षाकरीता	७३
५.११	सिगर कृषि आस्थापना-आस्थापना वस्त्रकार्यरत उद्योगासह	७४
५.१२	१९८० च्या आर्थिकगणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील प्रमुख उद्योगगटांनुसार सिगर कृषिआस्थापनाची संख्या व सर्वसाधारण तणे नेहमी काम करणा-या कामगाराची संख्या	७५

अ. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
५. १३	१९८० च्या आर्थिकगणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील उद्योग गटानुसार विंगर कृषि आस्थापनाची संख्या	७६
५. १४	१९८० च्या आर्थिकगणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील महत्वाच्या उद्योग गटानुसार विंगर कृषि आस्थापनेतील कागदारांची संख्या	७७
५. १५	१९८० च्या आर्थिकगणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील विंगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्वउद्योग गट एकत्र)	७८
५. १६	१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील प्रमुख उद्योग गटानुसार औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या	७९
५. १७	१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील उत्पादन दुहेस्तीसेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	८०
५. १८	१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील घाऊक व किरकोळ व्यापार संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	८१
५. १९	१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सांख्यिक सामाजिक व व्यक्तितगत सेवा संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी कामकरणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	८२
५. २०	१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	८३
६) सहकार		
६. १	लातूर जिल्ह्यातील विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था १९८९-९० या वर्षाकरीता	८४
६. २	लातूर जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती ३०-६-९० ला संपणाऱ्या वर्षाकरीता	८६
६. ३	लातूर जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षा वर्गाप्रमाणे वर्गवारी वर्ष १९८९-९०	८७
६. ४	लातूर जिल्ह्यातील राज्या आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेचे कार्य (३०-६-९०) १९८९-९० या वर्षाकरीता	८८
६. ५	लातूर जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि संस्थांचे कार्य (३०-६-९०) ला संपणाऱ्या वर्षाकरीता	९०

अ. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
६. ६	लातूर जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य (३०-६-९०) ला संपणा-या वर्षाकरीता	९२
६. ७	लातूर जिल्ह्यातील लॅम्प्स (Lamps) संस्थांचे कार्य (३०-६-९०) ला संपणा-या वर्षाकरीता	९४
६. ८	लातूर जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थानी दिलेली पिक कर्जे (३०-६-९०) ला संपणा-या वर्षाकरीता	९६
६. ९	लातूर जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थानी दिलेली पिक कर्जे (३०-६-९०) ला संपणा-या वर्षाकरीता	९७
६. १०	लातूर जिल्ह्यातील आदिवासी शेतकरी संस्थानी दिलेली पिक कर्जे (३०-६-९०) ला संपणा-या वर्षाकरीता	९८
६. ११	लातूर जिल्ह्यातील कृषी पतसंस्थांचे कार्य (३०-६-९०) ला संपणा-या वर्षाकरीता	९९
६. १२.	लातूर जिल्ह्यात आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य (३०-६-९०) ला संपणा-या वर्षाकरीता	१००
६. १३	लातूर जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य ३०-६-९० ला संपणा-या वर्षाकरीता	१०२
६. १४	लातूर जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे महत्वाचे कार्य ३०-६-९० ला संपणा-या वर्षाकरीता	१०३
६. १५	लातूर जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती ३०-६-९० ला संपणा-या वर्षाकरीता	१०५
६. १६	लातूर जिल्ह्यातील सात्रकाराची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे ३१ जुलै १९९१ ला संपणा-या वर्षाकरीता	११०
<u>७) जिवनविषयक आकडेवारी</u>		
७. १	लातूर जिल्ह्यातील सार्वजनिक अर्थसहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैधकीय सुविधांची तालुकावार माहिती सन १९९० या वर्षाकरीता	१११
७. २	लातूर जिल्ह्यातील नोंदणी केलेल्या जन्म व मृत्यूची संख्या सन १९९० या वर्षाकरीता	११३
७. ३	लातूर जिल्ह्यातील विविध कारणांनुसार झालेल्या मृत्यूची संख्या १९८८ या वर्षाकरीता	११५

अ. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
७. ४	लातूर जिल्ह्यात मालाबाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोपणी वर्षे १९९०-९१	११५
७. ५	लातूर जिल्ह्यातील कुटूंब नियोजन केंद्राची संख्या सन ३१-३-१९९१ ला संपणा-या वर्षाकरीता <u>८) शिक्षण</u>	११६
८. १	लातूर जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता	११७
८. २	लातूर जिल्ह्यातील शैक्षणिक शिक्षकांची व विद्यार्थ्यांची संख्या सन १९८८-८९ या वर्षाकरीता	११८
८. ३	लातूर जिल्ह्यातील पुर्ण प्राथमिक, प्राथमिक, ... माध्यमिक महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी ३०-९-८८ या वर्षाअखेर १९८८-८९	११९
८. ४	लातूर जिल्ह्यातील इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था १९८८-८९ या वर्षाकरीता ३०-९-८८	१२१
८. ५	लातूर जिल्ह्यातील आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत सन १९८८-८९ या वर्षाकरीता	१२२
८. ६	लातूर जिल्ह्यातील प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च सन १९८९-९० या वर्षाकरीता	१२३
८. ७	लातूर जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ विद्यालये) व तांत्रिक शाळा (आठवी ते बारावी) १९९०-९१ या वर्षाकरीता	१२४
८. ८	लातूर जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे १९९०-९१ या वर्षाकरीता	१२५
८. ९	लातूर जिल्ह्यातील शिक्षणाकरीता प्रशिक्षण संस्था ३०-९-८८ अखेर <u>९) परिवहन व दळणवळण</u>	१२६
९. १	लातूर जिल्ह्यातील रेल्वे मार्गाची लांबी ३१ मार्च १९९१ अखेर	१२७
९. २	लातूर जिल्ह्यातील प्रकार व पृष्ठभाग या नुसार रस्त्याची लांबी ३१ मार्च १९९१ अखेर	१२८
९. ३	लातूर जिल्ह्यातील वापरात असलेल्या मोटार वाहनाची संख्या ३१ मार्च १९९१ अखेर	१२९
९. ४	लातूर विभाग महाराष्ट्र राज्य परिवहन मंडळाची (प्रशाशी) वाहतूक आकडेवारी १९९०-९१ या वर्षाकरीता	१३०
९. ५	लातूर जिल्ह्यातील महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक मार्ग <u>गणना</u> मे १९८९ या वर्षा करीता	१३१

अ. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
२. ६	लातूर जिल्ह्यातील पोस्ट, तारगुहे व दूरध्वनी सेवा व दूरदर्शन संघ यांची १९९०-९१ ची आकडेवारी	१३४
९८६	१०) स्थानिक संस्था	
१०. १	लातूर जिल्ह्यातील स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च ३१ मार्च १९९१ ला संवणा-या वर्षाकरीता	१३५
१०. २	लातूर जिल्ह्यातील ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च १९९०-९१ या वर्षाकरीता	१३६
१०. ३	लातूर जिल्ह्यातील जिल्हापरिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च १९९०-९१ या वर्षाकरीता	१३८
१०. ४	लातूर जिल्ह्यातील नगरपालिकाचे उत्पन्न व खर्च १९९०-९१ या वर्षाकरीता	१४०
१०. ५	लातूर जिल्ह्यातील नगरपरिषद क्षेत्रातील इमारतीची वापुरानुसार संख्या व त्यापैकी निवासोत्तरे उपयोगात असणा-या इमारती अगर त्यांच्या भागमध्ये चालणी-या उद्योग/व्यवसायासंबंधी माहिती १९८३-८४ वर्षाकरीता	१४२
	११) नियोजन विषयक माहिती	
११. १	लातूर जिल्ह्यातील विविध शिक्षा खालील झालेला योजनांतर्गत खर्च १९९०-९१ या वर्षाकरीता	१४५
११. २	लातूर जिल्ह्यातील योजनाखालील महत्त्वाची भौतिक साधन १९९०-९१ या वर्षाकरीता	१४७
११. ३	रोजगार हमी योजना वर्ष १९९०-९१	१५३
११. ४	लातूर जिल्ह्यातील रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे त्या वर्षात रोजगार व खर्च १९९०-९१ या वर्षाकरीता	१५४
११. ५	लातूर जिल्ह्यात पिण्याच्या पाण्याच्या तोंडी व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाय योजना १९९०-९१ या वर्षाकरीता	१५५
११. ६	लातूर जिल्ह्यातील अधिक उत्पादन देणा-या शंकरित व सुधारीत पिकांच्या जातीखालील असणा-रे क्षेत्र वर्ष १९९०-९१	१५७
११. ७	लातूर जिल्ह्यातील राज्याधिक खाता व वाटप १९९०-९१ या वर्षाकरीता	१५८
११. ८	लातूर जिल्ह्यातील साखर कारखाने वर्ष १९९०-९१	१५९
११. ९	लातूर जिल्ह्यातील दुग्ध संस्थांची माहिती वर्ष १९९०-९१	१६०

अ. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
११. १०	आवर्जन पत्रा कार्यक्रमाची प्रगती वर्ष १९९०-९१	१६१
११. ११	एकात्मिक आर्थिकशास्त्र विकास कार्यक्रमाची प्रगती त्यावरील तरतूद व खर्च १९९०-९१	१६२
११. १२	तीस कलमी कार्यक्रम वर्ष १९९०-९१	१६३
११. १३	त्रिशेन घटक योजना वर्ष १९९०-९१	१६५
<u>१२) किंमती व कीमत निर्देशांक</u>		
१२. १	लातूर जिल्ह्यातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती १९९० या वर्षाकरीता	१६६
१२. २	उस्मानाबाद जिल्ह्यातील जिल्हा मुख्यालयाचे ठिकाणचे महत्त्वाचे वस्तूच्या सरासरी किरकोळ किंमती १९९० या वर्षाकरीता	१६८
१२. ३	नांदेड व सोलापूर केंद्रातील कामगारोद्योग ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक १९९०-९१ या वर्षाकरीता	१७१
<u>१३) पोलिस, गुन्हे आणि कारागृहे</u>		
१३. १	लातूर जिल्ह्यातील १९९०-९१ वर्षात पोलिस दलाची संख्या	१७३
१३. २	लातूर जिल्ह्यातील गुन्हासंबंधी आकडेवारी १९९०-९१ या वर्षात	१७४
१३. ३	उस्मानाबाद जिल्ह्यातील १९९०-९१ या वर्षात तुरुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वर्गीकरण व शैक्षणिक पात्रेनुसार वर्गीकरण	१७६
१३. ४	उस्मानाबाद जिल्ह्यातील १९९०-९१ तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार	१७५
१३. ५	लातूर जिल्ह्यातील १९९०- या वर्षात दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकाली काढलेली कामे	१७७
<u>१४) संयुक्त भांडवली संस्था, बँका व विमापत्रे</u>		
१४. १	लातूर जिल्ह्यातील बँक कार्यालये, त्रिकृत बँका यांची संख्या त्यांच्या ठेवी व कर्जे १९९० या वर्षाकरीता	१७८
१४. २	लातूर जिल्ह्यात संयुक्त भांडवली संस्था ३१ मार्च १९९१ रोजीची स्थिती	१७९
१४. ३	लातूर जिल्ह्यात १९९०-९१ या वर्षात उतरवलेल्या विमापत्राची संख्या व विम्याची रक्कम	१८०

(नऊ)

अ. क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
	<u>१५) संकीर्ण</u>	
१५. १	लातूर जिल्हयातील चित्रपट गृहाविषयी आकडेवारी सन १९९०-९१ या वर्षाकरीता	१८१
१५. २	लातूर जिल्हयातील गोळा केलेली अल्प बचत गुंतवणूक १९९०-९१ या वर्षाकरीता	१८२
१५. ३	लातूर जिल्हयात तालुकावार गोळा केलेला जमीन महसूल सन १९९०-९१ या वर्षाकरीता	१८३
१५. ४	लातूर जिल्हयातील ३१ मार्च १९९१ या दिवशी छापखाने व छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियत कालिक	१८४
१५. ५	लातूर जिल्हयातील स्वस्त धान्य दुकानाना पुरविलेली तांदूळ, गहू व साखर या बाबतची माहिती १९९० या वर्षाकरीता	१८६
१५. ६	लातूर जिल्हयात १९९०-९१ या वर्षात मागणी व उसूल केलेले धान्य	१८७
१५. ७	लातूर जिल्हयातील १९८९ मधील लोकसभा निवडणूक व १९९१ मधील विधानसभा निवडणूक यासंबंधी आकडेवारी	१८८
१५. ८	लातूर जिल्हयातील अधिकारी व प्रवासी याचे साठी असलेले बंगल्याची तालुकावार यादी ३१-३-९१ या दिवशीची	१९०
१५. ९	लातूर जिल्हयातील रेल्वे स्थानकाची तालुकावार यादी (३१-३-१९९१) या दिवशीची	१९१
१५. १०	लातूर जिल्हा निवडक विदेशांकाचे कल	१९२

----बी. के. ----

१९८१ च्या जनगणनेनुसार लातूर जिल्ह्यातील तालुका निहाय क्षेत्राप्रमाणे व लोकसंख्या

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	क्षेत्रा चौ. कि. मी.	दर चौ. कि. मी. मागे लोकसंख्या	गावाची संख्या		शहराची संख्या
					वस्ती असलेले	ओसाड	
१	२	३	४	५	६	७	८
	जिल्हा एकूण	एकूण	७३७१.९	१७५	८८५	१९	५
		ग्रामीण	७२९७.३	१४८	८८५	१९	-
		नागरी	७४.६	२८५६	-	-	५
	तालुका						
१.	लातूर	एकूण	१५५७.०	२२४	१७०	२	१
		ग्रामीण	१५४९.९	१५३	१७०	२	-
		नागरी	७.१	१५८१७	-	-	१
२.	अहमदपूर	एकूण	१५७८.१	१५६	२१४	२	१
		ग्रामीण	१५६०.०	१४८	२१४	२	-
		नागरी	१८.१	९१२	-	-	१
३.	उदगीर	एकूण	१६३७.७	१६८	१८४	१	१
		ग्रामीण	१६१७.२७-५	१३९	१८४	१	-
		नागरी	२०.५	२४६८	-	-	१
४.	निलंगा	एकूण	१३८७.५	१७४	१९२	१०	१
		ग्रामीण	१३६२.५	१६४	१९२	१०	-
		नागरी	२५.०	६८७	-	-	१
५.	औसा	एकूण	१२११.६	१५०	१२५	४	१
		ग्रामीण	१२०७.७	१३७	१२५	४	-
		नागरी	३.९	४३४२	-	-	१

तक्ता क्रमांक : १.१ पुढे चालू .

(२)

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	सकूण ग्रामीण नागरी	आकडे हजारात		लोकसंख्या		
			वापरातील निवास गृहाची संख्या	कुटूंबाची संख्या	सकूण	पुरुष	स्त्रिया
१	२	३	४	१०	११	१२	१३
	जिल्हा सकूण	सकूण	२१७	२२०	१२९३	६६०	६३३
		ग्रामीण	१८०	१८३	१०८०	५४८	५३२
		नागरी	३७	३७	२१३	११२	१०१
	तालुका						
१.	लातूर	सकूण	६०	६१	३४९	१८०	१६९
		ग्रामीण	४०	४१	२३७	१२१	११६
		नागरी	२०	२०	११२	५९	५३
२.	अहमदपूर	सकूण	४१	४१	२४७	१२५	१२२
		ग्रामीण	३८	३८	२३०	११७	११४
		नागरी	३	३	१७	९	८
३.	उदगीर	सकूण	४५	४६	२७५	१४०	१३४
		ग्रामीण	३७	३८	२२४	११३	१११
		नागरी	८	८	५१	२७	२४
४.	निलंगा	सकूण	४०	४०	२४१	१२२	११९
		ग्रामीण	३७	३७	२२४	११३	१११
		नागरी	३	३	१७	९	८
५.	औसा	सकूण	३१	३२	१८२	९३	८९
		ग्रामीण	२८	२९	१६५	८४	८१
		नागरी	३	३	१७	९	८

टीप :- १) आकडे पुष्पांकित केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत . २) रेणापूर मंडळातील ४३ खोडी व इतर ११ वाड्याचा अंतिम विवरण करण्यात आला आहे.

आधार :- भाग (अ) मालिका - १२ महाराष्ट्र, भारतीय गणना १९८१ .

तक्ता कुमांक : १.२

(३)

लातूर जिल्हयाचा १९५१ पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशावार्षिक फरक (लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	वर्ष	एकूण व्यक्ति			पुरुष			स्त्रीयां		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	जिल्हा एकूण	१९८१	१२२०	१००७	२१३	६२३	५११	११२	५९७	४९६	१०१
		१९७१	९८६	८४८	१३९	५०८	४३४	७४	४७८	४१४	६४
		१९६१	७६६	६८०	८७	३९३	३४८	४५	३७३	३३२	४१
		१९५१	६२०	५३६	८४	३१८	२७५	४४	३०२	२६१	४१
१.	तालुका लातूर	१९८१	२७५	१६३	१२२	१४३	८४	५९	१३३	८०	५३
		१९७१	१९७	१२७	७०	१०३	६५	३८	९४	६२	३२
		१९६१	१४३	१०२	४१	७४	५३	२१	६९	५०	१९
		१९५१	११९	८४	३५	६१	४३	१९	५८	४१	१७
२.	अहमदपूर	१९८१	२४७	२३०	१७	१२५	११७	९	१२२	११४	८
		१९७१	२०७	१९५	१२	१०६	१००	६	१०१	९५	६
		१९६१	१६५	१५७	८	८५	८१	४	८०	७६	४
		१९५१	१३४	१२२	१२	६९	६३	६	६५	५९	६
३.	उदगीर	१९८१	२७५	२२४	५१	१४०	११३	२७	१३४	१११	२४
		१९७१	२२४	१९४	३१	११६	९९	१७	१०८	९४	१४
		१९६१	१७३	१५४	१९	८८	७८	१०	८४	७६	९
		१९५१	१३६	११४	२२	७०	५९	११	६६	५६	१०

पुढे चालू

सकल क्रमांक : १.२ पुढे चालू .

(४)

४	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
४.	निलंगा	१९८१	२४१	२४१ २२४	२२४ १७	१६ १२२	१२२ ११३	११३ ९	९ ११९	११९ १११	८
		१९७१	२०२	१९०	१३	१०३	९७	६	९९	९३	६
		१९६१	१६३	१५४	९	८३	७८	५	८०	७६	४
		१९५१	१३३	१२६	७	६८	६४	४	६५	६१	४
५.	औसा	१९८१	१८२	१६५	१७	९३	८४	९	८९	८१	८
		१९७१	१५६	१४२	१३	८०	७३	७	७६	६९	७
		१९६१	१२३	११३	१०	६३	५८	५	६०	५५	५
		१९५१	९८	९०	८	५०	४६	४	४८	४४	४

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : १.२ पुढे चालू .

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	वर्ष	दर चौ. कि. मी. मधील लोकसंख्या	दशावाषट्किक फरकाची टक्केवारी		
				सकूण सकूण	ग्रामीण	नागरी
१	२	३	४	५	६	७
	जिल्हा सकूण	१९८१	१७७	(+) २३.६२	(+) १८.७७	(+) ५३.७८
		१९७१	१४३	(+) २८.६८	(+) २४.७०	(+) ५९.२२
		१९६१	१११	(+) २३.५५	(+) २६.८६	(+) ३.५७
		१९५१	९०	(+) उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
	तालुका					
१.	लातूर	१९८१	२५३	(+) ३९.६०	(+) २८.५५	(+) ५९.६२
		१९७१	१८१	(+) ३७.२४	(+) २४.५०	(+) ७१.४८
		१९६१	१३२	(+) २०.२५	(+) २२.०५	(+) १५.६६
		१९५१	१०९	(+) उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
२.	अहमदनगर	१९८१	१५६	(+) १९.२४	(+) १७.२४	(+) ४०.८८
		१९७१	१३१	(+) २५.४१	(+) २४.३१	(+) ४७.१७
		१९६१	१०४	(+) २३.३८	(+) २९.२४	(+) ३४.८३
		१९५१	८४	(+) उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
३.	उदगीर	१९८१	१६८	(+) २२.५०	(+) १५.७८	(+) ६४.२९
		१९७१	१३७	(+) २९.८९	(+) २५.८५	(+) ६२.८९
		१९६१	१०५	(+) २७.००	(+) ३४.४६	(+) १२.६५
		१९५१	८२	(+) ३.०१	(+) ३.०१	(+) ३.०१

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : १.२ पुढे चालू .

(६)

१	२	३	१३	१४	१५	१६
४.	निलगा	१९८१	१७४	(+) १९.१८	(+) १७.९७	(+) ३७.३८
		१९७१	१४६	(+) २४.१०	(+) ३३.१५	(+) ४०.४०
		१९६१	११७	(+) २२.५६	(+) २२.५६	(+) २२.६५
		१९५१	११७	(+) उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
५.	औसा	१९८१	१५०	(+) १७.०२	(+) १६.३२	(+) २४.३७
		१९७१	१२८	(+) २६.७०	(+) २५.९९	(+) ३४.६८
		१९६१	१०१	(+) २५.२१	(+) २४.९४	(+) २८.३६
		१९५१	८०	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.

टिप :- १) आकडे-पुणार्कांत केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

२) रेणापूर मंडळातील माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे समावेश करण्यात आला नाही .

३) उ. ना. = उपलब्ध नाही .

आधार :- १९७१ व १९८१ जनगणना प्रकाशन .

तक्ता क्रमांक : १.३

(७)

१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे लातूर जिल्ह्यातील गांवांचे लोकसंख्येच्या गटानुसार तालुकानिहाय वर्गीकरण (लोकसंख्या श्रेण्यात)

अ. क्र.	तालुका	वस्ती असलेली गावे									
		२०० पेक्षा कमी		२०० ते ४९९		५०० ते ९९९		१००० ते १९९९		२००० ते ४९९९	
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	जिल्ह्याची एकूण	३१	४१	१६२	६१०	२८५	३०९३	२९, १	४, ०९, ६	१०३	२, ९१, १
१)	लातूर तालुका	२	४	१८	६९	५४	४३, ०	६९	९३, ९	२४	६४, ५
२.	अहमदपूर	५	७	६०	२३, ०	७५	५३, ५	५३	७४, ९	१७	५०, ४
३.	उदगीर	४	५	२५	१०, ०	७२	५१, ५	६३	८९, ७	१८	५७, ८
४.	निलंगा	१५	१९	३९	१३, ९	५४	४०, ४	५७	८, १०	२३	६२, १
५.	औसा	५	६	२०	७२	३०	२०, ९	४९	७०, १	२०	५६, ३

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : १.३ पुढे चालू .

(८)

अ. क्र.	तालुका	वस्ती असलेली गावे						
		५००० ते ९९९९		१०,००० ते आणि त्याहून जास्त		एकूण		औसाड गांवाची संख्या
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	जिल्ह्याची एकूण	११	८४,०	३	३१,४	८८,५	१०,८०,३	१९
१.	लातूर	१	७०	२	२१,२	१७,०	२,३६,९	२
२.	अहमदपूर	४	२८,१	-	-	२१,४	२,३०,४	२
३.	उदगीर	४	१४,६	-	-	१८,४	२,२४,१	१
४.	निलंगा	४	२४,३	-	-	१९,२	२,२३,६	१०
५.	औसा	-	-	१	१०,२	१२,५	१,६५,३	४

टीप :- आकडे पुणर्जात केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

आधार :- भाग (२) (अ) मालिका : १२ महाराष्ट्र भारतीय जनगणना १९८१,

तक्ता क्रमांक : १.४

(९)

१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे लातूर जिल्ह्यातील शहरांची लोकसंख्येच्या गटानुसार तालुका निहाय वर्गीकरण (लोकसंख्या "०००")

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	लोकसंख्येप्रमाणे शहरांची संख्या													
		५००० पेक्षा कमी		५००० ते १००००		१०००० ते २००००		२०००० ते ५००००		५०००० ते १०००००		१००००० से व त्याहून अधिक		एकूण शहरे	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
	जिल्ह्याची एकूण	-	-	-	-	३	५०	-	-	१	५१	१	११२	५	२१३
१.	लातूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	११२	१	११२
२.	अहमदपूर	-	-	-	-	१	१७	-	-	-	-	-	-	१	१७
३.	उदगीर	-	-	-	-	-	-	-	-	१	५१	-	-	१	५१
४.	निलंगा	-	-	-	-	१	१७	-	-	-	-	-	-	१	१७
५.	औसा	-	-	-	-	१	१७	-	-	-	-	-	-	१	१७

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन भाग -२ (अ) लोकसंख्या कोष्टके .

तक्ता क्रमांक : १.५

(१०)

लातूर जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या (आकडे उच्चरित)

अ. क्र.	काम करणा-याचा वर्ग	ग्रामीण नागरी स्कूण	जिल्ह्याची स्कूण	तालुके				
				लातूर	अहमदनगर	अहमदनगर	उदगीर	निलंगा
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१.	शेतकरी	ग्रामीण	२०१९	३९१	४३३	३९९	४४१	३५५
		नागरी	३९	१२	५	६	७	८
		स्कूण	२०५८	४०३	४३८	४०६	४४८	३६३
२.	शेतमजूर	ग्रामीण	१७२९	४२२	३१९	३३४	३७३	२८१
		नागरी	९२	३१	१२	१३	१६	१९
		स्कूण	१८२२	४५४	३३१	३४७	३८९	३००
३.	घारगुती उध्योग, वस्तू निर्माणा, प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्ती इत्यादी .	नागरी	११७१	५१३	५११	२५५	२५७	२११
		स्कूण	७११	१२५	२११	१६२	१८१	११२
		स्कूण	८२	१८	१६	१७	१८	१३
४.	इतर काम करणारे	ग्रामीण	५२५	१६०	१००	१०१	१००	६४
		नागरी	४२३	२४९	२७	९७	२७	२३
		स्कूण	९४७	४०९	१२७	१९८	१२७	८७
५.	स्कूण मुख्यतः काम करणारे	ग्रामीण	४३४४	९८६	८६६	८४९	९३१	७११
		नागरी	५६५	२९७	४६	११८	५२	५२
		स्कूण	४९०९	१२७४	९१२	९६७	९८३	७६२

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : १.५ पुढे चालू .

१	२	३	४	५	६	७	८	९
६.	सिमांतिक काम करणारे	ग्रामीण	८४७	१६२	२०५	२४०	१३२	१०८
		नागरी	२२	९	५	५	२	१
		एकूण	८७०	१७१	२१०	२४५	१३५	१०९
७.	एकूण काम न करणारे	ग्रामीण	५६११	१२२०	१२३३	११५१	११७३	८३५
		नागरी	१५४४	८१४	११४	३८३	११८	११५
		एकूण	७१५५	२०३४	१३४७	१५३४	१२९०	९५०
८.	एकूण लोकसंख्या	ग्रामीण	१०८०३	२३७१	२३०४	२२४१	२२३६	१६५३
		नागरी	२१३०	११२०	१६५	५०६	१७२	१६८
		एकूण	१२९३४	३४९१	२४७०	२७४६	२४०८	१८२१

टीप :- १) यात पशु संवर्धन जंगल काम, मच्छीमारी, शिकार, मळे, फळबागा आणि तत्संबंधी क्षेत्रा तसेच खाणा व दगडकाम

करण्या-याचा समावेश आहे. त्याच प्रमाणे बांधकाम, व्यापार व वाणिज्य, परिवहन, साठवण व - दळणावळणा,

धारगुती उद्योगा खेरीज वस्तू निर्माण प्रक्रिया सेवा व तुरुस्ती व इतर यांचा समावेश आहे.

२) आकडे पुण्यांकित केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत .

३) रेणापूर मंडळातील माहितीचा यात समावेश आहे.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन क्र. १२ महाराष्ट्र भाग-२ (ब)

तपता कुर्मांक : १.६

(१२)

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्येचे (अ) वयोगटानुसार व १९८१ च्या जनगणनेनुसार लातूर जिल्ह्यातील लोकसंख्येचे (ब) धर्मानुसार वर्गीकरण .

(अ) वयोगटानुसार लोकसंख्या (जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्यातील) (आकडे)

बाब	सर्व वयोगट	०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३९	४०-४९	५०-५९	६० व त्यावरील वय अतिरिक्त	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
एकूण	२२३०६	२२२२	१९५२	१७१२	१५४३	२७१२	२११३	१४०४	१६१८	२२
ग्रामीण	१८८७४	७७८९	१६०९	१४०३	१२८०	२२९५	१८२५	१२३१	१४२२	२०
नागरी	३४३२	१४३३	३४३	३०८	२६३	४२४	२८८	१७४	१९५	४

(ब) धर्मानुसार लोकसंख्या (लातूर जिल्हा)

बाब	सर्वधर्म	बौध्द	ख्रिश्चन	हिंदू	जैन	मुस्लीम	श्रीछा	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९
एकूण	१२१९८	६०८	१५	९९९०	५७	१५२६	१	१
ग्रामीण	१००६८	४६९	१०	८५९७	३१	९६०	-	१
नागरी	२१३०	१३९	५	१३९४	२६	५६६	१	-

टीप :- आकडे पुनर्जात केल्याने बेरजा मध्ये काही जुळणार नाहीत २) १९८१ च्या जनगणनेनुसार नवीन लातूर जिल्ह्याची वयोगटानुसार माहिती नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याची १९८१ च्या जनगणनेनुसार माहिती देण्यांत आली आहे.

३) (ब) मधील माहिती मध्ये रेणापूर महसूल मंडळातील माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्याने समावेश नाही.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन .

लातूर जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती करीता आकडेवारी (आकडे हजारात)

जिल्हा/तालुका	एकूण ग्रामीणा नागरी	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			नव बौध्द			एकूण		
		व्यक्ती	पुरुषा	स्त्रीया	व्यक्ती	पुरुषा	स्त्रीया	व्यक्ती	पुरुषा	स्त्रीया	व्यक्ती	पुरुषा	स्त्रीया
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
६. लक्ष्मूर जिल्हा	एकूण	२१२	१०८	१०४	३५	१८	१७	-	-	-	२४७	१२६	१२१
	ग्रामीणा	१८७	९५	९२	३२	१६	१६	-	-	-	२१९	१११	१०८
	नागरी	२५	१३	१२	३	२	१	-	-	-	२८	१५	१३
१. तालुका लातूर	एकूण	४९	२५	२४	८	४	४	-	-	-	५७	२९	२८
	ग्रामीणा	३८	१९	१९	६	३	३	-	-	-	४४	२२	२२
	नागरी	११	६	५	२	१	१	-	-	-	१३	७	६
२. अहमदपूर	एकूण	४३	२२	२१	६	३	३	-	-	-	४९	२५	२४
	ग्रामीणा	४०	२१	२०	६	३	३	-	-	-	४६	२४	२३
	नागरी	३	१	१	०	०	०	-	-	-	३	१	१
३. उदगीर	एकूण	५६	२९	२८	८	४	४	-	-	-	६४	३३	३२
	ग्रामीणा	४८	२४	२४	७	३	३	-	-	-	५५	२७	२७
	नागरी	८	५	४	१	१	१	-	-	-	९	६	५
४. निलंगा	एकूण	३९	२०	१९	१०	५	५	-	-	-	४९	२५	२४
	ग्रामीणा	३७	१९	१८	१०	५	५	-	-	-	४७	२४	२३
	नागरी	२	१	१	०	०	०	-	-	-	२	१	१
५. ओसा	एकूण	२५	१३	१२	३	२	२	-	-	-	२८	१५	१४
	ग्रामीणा	२४	१२	१२	३	२	२	-	-	-	२७	१४	१४
	नागरी	१	१	०	०	०	०	-	-	-	१	१	०

टीप :- १) ५०० खालील असलेली संख्या x या चिन्हाने दर्शविली झ आहे. २) आकडे पणकारित केल्याने बेरजा जळणार नाहीत.
 ३) या जिल्ह्यात समाविष्ट केलेल्या बीड जिल्ह्याच्या रणापूर मंडळातील ४३ गावे व ११ वाड्यांचा माहितीचा समावेश आहे.
 ४) नवबौध्दांची माहिती स्वतंत्र लातूर जिल्ह्याकरीता उपलब्धी नसल्याने देण्यात आली अफ्हे नाही.
 आधार :- १९८१ च्या जनगणनेन- लोकसंख्या जनगणना प्रकाशन.

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील भिंती/छात्रे यासाठी वापरलेल्या साधन सामग्रीवर नुसार घाटाचे (१९८१ च्या जनगणनेनुसार) वर्गीकरण .

अ. क्र.	बाब	एकूण ग्रामीण नागरी	संख्या
१	२	३	४
	एकूण जनगणना घाटे	एकूण	३,८२,५३०
		ग्रामीण	३,२३,६१०
		नागरी	५८,९२०
१.	भिंतीची सामग्री		
	१. गवत, पाने, वेळू व बांबू	एकूण	४०,३००
		ग्रामीण	३५,९२०
		नागरी	४,३८०
	२. माती	एकूण	६१,५७०
		ग्रामीण	५४,९००
		नागरी	६,६७०
	३. कच्च्या विटा	एकूण	२०,४००
		ग्रामीण	१४,६७५
		नागरी	५,७२५
	४. लाकूड	एकूण	१,४३०
		ग्रामीण	६७०
		नागरी	७६०
	५. पक्क्या विटा	एकूण	१८,७७०
		ग्रामीण	४,८६०
		नागरी	१३,९१०
	६. गेलव्हानाईजड लोखांडी किंवा इतर धातूचे पत्रे.	एकूण	१,७९५
		ग्रामीण	१,२३५
		नागरी	५६०
	७. दगड	एकूण	२,३३,२१०
		ग्रामीण	२,०८,९०५
		नागरी	२४,३०५
	८. सिमेंट कॉक्रीट	एकूण	२,९९५
		ग्रामीण	७५५
		नागरी	२,२४०
	९. वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त इतर साधन सामग्री .	एकूण	२,०६०
		ग्रामीण	१,६९०
		नागरी	३७०

तक्ता क्रमांक : १.८ पुढे चालू.

(१५)

१	२	३	४
२.	छप्परासाठी वापरलेली सामग्री		
१.	गवत, पाने, वेळू, माती, कट्या त्रिटा किंवा बांबू .	स्कूण ग्रामीण नागरी	३, ५८, ६१५ १, ५१, ८१५ ६, ८००
२.	कौल, तक्ती दगड, कंकर	स्कूण ग्रामीण नागरी	३६, १०० ३२, ६३० ३, ४७०
३.	पन्हाळी लोकांडी पत्रो जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रो	स्कूण ग्रामीण नागरी	१, ६६, १२५ १, २७, ४३० ३८, ६९५
४.	अॅस्बेस्टस सिमेंट पत्रो	स्कूण ग्रामीण नागरी	१, ३७० ५६० ८१०
५.	त्रिटा चुना	स्कूण ग्रामीण नागरी	२, ६९५ १, ८५० ८४५
६.	दगड	स्कूण ग्रामीण नागरी	१, १२५ ९२५ २००
७.	प्रबलित सिमेंट कॉंक्रीट	स्कूण ग्रामीण नागरी	८, ९६५ १, ९२० ७, ०४५
८.	इतर वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामग्री.	स्कूण ग्रामीण नागरी	७, ५३५ ६, ४८० १, ०५५

टीप :- १) १९८१ जनगणनेतील उपरोक्त माहिती लातूर जिल्हयाकरीता स्वतंत्रा
उपलब्धा नसल्याने जुन्या उस्मानाबाद जिल्हयाची माहिती दिली आहे.
आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन (भाग आठ ए व बी () धार बांधणी
अहवाल .

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी
 शेतातील कुटूंबांचे वर्गीकरण १९८२ च्या जर्जणाचे प्रमाणे (संख्या)

अ.क्र.	ना.बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१.	१) एकूण कुटूंबे	३, २५, ६२५	४८, ३०५	३, ८५, ०००
	२) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घारे असलेली	२, २१, २७०	३०, २२५	३, २३, ४९५
	ब) भाड्याच्या घारात राहणारी	३२, ३४०	१८, ०८०	५०, ४२०
२.	एक व्यक्ती कुटूंबे			
	१) एकूण कुटूंबे	१३, ४९५	३, ६४५	१७, १४०
	२) घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घारे असलेली	१०, ०२०	२, ७००	१२, ७२०
	ब) भाड्याच्या घारात राहणारी	३, ४७५	९५५	४, ४३०
३.	दोन व्यक्तीची कुटूंबे			
	१) एकूण कुटूंबे	२०, ९१५	२, ७५५	२३, ६७०
	२) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घारे असलेली	१७, ३७५	१, ७५५	१९, १३०
	ब) भाड्याच्या घारात राहणारी	३, ५४०	१, ०००	४, ५४०
४.	तीन व्यक्तीची कुटूंबे			
	१) एकूण कुटूंबे	३१, ६२५	६, ०२५	३७, ६५०
	२) घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घारे असलेली	२६, ७२५	२, १६०	२८, ८८५
	ब) भाड्याच्या घारात राहणारी	५, ९००	३, ८६५	९, ७६५
५.	चार व्यक्तीची कुटूंबे			
	१) एकूण कुटूंबे	४६, १८५	७, ७७०	५३, ९५५
	२) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घारे असलेली	४०, ३२०	३, २६५	४३, ५८५
	ब) भाड्याच्या घारात राहणारी	६, ४६५	४, ५०५	१०, ९७०
६.	पांच व्यक्तीची कुटूंबे			
	१) एकूण कुटूंबे	५६, ९१०	२, ०३५	५९, ९४५
	२) घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घारे असलेली	५०, २६०	४, ३८५	५४, ६४५
	ब) भाड्याच्या घारात राहणारी	६, ६५०	७, ६५०	१४, ३००

तक्ता क्रमांक : १.९ पुढेचालू.

(१७)

१	२	३४	४५	५५
७. सहा किंवा अधिक व्यक्तीची कुटूंबे				
१) एकूण कुटूंबे		१, ५६, ५६५	२७, ५६५	१, ८४, १३०
२) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती				
अ) स्वतःची घारे असलेली		१, ४६, ८१०	१८, ४९०	१, ६५, ३००
ब) भाड्याच्या घारात राहणारी		९, ३४०	९, ०१५	१८, ३५५
८. निर्देशित नकेलेल्या व्यक्तीची कुटूंबे				
१) एकूण कुटूंबे		-	-	-
२) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती				
अ) स्वतःची घारे असलेली		-	-	-
ब) भाड्याच्या घारात राहणारी		-	-	-

टीप :- १९८१ च्या जनगणनेतील उपरोक्त माहिती लातूर जिल्ह्याकरीता स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्याने जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याची माहिती देण्यात आली आहे.

१) ह्या तक्त्यातील एकूण कुटूंबाच्या संख्येत बेघार कुटूंबाचा समावेश नाही. व संस्था कुटूंबाचा समावेश नाही. त्यामुळे एकूण कुटूंबाची संख्या जुळणार नाही.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन (भाग आठ ए व बी)

घार बांधणी अहवाल .

तक्ता क्रमांक : १.१०

(१८)

१९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील अपंगतेनुसार अपंगाची संख्या .

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	सकूण ग्रामीण नागरी	पूर्णातः अंधा	पूर्णातः पांगळे	पूर्णातः मूक	सकूण
१	२	३	४	५	६	७
	जिल्हा सकूण	सकूण	११६९	७१४	४१०	२३९३
		ग्रामीण	१०८१	६६३	३८१	२१२५
		नागरी	८८	५१	२९	१६८
	तालुका	सकूण	२०३	१०७	६०	३७०
१.	लातूर	ग्रामीण	१६१	८२	५२	२९६
		नागरी	४२	२५	७	७४
२.	अहमदपूर	सकूण	२९०	१६५	१०८	५६४
		ग्रामीण	२८०	१६३	१०७	५५०
		नागरी	१०	२	१	१४
३.	उदगीर	सकूण	२६७	१७३	७७	५१७
		ग्रामीण	२५२	१५९	७०	४८१
		नागरी	१५	१४	७	३६
४.	निलंगा	सकूण	२५५	१४४	९६	४९५
		ग्रामीण	२४४	१४२	८६	४७२
		नागरी	११	२	१०	२३
५.	औसा	सकूण	१५४	१२५	६८	३४७
		ग्रामीण	१४४	११७	६५	३२६
		नागरी	१०	८	३	२१

टीप :- यांत रेणापूर विभागातील माहितीचा समावेश नाही. आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन मालिका - १२ भाग - ७

१९८१ च्या जनगणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील जनगणना घारे आणि त्याचा वापर .

अ. क्र.	बाब	एकूण	ग्रामीण	नागरी
१	२	३	४	५
१.	एकूण जनगणना घारे	४, ६४, २४५	३, ९४, ६६०	६९, ५८५
२.	जनगणनेच्या सुरवातीस रिकामी असलेली घारे	२३, ८४५	१९, ३००	४, ५४५
जनगणना घाराचा वापर				
३.	राहणो	३, ५५, ३१५	३, ०४, ००५	५१, ३१०
४.	दुकाने आणि राहणो	३, ७४०	३, ३१०	४३०
५.	यंत्राशाळा (कुटीरोद्योगसह) आणि राहणो	७, ५४५	६, ६८०	८६५
६.	हॉटेल, धार्मशाळा, पर्यटनघारे इ.	६८५	५२५	१६०
७.	उपहारगृहे सोडून दुकाने	१३, २२५	८, ३५०	४, ८७५
८.	व्यवसायाची घारे आणि कार्यालये	२, ६३०	१, ८९५	७३५
९.	कारखाने, यंत्राशाळा, कार्यशाळा, छपरे इत्यादी.	६, ७३५	४, ६७५	२, ०६०
१०.	रेस्टारंट, मिठाईची दुकाने आणि उपहारगृहे	१, ८७०	१, १७५	६९५
११.	करमणूक पंचायत घारे, संस्कृतिकेंद्र, पूजास्थाने सोडून.	१, ०७५	९४०	१३५
१२.	पूजास्थाने, वेदी, मशिदादी, गुरूद्वार वगैरे.	५, ११५	४, ६४५	४७०
१३.	इतर	४२, ४६५	३९, १६०	३, ३०५

टीप :- नवीन लातूर जिल्ह्याची माहिती उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याची माहिती देण्यात आली आहे.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन .

लातूर जिल्ह्यातील निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसाची संख्या व एकूण पर्जन्य सन १९९०-९१ या वर्षाकरीता (मिली मीटर मध्ये)

अ.क्र.	महिना	१. लातूर			२. अहमदपूर			३. उदगीर			४. निलंगा			५. औसा		
		सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसाची संख्या	पर्जन्य	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसाची संख्या	पर्जन्य	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसाची संख्या	पर्जन्य	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसाची संख्या	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसाची संख्या	संख्या	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	
१.	जानेवारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
२.	फेब्रुवारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
३.	मार्च	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
४.	एप्रिल	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
५.	मे	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
६.	जून	१२७२	१७	२६७.६	१५१.१	१९	२५१.४	१२२.९	२१	१९४.९	१२३.४	१५	२२५.०	१२४.७	१७	१७४.३
७.	जुलै	१५८.६	१४	१२२.९	२३२.७	१५	१६३.८	२०५.१	१३	११३.१	१३६.२	११	९६.०	१८७.४	२०	२७१.३
८.	ऑगस्ट	१२६.९	१९	४२९.९	२२६.०	२०	४२५.७	२०७.१	१८	३७७.०	१४७.९	१७	३४४.०	१८३.०	७	७१.२
९.	सप्टेंबर	२११.५	९	१३६.०	१६९.६	९	८१.७	२४४.५	९	४९.४	२३८.७	८	१८१.०	२३३.६	८	२८.४
१०.	ऑक्टोबर	७९.१	१०	१५२.०	९३.०	११	२३४.४	७९.२	१२	२११.६	५७.२	११	१९९.०	८५.२	१	७.०
११.	नोव्हेंबर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
१२.	डिसेंबर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
एकूण		७०४.०	६२	११०८.४	८७२.४	७४	११५६.८	८५८.८	७३	९४६.०	७०३.४	६२	१०४५.००	८१३.९	५३	५५२.२

आधार :- जिल्हा अधिकारी, लातूर .

लातूर जिल्ह्यातील निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तपमान १९९० या वर्षाकरीता (आकडे सेल्सियसमध्ये)

अ. क्र.	महिना	केंद्र उस्मानाबाद	
		कमाल	किमान
१	२	३	४
१.	जानेवारी	३१.०	१४.९
२.	फेब्रुवारी	३२.२	१६.७
३.	मार्च	३४.६	१९.१
४.	एप्रिल	३८.९	२३.३
५.	मे	३५.३	२२.७
६.	जून	२९.४	२१.१
७.	जुलै	२८.७	२०.०
८.	ऑगस्ट	२८.०	२०.७
९.	सप्टेंबर	३०.०	२०.५
१०.	ऑक्टोबर	२९.२	१९.३
११.	नोव्हेंबर	२९.६	१८.२
१२.	डिसेंबर	२८.९	१५.१
	एकूण	३८.६	१४.९

टीप :- लातूर जिल्ह्यात अधीकृत हवामान केंद्र नसल्यामुळे नजिकच्या उस्मानाबाद केंद्राची माहिती दिली आहे.

आधार :- उपसंचालक, प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई.

लातूर जिल्ह्यात जमीनीचा वापर सन १९६४-८५ या वर्षा करिता (क्षेत्राफळ शांशार हेक्टरमध्ये)

जिल्हा/तालुका	एकूण भौगोलिक क्षेत्रा	जंगल व्याप्त क्षेत्रा	शोतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्रा			पडित जमीनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
			बिगर शोती वापरा खालिल जमीन	पडित आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	एकूण (४+५)	लागवडीलायक पणा वापरात नसलेली जमीन	कायम गुरे चरणा आणि इतर चरण्याची जमीन	कसलेल्या जमीनी मध्ये समाविष्ट न झालेली झाडे इतुडुपे व फळबागा च्या खालील जमीन	एकूण (७+८+९)
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
जिल्हा बेरीज	६६७४	३	१७१	११५	२८५	१९८	१३८	१७	३५३
तालुका									
१. लातूर	९९९	१	३५	२१	५६	३२	१८	६	५६
२. अहमदपूर	१५२०	-	३५	३४	६९	८३	२३	१	१०६
३. उदगीर	१५१३	१	३३	२२	५५	१३	३८	४	५५
४. निलंगा	१३६२	१	२६	३१	५७	५१	३२	२	८५
५. औसा	१२०४	-	४२	५	४८	१९	२७	३	५०

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ३.१ पुढेचालू.

जिल्हा/तालुका	पडित जमीन			निष्पन्न कसलेले क्षेत्र	एककापेक्षा अधिक वेळ लागवडी केलेले क्षेत्र	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	लागवडीलायक क्षेत्र (स्तंभ ७-९-१३-१४)
	चालू पड	इतरपड	एकूण				
१	१२	१३	१४	१५	१६	१७	
जिल्हा बेरीज	२०६	३१३	५१९	५५१४	९७४	६४८८	६२४८
तालुका							
१. लातूर	१३	१६	२९	८५७	४७४	१३३१	९२४
२. अहमदपूर	७३	१४२	२१४	१२००	१३२	१३३१	१४९८
३. उदगीर	४२	६९	११०	१२९१	१२५	१४१६	१४१९
४. निलंगा	४३	६४	१०७	१११९	६७	११८६	१२७८
५. औसा	३५	२३	५९	१०४८	१७६	१२२३	११२९

अफ

टीप :- १) आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरजा कदाचित लुळणार नाहीत.

२) माहिती १९८४-८५ ची पूर्ण सुधारित आहे.

आधार :- कृषी संचालनालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक : ३.२

(२४)

लातूर जिल्ह्यातील तालुकावार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्रा सन १९८४-८५ या वर्षाची करीता. (क्षेत्रफळ हेक्टरमध्ये)

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	तांदूळ	गहू	खारीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	सूणा ज्वारी	बाजरी	मका	वरी	इतर तृणाधान्ये
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	जिल्हा वेरीज	१९५८७	२०८३०	२४७९५५	३६७३५	२८४६९०	१०५५२	२३१३	६५४	४६४७
	तालुका									
१.	लातूर	३१९५	८०७८	३५३१२	१५९२५	५१२३७	२२०७	८०६	-	१२६
२.	अहमदपूर	५१४४	१३६०	५६६९७	११८८	५७८८५	१५६४	२०७	१७५	१७११
३.	उदगीर	४९३०	२५८१	६३७४०	१५१२	६५२५२	२०००	१७८	२८०	१३४६
४.	निलंगा	३६७०	४४८०	४८६६२	७५६५	५६२२७	२८१०	७५२	१६०	१३५३
५.	औसा	२६४८	४३३१	४३५४४	१०५४५	५४०८९	१९७१	३७०	३९	२११

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ३.२ पुढे चालू .

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	कापूस	इतर तंतू पिके	स्कूणा तंतू पिके	भुईमूग	जवस	करडई	इतर गळीताची धान्य	स्कूणा गळीताची धान्य	तंबाखू	इतर औषधी व मादक पदार्थ	स्कूणा औषधी व मादक पदार्थ
१	२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३
	जिल्हा वेरीज तालुका	१२२४७	११५३६	३१४८३	२२४५६	७७२७	१२६२०	५२५२५	१०२३२८	८२	-	८२
१.	लातूर	१६४	१२७७	२१४१	६७११	३२२०	४८३१	१०२१५	२५७४७	-	-	-
२.	अहमदपूर	१०८३३	३१५५	१३२८६	१०१७६	२२०	६१४	१३१२२	२५०७२	-	-	-
३.	उदगीर	८१५०	२८७६	१३०७६	५५५०	१०३०	२८६०	१३७६४	२३२०४	-	-	-
४.	निलंगा	८००	१४२०	२२२०	३३०२	७८०	१८८२	६००४	११२७५	८२	-	८२
५.	औसा	-	२१०८	२१०८	३७१०	१६३७	२४३३	१५५५०	२३३३०	-	-	-

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ३.२ पुढे चालू

(२५)

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण तुपाधान्य	हरभरा	तूर	मुग	हतर कडधान्य	एकूण कडधान्य	एकूण अन्नधान्य	जसातफळे व भाजीपाला	मसाल्याचे पदार्था	संकीर्ण खाद्य पदार्था	एकूण खाद्य पदार्था
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	जिल्हा वेरीज तालुका	३४३२७३	१८४४१	५२४०२	१०८६	४७५२२	१४६५२८	४०८९८०१	२२२८	१३८१	५४७५	५०५२५५
१.	लातूर	६५६४९	५३०३	१०८७९	७४५१	१०६४०	३४२७३	२९२२२	२९६२	३५०	१७०३	१०४८८७
२.	अहमदपूर	६८०४६	१०००	१४२०२	२२२२	६०५६	२३५५०	२१५२६	८२६	२०५	१०६६	२३६२३
३.	उदगीर	७६४६७	३७६०	१२६७७	४२५७	७०९१	२७७८५	१०४२५२	८३५	३२५	११७६	१०६५८८
४.	निलंगा	६२४५२	५१३२	८५००	३८२८	१४८१४	३२२७४	१०१७२६	१३५३	३६२	४२६	१०३९३७
५.	औसा	६३६५९	३२४६	१३१५१	३२५८	८२२१	३८६४६	२३७२	१३९	१०३४	२६८५०	

२३०५

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ३.२ पुढे चालू.

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	चा-यांची संकीर्ण पिके	अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडीखाली असलेले क्षेत्र	लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्र
१	२	३४	३५	३६	३७	३८	३९
	जिल्हा वेरीज	१९३१	-	१४२८२४	६४८७७९	९७३९१	५५१३८८
	तालुका						
१.	लातूर	३५८	-	२८२४६	१३३१३३	४७४१६	६५८१७
२.	अहमदपूर	३७८	-	३९४३८	१३३१३१	१३१५२	११९९७९
३.	उदगिर	८००	-	३५०३०	१४१६१८	१२५४३	१२९०७५
४.	निलंगा	३३९	-	१४६१६	११८५५३	६६९५	१११८५८
५.	औसा	५६	-	२५४९४	१२२३४४	१७५८५	१०४७५९

टीप :- १) माहिती १९८४-८५ ची पूर्ण सुधारित आहे.

आधार :- कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

लातूर जिल्ह्यातील मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन १९९०-९१ या वर्षाकरिता.

अ. क्र.	प्रकार	दर हेक्टरी उत्पन्न किलोमध्ये	उत्पादन (शेअर टनामध्ये)
१	२	३	४
१.	तांदूळ	११३८	२८८
२.	गहू	९९२	२३६
३.	पंचारी	१११६	२६३०
४.	बाजरी	४१२	४७
५.	बाली	१०००	३
६.	मका	-	-
७.	नाचणी	-	-
८.	इतर एकदल धान्ये	८००	४
९.	एकूण एकदल धान्ये	१०८०	३२०८
१०.	हरभारा	३९१	११०
११.	तूर	२०३	१३५
१२.	उडीद	४४६	१५०
१३.	मसूर मुग	३३६	८९
१४.	मसूर	४००	२
१५.	इतर कडधान्ये	३६१	६६
१६.	एकूण कडधान्ये	३१८	५५२
१७.	जवस	२००	२२
१८.	तीळ	२४८	३५
१९.	भुईमूग (शोंग)	४०८	१३३
२०.	मोहरी व राई	१०००	१ (मागील वर्षीचे उत्पन्न)
२१.	सरंडी	५००	१
२२.	नारळ (लाखा नग)	-	-
२३.	कापूस (लिटमध्ये, १७० किलो)	७५	१०३
२४.	ताग	-	-
२५.	मेस्टा (१०० गाठी)	२८९	१५६
२६.	उस (केनच्या स्वरूपात)	७३९११	९०९१
२७.	तंबाखू	१०००	१
२८.	एकूण औषधी व मादक द्रव्ये	-	-
२९.	सुंठ (आले)	१०००	३
३०.	लाल मिरची	३३३	१०
३१.	हळद	१२२५	१७४
३२.	बटाटे	१८५७	२६ (टन)

टीप :- १) उसाखालील प्रत्यक्षा क्षेत्रा उपलब्ध नसल्याने ज्या क्षेत्रात कापणी केली ते क्षेत्रा दिले आहे. उत्पादन केनच्या स्वरूपात आहे.

२) बाब क्रमांक २६ मेस्टा १ गाठ १८० किलो ग्रॅम

आधार :- कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक : ३.४

(२९)

लातूर जिल्ह्यातील विविध साधारणांनी ओलिताखाली आलेले तालुकावार क्षेत्र १९८४-८५ यावर्षाकरीता (क्षेत्राफळ हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	ओलिताखालील क्षेत्र		ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र	ओलिताखालील एकूण क्षेत्र
		पृष्ठभागीय	जिहीरी		
१	२	३	४	५	६
	जिल्हा वेरीज	६५४५	२४४५४	३०९९९	३८७९२
	तालुका				
१.	लातूर	१२२१	६९६२	८१९०	१०९८३
२.	अहमदपूर	८५	१९२९	२०१४	३२६०
३.	उदगीर	१५३८	३००२	४५४०	५७६८
४.	निलंगा	३४४६	४४०७	७८५३	९५५३
५.	औसा	२५५	८१४७	८४०२	९२२८
				८४०२	

टीप :- १) १९८४-८५ ची माहिती पूर्ण सुधारीत आहे.

२) रेणापूर विभागातील माहितीचा समावेश नाही.

आधार :- कृषि संचालनालय, पुणे.

तक्ता क्रमोंक : ३५

लातूर जिल्ह्यातील निरनिराळ्या पिकाखालीलओ लिताचे तालुकावार क्षेत्रा म्मन १९८४-८५ या वर्षाकिरीता (क्षेत्रा हेक्टरमध्ये)

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	तांदुळ	गहू	खारीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	वाजरी	इतर धान्य	एकूण धान्य	हरभारा	इतर कडधान्य	एकूण धान्य	एकूण अन्निधान्य	उस
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
	जिल्हा वेरीज	-	१५३४६	-	४७२	-	२०१	१६०१२	२६२०	२	२६२२	१८६४१	९२९८
	तालुका												
१.	लातूर	-	६१३६	-	४२	-	५	६१८३	-	२	२	६१८५	२९७२
२.	अहमदपूर	-	९६०	-	-	-	४६	१०८६	-	-	-	१०८६	८२६
३.	उदगीर	-	१९२५	-	-	-	-	१९२५	-	-	-	१९२५	८३५
४.	निलंगा	-	२९१५	-	-	-	-	२९१५	२१७५	-	२१७५	५०९०	१३५३
५.	औसा	-	३४१०	-	४३०	-	१५०	३९२०	४४५	-	४४५	४४३५	३३७२

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ३.५ पुढे चालू.

(३१)

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	मिरची	हळद	एकूण मसाल्याचे पदार्थ	वटाटे	एकूण फळे व भाजी पाला	कमभूस एकूण खाद्य पदार्थ	कापूस	एकूण तंतू पिके	भुई सुग	कर- डई	इतर गळी- ताची पिके	एकूण गळी- ताची पिके	चा-या- ची पिके	एकूण अडा- य पिके	आलिता खालील एकूण क्षेत्र
१	२	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९
	जिल्हा वैरीज उ. ना.	उ. ना.	७२१	उ. ना.	८६१	२९५२१	-	-	६२५	-	८५६३	९१८८	८३	९२७१	३८७९२	
	तालुका															
१.	लातूर	-	-	१७२	-	१९२	९४६१	-	-	११२	-	१३८८	१५००	२२	१५२२	१०९८३
२.	अहमदपूर	-	-	५	-	१८२	२०१९	-	-	२२	-	१२१९	१२४१	-	१२४१	३२६०
३.	उदगीर	-	-	२५	-	१८२	२९६७	-	-	११५	-	२६८६	२८०१	-	२८०१	६७६८
४.	निलंगा	-	-	४९६	-	१७३	७११२	-	-	१८३	-	२१९७	२३८०	६१	२४४१	९५५३
५.	औसा	-	-	२३	-	१३२	७९६२	-	-	१९३	-	१०७३	१२६६	-	१२६६	९२२८

टीप : ५ १९८४-८५ ची माहिती पूर्ण सुंधारीत आहे.

आधार :- कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

लातूर जिल्ह्यातील तालुकावार सिंचन विहीरी व इतर विहीरी सन १९६४-६५ या वर्षाकरीता.

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	विहीरीची सकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहीरीवर बसविलेले डिझेलपंप	वापरात नसलेल्या विहीरीची संख्या	सिंचन विहीरी खोरीज इतर विहीरीची संख्या
१	२	३	४	५	६
	जिल्हा वैरीज तालुका	१७७०८	८५२	२१२७७	७७२१
१.	लातूर	५६७८	३५०	४१२८	३६६
२.	अहमदपूर	३०४०	२२१	४८१२	२५७
३.	उदगीर	२२७२	१५	२८८३	४२४
४.	निलंगा	२७४२	४२	४८१२	४४६
५.	औसा	३२६२	२३१	५२७२	२१६

टीप :- १) १९६४-६५ वर्षाची माहिती पूर्ण सुधारित आहे. २) रेणापूर विभागातील माहितीचा समावेश नाही.

आधार :- १) कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

२) स्तंभा ५ करीता अधीक्षक, म. रा. वि. मं. कार्यालय, लातूर.

लकता क्रमांक : ३.६ (ब)

(३३)

लातूर जिल्ह्यातील कूपनलिका, हातपंप आणि विद्युतपंप यांची तालुकावार माहिती सन १९९०-९१ या वर्षाकरिता .

अ. क्र.	तालुका / जिल्हा	यशास्वी कूपनलिकाची संख्या	बसवलेल्या पंपाची संख्या		बंद पडलेल्या पंपाची संख्या	
			हातपंप	विद्युत पंप	हात पंप	विद्युत पंप
१	२	३	४	५	६	७
१.	लातूर	८१२	६८२	१२७	२२	५
२.	अहमदपूर	७१४	६०६	१०८	२०	६
३.	उदगीर	७२६	६४१	८५	१७	३
४.	निलंगा	७२४	६७६	११७	२६	८
५.	औसा	५७१	४६६	१०२	१०	४
एकूण		३६१७	३०७१	५३९	९५	२६

टीप :- स्तंभा ३ ते ५ खालील आकडेवारी संचित आहेत .

आधार :- १) वरीष्ठ भूवैज्ञानिक, भूजल सर्वेक्षा विकास यंत्रणा, लातूर .

२) उप-अभियंता (यांत्रिकी) भूजल सर्वेक्षा विकास यंत्रणा, लातूर .

तक्ता क्रमांक : ३. ७

(३४)

लातूर जिल्ह्यातील विहीरी खोरीज लष्पाटबंधा-याची कामे सन १९९७-९१ या वर्षाकरीता .

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	उपयोगात नसलेली कामे				उपयोगात असलेली कामे			
		जिल्हा परिषदा	राज्य	खाजगी व सहकारी	स्कूपा	जिल्हा परिषदा	राज्य	खाजगी व सहकारी	स्कूपा
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
	जिल्हा बेरीज	-	-	-	-	४१	६०	२९	१३०
	तालुका								
१.	लातूर	-	-	-	-	१३	८	१४	३५
२.	अहमदपूर	-	-	-	-	८	१३	३	२४
३.	उदगीर	-	-	-	-	५	८	४	१७
४.	निलंगा	-	-	-	-	९	१७	७	३३
५.	औसा	-	-	-	-	६	१४	१	२१

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ३.७ पुढे चालू .

(३५)

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र (हेक्टर)				वापरातील कामाचे लाभ क्षेत्र (हेक्टर)			
		जिल्हा परि- षादा	राज्य	खाजगी व सहकारी	स्कूपा	जिल्हा परिषादा	राज्य	खाजगी व सहकारी	स्कूपा
१	२	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८
जिल्हा	बैरीज	३०३८	१०९९९	१८४	१४२२१	५८२	३१९१६	४०५	३२९०३
	तालुका								
१.	लातूर	८३३	१०७८	७८	१९८९	१४१	३७४९	१९५	४०८५
२.	अहमदपूर	६६२	३५३८	३३	४२३३	११८	७४३४	४५	७५९७
३.	उदगीर	४९०	१९१७	५५	२४१२	१३१	४४२१	१३५	४६८७
४.	निलंगा	५३७	३२४३	१८	३७९८	१२०	९१९९	३०	९३४९
५.	औसा	५६६	१२२३	-	१७८९	७२	७११३	-	७१८५

- आधार :- १) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, जिल्हा परिषाद, लातूर .
 २) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, लातूर .
 ३) कार्यकारी अभियंता, उस्मानाबाद, पाटबंधारे, विभाग, उस्मानाबाद .
 ४) जिल्हा उपनिबंधाक, सहकारी संस्था, लातूर .

लातूर जिल्ह्यातील मोठे व मध्यम प्रकल्प पाटबंधारे प्रकल्प (३० जून १९९१)

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प		मध्यम प्रकल्प			
		१	२	१	२	३	४
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	प्रकल्पाचे नांव	सांजरा	निम्न तेरणा	तावरना	तिर	धारणी	व्हटी
२.	प्रकल्पाचे स्थान	धानेगांव ता. केजं जि. बीड	माकणी ता. उमरगा जि. उस्मानाबाद	शिअर ता. जि. लातूर	वाढीणा ता. उदगीर	जोगाळा (वानेफळ) ता. निलंगा	व्हटी ता. अहमदपूर
३.	अ) काम पूर्ण होण्याचे वर्ष ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (लाखा रुपयात)	१९८४ - - ३१६१	जून १९८९ - - १२३०० (सुधारित)	१९८७ - - ४६१.७९	१९७५ - - ३६१.५४	१९६३ - - १०२.३२	१९८२ - - ३००.००
४.	धारणा						
	अ) मंजूर झालेली उंची (मी. मध्ये)	२५.२७	२६.००	१४.९०	२०.००	१५.००	१७.५८
	ब) पूर्ण झालेली उंची - "	२५.२७	१६.००	१४.९०	२०.००	१५.००	१७.५८
५.	कालवा						
	अ) सुरुवा लांबी (कि. मी.)	१६८.००	१९२.५०	४८.००	५०.००	४८.००	१९.१२
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (कि. मी.)	१६८.००	४०.००	४८.००	५०.००	४८.००	१९.१२
६.	कमाल क्षमता (द. ल. घा. मी.)	२५०.००	१२४.००	२०.५२	२३.३१	२५.०८	९.५१
७.	३१-३-९१ रोजीचा प्रत्यक्षा साठा (द. ल. घा. मी.)	१०१.२८	५३.९०	उ. ना.	८.८२	९.७६	१०.६०

पुढे चालू

अ. क्र.	बाब	१	२	३	४	५	६	७	८
८.	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	१००७३	२०२६३	४६६५	२६५४	२६३४	२४३४	२४३४	२४३४
	लातूर	२३०४	१६६१४	-	-	-	-	-	-
	उ.बाद	१०५२	३६४२	-	-	-	-	-	-
	बीड	६७१०	-	-	-	-	-	-	-
९.	लाभक्षेत्राखालील लाग- वडीलायक क्षेत्र (हेक्टर)	२३६६९	२८५५६	४५०२	२६२५	२८३४	१७६०		
	लातूर	१७७१३	१५२१४	-	-	-	-	-	-
	उ.बाद	८१५	३३४२	-	-	-	-	-	-
	बीड	५०६२	-	-	-	-	-	-	-
१०.	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओ- लिताखाली येणारे क्षेत्र (हे)	१८२२३	१५५८७	३५७४	२३२०	२८२४	१३५६		
	लातूर	१३६२४	१२७८०	-	-	-	-	-	-
	उ.बाद	६२७	२८०७	-	-	-	-	-	-
	बीड	३९७२	-	-	-	-	-	-	-
११.	सध्या ओलिताखाली अस- लेले क्षेत्र (हेक्टर)	२१२	-६३०	२५५	२५५	२५५	२५५	२५५	२५५
	अ) बारमाही	६८१	-	-	-	-	-	-	-
	लातूर	-	-	-	-	-	-	-	-
	उ.बाद	३१	-	-	-	-	-	-	-
	बीड	२००	-	-	-	-	-	-	-
	ब) हंगामी	१७३१८	७००	४१२	७८५	११६६	५५४		
	लातूर	१२२४३	७००	-	-	-	-	-	-
	उ.बाद	५२६	-	-	-	-	-	-	-
	बीड	३३७२	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता क्रमांक : ३८. पुढे चालू.

(३८)

१	२	५	६	७	८	९
१	२	९	१०	११	१२	१३
१. प्रकल्पाचे नांव		साकोळ	गिरक्याळ	औसाद (शा.)	देवर्जन	मसलगा
२. प्रकल्पाचे स्थान		टिपराळ ता. निलंगा	गिरक्याळ ता. निलंगा	औसाद (शा.) ता. निलंगा	देवर्जन ता. उदगीर	मसलगा ता. निलंगा
३. अ) काम पूर्ण होण्याचे वर्ष		-	१९८२	१९८२	-	-
ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष		१९९२-९३	-	-	१९९२-९३	१९९३-९४
४. <u>द्वारा</u> क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (रु. ला.)		६५०.००	२४७.४८	१०२.००	५९२.००	१०४१.००
अ) मंजूर झालेली उंची (मी. मध्ये)		१७.६५	१०.६५	४.९५	१४.५८	१२.३६
ब) पूर्ण झालेली उंची (मी. मध्ये)		-	१०.६५	४.९५	-	-
५. <u>कालवा</u>						
अ) एकूण लांबी (कि. मी.)		३०.६०	कालवे नाहीत	कालवे नाहीत	२६.९०	३२.००
ब) पूर्ण झालेली लांबी (कि. मी.)		-	-	-	३.००	८.००
६. कमाल क्षमता (दशा लक्षा घान मी.)		१२.६९	९.७८	३.६७	१२.४१	१४.६७
७. ३१-३-१९९१ रोजीचा प्रत्यक्षा साठा (दशलक्षा घान मीटर)		-	७.०२	१.८०	-	-

पुढे चालू

तपता क्रमांक : ३.८ पुढे चालू .

(३९)

१	बाब	५	६	७	८	९
१	२	३	१०	११	१२	१३
८.	सकूण लाभक्षेत्र	२५२८	३६७२	१२७१	३१७०	२६०८
	लातूर	-	-	-	-	-
	उ.बाद	-	-	-	-	-
	बीड	-	-	-	-	-
९.	लाभक्षेत्राखालील लागवडी तायक क्षेत्र (हेक्टर)	२२७५	२५५०	१०३८	२८५३	२५५८
	लातूर	-	-	-	-	-
	उ.बाद	-	-	-	-	-
	बीड	-	-	-	-	-
१०.	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिता खाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	२७६४	२५५०	८३५५	२६५३	२७८०
	लातूर	-	-	-	-	-
	उ.बाद	-	-	-	-	-
	बीड	-	-	-	-	-
११.	सध्या ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	-	१२७४	१५५	-	-
	अ) बारमाही	-	-	-	-	-
	लातूर	-	-	-	-	-
	उ.बाद	-	-	-	-	-
	बीड	-	-	-	-	-
	ब) हंगामी	-	१६८	१९६	-	-
	लातूर	-	-	-	-	-
	उ.बाद	-	-	-	-	-
	बीड	-	-	-	-	-

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ३.८ पुढे चालू .

(४०)

१	२	३	४	५
१	२	३	४	५
१.	प्रकल्पाचे नांव	रेणापूर	रायगव्हाणा	नागठाणा
२.	प्रकल्पाचे स्थान	कामखोडाळा. लातूर	रायगव्हाणा ता. कळंब जि. उस्मानाबाद.	नागठाणा ता. अहमदनगर .
३.	अ) काम पूर्ण होण्याचे वर्ष	-	-	-
४.	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	१९९३-९४	१९९२	१९९२
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (रु. लाखात)	१४०७.००	५४८.३४	६६२.६८
४.	<u>धारणा</u>			
	अ) मंजूर झालेली उंची (मीटरमध्ये)	१८.५०	१३.४८	१९.३१
	ब) पूर्ण झालेली उंची (मीटर मध्ये)	-	१३.४८	१९.३१
५.	<u>कालवा</u>			
	अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	५४.५०	१९.५०	१८.००
	ब) पूर्ण झालेली लांबी (कि.मी.)	-	१९.५०	१८.००
६.	कमाल क्षमता (दशलक्षा घन मीटर)	२१.६३	१२.७०	६.१७
७.	३१-३-१९९० रोजीचा प्रत्यक्ष साठा (द. ल. घा. मी.)	-	-८.०५	२.५९

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ३.८ पुढे चालू .

(४१)

१	२	३०	३१	३२
१	२	३४	३५	३६
८.	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	५८३२	२५१२	१२७८
	लातूर	-	२४२५	-
	उ. बाद	-	२४	-
	बीड	-	-	-
९.	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षे. हे.	५५००	२२६७	१८४२
	लातूर	-	२२४६	-
	उ. बाद	-	२१	-
	बीड	-	-	-
१०.	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	४४००	१७००	१५७८
	लातूर	-	१६८५	-
	उ. बाद	-	१५	-
	बीड	-	-	-
११.	सध्या ओलिताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	-	-	-
	अ) बारमाही	-	-	-
	लातूर	-	-	-
	उ. बाद	-	-	-
	बीड	-	-	-
	ब). हंगामी	-	-७८५	१२००
	लातूर	-	७७०	-
	उ. बाद	-	१५	-
	बीड	-	-	-

आधार :- १) कार्यकारी अभियंता, निम्न तरणा प्रकल्प विभाग माकणी, लातूर २) कार्यकारी अभियंता, निम्न तरणा, कालवा, निलंगा, लातूर ३) उपविभागीय अधिकारी, माजरा व्यवस्थापक, लातूर ४) कार्यकारी अभियंता उस्मानाबाद, मध्यम प्रकल्प, उस्मानाबाद. ५) कार्यकारी अभियंता, उस्मानाबाद पाटबंधारे विभाग, उस्मानाबाद ६) कार्यकारी अभियंता, लातूर मध्यम प्रकल्प, लातूर.

१९८५-८६ च्या कृषीगणनेनुसार लातूर जिल्ह्यातील वहीत धारणा जमीनीची संख्या व त्याचे क्षेत्राफळ ओपताखाली असलेली वहीत धारण जमीन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्रा व वहीतीच्या प्रकारानुसार आणि श्रेणीनुसार वहीत धारणा जीनीची संख्या (क्षेत्राफळ हे.मध्ये)

अ.क्र.	क्षेत्राची श्रेणी	वैयक्तिक धारणा		संयुक्त धारणा		सकूण धारणा	
		संख्या	क्षेत्राफळ	संख्या	क्षेत्राफळ	संख्या	क्षेत्राफळ
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	०.५० पेक्षा कमी	५७३६	१६८१	२११	२६	५४७	१७०९
२.	०.५० - ०.९९	१७४८०	१३८०८	२१९	१७३	१७९९	१३९८१
३.	१.०० - १.९९	४७३७६	६८८८५	५४५	७७२	४९११	६९६५७
४.	२.०० - २.९९	३४२९०	८२९२३	३०३	७४०	३१५३	८३६६३
५.	३.०० - ३.९९	२३३५५	८०६७४	२०५	७२०	२३५९	८१३९४
६.	४.०० - ४.९९	१६२०९	७२१०३	१९७	८७६	६४०६	७२९७९
७.	५.०० - ५.९९	१०८१७	५९०४६	१११	६८५	१०९३८	५९७३१
८.	६.०० - ६.९९	११०५८	७३८०५	१८२	१२५४	११२४०	७५०५९
९.	७.०० - ७.९९	९८१२	८४२२२	१७९	१५४९	९९२१	८५७७१
१०.	१०.००-१९.९९	८४०४	१०७६५१	२४२	३४२२	८६४६	१११०७३
११.	२०.००-२९.९९	४९४	११३३४	१७	४९९	५११	११८३३
१२.	३०.००-३९.९९	५०	१६८८	०	०	५०	१६८८
१३.	४०.००-४९.९९	३	१३१	०	०	३	१३१
१४.	५०.००-हेक्टर व त्यापेक्षा जास्त	४	२३१	०	०	४	२३१
सकूण (सर्व श्रेणी क्षेत्राफळ)		१८५०८८	६५८१८२	२४२१	१०७१८	१,७५०९	६६८९००

तक्ता क्रमांक : ३.९ पुढे चालू .

अ. क्र.	क्षेत्राफळची श्रेणी	पूर्णपिणो ओलिताखाली		पूर्णपिणो जिरायत		अंशात: ओलिताखालील		एकूण ओलिताखालील	
		संख्या	क्षेत्राफळ	संख्या	क्षेत्राफळ	संख्या	क्षेत्राफळ	संख्या	क्षेत्राफळ
१	२	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
१.	०.५० पेक्षा कमी	३५	७	५७१३	१६३३	८६	३१	१३	
२.	०.५० - ०.९९	१०	८	१७१८१	१३३६६	५७७	३८०	१३०	
३.	१.०० - १.९९	३७	४२	४५९३५	६५५०४	१९४९	२८७२	७४४	
४.	२.०० - २.९९	१६	४५	३२९६७	७७९७६	१६०९	३८७४	७६४	
५.	३.०० - ३.९९	-	-	२२०१५	७४३७७	१५४५	५१८६	९४७	
६.	४.०० - ४.९९	६	३०	१४९६२	६४९९१	१४३८	६२७८	९२४	
७.	५.०० - ५.९९	-	-	९८३६	५२३७०	११०२	५७२६	७१८	
८.	६.०० - ७.४९	-	-	१००३८	६५४०२	१२०२	७८२९	९१२	
९.	७.५० - ९.९९	-	-	८६४६	७२१८८	१३४५	११३४१	१०३५	
१०.	१०.०० - १९.९९	-	-	७३१४	९०२६१	१३३२	१६७७९	११६३	
११.	२०.०० - २९.९९	-	-	४३४	९६३१	७७	१७३४	१०६	
१२.	३०.०० - ३९.९९	-	-	३७	११४७	३	९७	१	
१३.	४०.०० - ४९.९९	-	-	२	८६	-	-	-	
१४.	५०.०० हेक्टर व त्यापेक्षा जास्त	-	-	२	१०८	-	-	-	
एकूण (सर्व श्रेणीचे क्षेत्राफळ) १०४		१३२	१७५०८३	५०९०४०	१२१९५	६२१२७	७४५७		

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ३.२ पुढे चालू .

(४४)

अ.क्र.	क्षेत्राफळाची श्रेणी	संपूर्ण मालकीचे		पूर्णा भाडेपदीचे		अंशतः मालकीचे व भाडेपदीचे क्षेत्र			
		संख्या	क्षेत्र	संख्या	क्षेत्र	संख्या	क्षेत्र एकूण	संयुक्त क्षेत्र भाडेपदीचे	क्षेत्र मालकीचे
१	२	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
१.	०.५० पेक्षा कमी	५८१४	१७०३	-	-	-	-	-	-
२.	०.५० - ०.९९	१७६७२	१३६९१	-	-	-	-	-	-
३.	१.०० - १.९९	४७८०९	६९५००	-	-	४०	६४	२५	३९
४.	२.०० - २.९९	३४४३७	८३२८८	१४	३१	५७	१४३	६१	८२
५.	३.०० - ३.९९	२३४८६	८११३९	१५	५०	५९	२०५	६६	१३९
६.	४.०० - ४.९९	१६३३८	७२६३९	१५	६२	५०	२२०	६६	१५४
७.	५.०० - ५.९९	१०८७८	५९४१२	-	-	४९	२६०	७५	१८४
८.	६.०० - ७.४९	१११७८	७४६३८	-	-	५६	३७८	१६५	२१२
९.	७.५० - ९.९९	९९६६	८५५६१	-	-	२५	२१०	१००	११०
१०.	१०.०० - १९.९९	८५६८	११००३२	-	-	६४	८७९	३४१	५३७
११.	२०.०० - २९.९९	५०७	११७५०	-	-	४	८२	४७	३५
१२.	३०.०० - ३९.९९	२८	९६६	-	-	९	२८४	७४	२०९
१३.	४०.०० - ४९.९९	२	८९	-	-	-	-	-	-
१४.	५०.०० हेक्टर पेक्षा जास्त	२	११२	-	-	-	-	-	-
एकूण (सर्व श्रेणीचे क्षेत्राफळ)		१८६६८५	६६४५१९	४४	१४३	४१३	२७२५	१०२०	१७०१

टीप :- संस्थांचे धारणाची माहिती वैयक्तिक धारणांमध्ये समाविष्ट केली आहे.

आधार :- कृषीगणना-१९८५-८६ (कृषी विभाग पुणे)

तक्ता क्रमांक : ३.१०

(४५)

१९८७ च्या पशुगणनेप्रमाणे लातूर जिल्ह्यातील तालुका निहाय कृषी विषयक अनुजारे

जिल्हा : लातूर

अ.क्र.	जिल्हा / तालुका	नांगराची संख्या		बैल गाड्याची संख्या	उसाचे चरक		ओलिता		ट्रॅक्टर	तेलघाणी ५ किलो व त्यापेक्षा अधिक	पांघकिलो पेक्षा कमी
		लाकडी	लोखंडी		शाक्तीवर चालणारे	बैलाच्या मदतीवर चालणारे	साठी तेलावर चालणारे	विद्युत पंप			
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	जिल्हा वेरीज	३८२२६	२३६९१	२१०४०	७२७	१३८	१४३५	१४१०२	५५४	१००	-
	<u>तालुका</u>										
१.	लातूर	४४१७	५९९५	९०७६	६२	७	२३२	३५३०	१७६	८	-
२.	अहमदपूर	१२५२८	३०३१	३२५६	७१	-	३८०	२२६१	४८	-	-
३.	उदगीर	१२०६८	३९९८	१६११	६१	४	१८२	२०४१	८०	२	-
४.	निलंगा	६३२२	५२९८	५६०९	२०५	९	३५७	४८८६	५९	२	-
५.	औसा	२८९१	५३६९	१४८८	३२८	११८	२८४	१३८४	१९१	८८	-

टीप: - माहिती आस्थाई आहे.

आधार : १) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, लातूर .

२) पशुगणना १९८७ .

लातूर जिल्ह्यातील दुष्काळ, टंचाई सहाय्य परिस्थितीची माहिती सन १९९०-९१ या वर्षाची करिता .

अ. क्र.	बाब	जिल्ह्याची एकूण	लातूर	अहमदपूर	उदगीर	निलंगा	औसा
१	२	३	४	५	६	७	८
अ)	दुष्काळ व तीव्र टंचाई (१ ते ९)	-	-	-	-	-	-
ब)	अत्रार्थण सहाय्य परिस्थिती	-	-	-	-	-	-
१.	एकूण गांवांची संख्या	९०४	१७२	२१७	१८५	२०२	१२८
२.	गुस्त गांवांची संख्या	७८८	११०	२१४	१७४	१८८	१०२
३.	गुस्त लोकसंख्या	१०१९	२०७	२२५	२१०	२२०	१५७
४.	जमीन महसुलामध्ये पूर्ण निलंबन दिलेल्या गांवांची संख्या	७८८	११०	२१४	१७४	१८८	१०२
५.	अंदाजित हानी (रुपये हजारात)						
अ)	पीक न येणे	११४०	१८६	२९२	१९३	३१०	१५९
ब)	पशुधान, मालमत्ता इ. ची हानी	-	-	-	-	-	-
६.	मदतीची हाती घेतलेली कामे	-	-	-	-	-	-
७.	कामावर घेतल्याची संख्या	-	-	-	-	-	-
८.	केलेला खर्च रुपये सहजारात अर्धा सहाय्य	-	-	-	-	-	-
९.	शेतजमीन अधिनियमाखाली दिलेल्या तगाईची रक्कम	-	-	-	-	-	-
क)	पूर	-	-	-	-	-	-

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, लातूर .

तक्ता क्रमांक : ३.१२

(४७)

लातूर जिल्ह्यातील पुर्वइतिहासानुसार कठीण टंचाई गुस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती वर्ष १९९०-९१ .

अ. क्र.	तालुका/जिल्हा	मंडळ	मंडळातील गावाची संख्या	गुस्त गावाची संख्या
१	२	३	४	५
	जिल्हा बेरीज		२०४	७८८
१.	लातूर	१. लातूर	२५	१५
		२. पोहरेगांव	२७	१८
		३. गातेगांव	२१	१५
		४. मुरुड	२१	१८
		५. तांदुळजा	२२	१०
		६. रेणापूर	३०	२२
		७. कासारखोडा	२६	१२
		एकूण	१७२	११०
२.	अहमदपूर	१. अहमदपूर	२८	२५
		२. खांडाळी	२४	२४
		३. शिरूर ताजवंद	३२	३२
		४. हाडोळती	२३	२३
		५. चाकूर	२५	२५
		६. नळेगांव	१७	१७
		७. वडवळ नागनाथा	२०	२०
		८. कडेपूर	२२	२२
		९. किनगांव	२६	२६
		एकूण	२१७	२१४

पुढे चालू

तसिता क्रमांक : ३.१२ पुढे चालू .

(४८)

१	२	३	४	५
३.	उदगीर	१. उदगीर	२३	२३
		२. मौघा	१७	१७
		३. वाछोणा	२८	२८
		४. जळकोट	३२	३२
		५. वलाडी	२४	२३
		६. देवणी	१९	१९
		७. देवर्जन	२२	२२
		८. हेर	२०	२०
		एकूण	१७५	१७४
४.	निलंगा	१. निलंगा	४३	४१
		२. शिरूर अनंतपाळ	४८	४७
		३. औराद (शाहजानी)	३८	३७
		४. कासारशिरशि.	४३	३५
		५. अंदूलगा	३०	२८
		एकूण	२०२	१८८
५.	औसा	१. औसा	३०	२२
		२. लामजना	२७	२७
		३. किल्लारी	२३	१७
		४. मातोळा	२२	१४
		५. शादा	२६	२२
		एकूण	१२८	१०२

आधार :- जिल्हा अधिकाारी , कार्यालय लातूर .

तक्ता क्रमांक : ४.१

(४९)

तालुकावार पशुधान (१९८७ च्या पशुगणने प्रमाणे)

जिल्हा :- लातूर .

अ. क्र. जिल्हा/तालुका

त्रिदेशी/संकरित गाई व बैल

		आडीय वषावरील बैल						आडीय वषावरील गाई		
		केवळ पैदाशी करीता वळू	पैदाशी व कामाकरीता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामा- करीता उपयोगात आणलेले बैल	पैदाशी अथावा कामासाठी उपयोगात न आणलेले बैल	सकूणा : दुधात्या बैल	आटलेल्या इतर न व्यालेल्या व आटलेल्या	इतर	सकूणा गाई	
१.	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	जिल्हा क्षेत्रीय तालुका	९३	२२२	२२०७	८३	२६०५	६११५	४३३७	२५७	१०७०९
१.	लातूर	१८	७६	१११५	१६	१२२५	२१८६	१४६४	१३	३६६३
२.	अहमदपूर	२८	४१	२९०	१६	३७५	८३७	६३८	१४	१४८९
३.	उदगीर	२७	२८	१७९	७	२४१	१७५७	१४०९	१०२	३२६८
४.	निलंगा	६	१४	२७६	११	३०७	८३१	५३१	३०	१३९२
५.	औसा	१४	६३	३४७	३३	४५७	५०४	२९५	९८	८९७

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ४.१ पुढे चालू .

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	त्रिदेशी संकरित आडीच वर्षाची वासरे	स्कूण त्रिदेशी संकरित गाई व वैल	तीन वर्षांवरील वैल					तीन वर्षांवरील गाई			
				केवळ पैदाशी करीता व वापरलेले वैल	पैदाशी करीता कामाकरीता वापरलेले वैल	केवळ कामा करीता वापरलेले वैल	इतर वैल	स्कूण तीन वर्षा वरील वैल	दुभत्या	एकदाही न व्याले- ल्या व आटलेल्या	इतर गाई	स्कूण गाई
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	
	जिल्हा बेरीज तालुका	२३४२	२२६६३	४०२	४२२६	१४५२७४	७२८७	१५७२६६	६०२५२	६७८८७	१००७	१२२८४६
१.	लातूर	१२५०	६८३८	१७३	१७३८	२२५४२	३७०	३१८२३	११४३२	१०५४०	१६७	२२१४६
२.	अहमदपूर	१३०७	३३८२	६२	८०३	३५००१	३४२	३६२२२	१२७७४	२०२४०	५६०	३३५७४
३.	उदगीर	३१७६	६६८५	७३	३३६	२२००६	८८५	३०३००	१३८०२	१४२३७	३०	२८७७६
४.	निलंगा	१३२१	३०२०	२७	६००	२८२०२	४३२	२२२६१	१३७२५	११७३३	१५८	२५६१६
५.	औसा	१५२५	२६६१	६७	८१२	२३५२३	५२५१	२२६६०	२२०५	१०४३७	२२	१२७३४

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ४.१ पुढे चालू.

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	तीन वर्षां वरील देशी वासरे	देशी गाई वेल		म्हशी व रेडे					तीन वर्षां वरील म्हशी पैदाशीस				
			एकूण देशी गाई व वेल	विदेशी संकरीत व देशी गाई वेल	केवळ पैदाशीसाठी ठेवलेले	पैदाशीसाठी व कामासाठी ठेवलेले	फक्त इतर कामासाठी	एकूण रेडे	दुधाच्या आटलेल्या व न व्यालेल्या	इतर म्हशी	एकूण म्हशी			
१	२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५
	जिल्हा तालुका	देरीजर ३३३५	३८११४७	४०३८१०	४०६	३७४	१०६२	५०७	२३२९	५२१३४	४५६५२	६८४	९८४७७	
१.	लातूर	१८०२९	७१९९८	७८८३६	१३७	१२९	२२९	५४	५४९	१०१७६	७६७१	१०२	१७२४९	
२.	अहमदपूर	१९९०४	९०७३५	९४१२४	५२	५०	७०	१२	१८४	११६६३	१२५२५	४२८	२४६१६	
३.	उदगीर	१८६९३	७६७३४	८३४१९	८०	३५१	१०२	१२६	३४३	१४४६८	११२४४	२९	२६४४१	
४.	निलंगा	१९९४०	७५५१७	७८६०७	१०३	११२	२४३	४१	४९९	१०१७७	७६४२	३४	१७८५३	
५.	औसा	१६७६९	६६१६३	६८८२४	३४	४८	४१८	२७४	७७४	५६५०	५८७७	९१	११६१८	

पुढे चालू.....

तर्पिता क्रमांक : ४.१ पुढे चालू .

(५२)

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	रेडके	एकूण म्हशी व रेडके	एकूण गोजातीय	मेंढया	बक-या	घोडे व शिंगरे	इतर पशूधान	एकूण पशूधान	एकूण कोंबड्या	एकूण कुकूटादी पक्षी
३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
	जिल्हा वेरीज तालुका	६४८१४	१६५६४०	५६९४५०	४८२१७	१६२५ १८१३७५	७९४	९०६२	८०८१०३	१९१२७६	१९१८४२
१.	लातूर	१२८४५	३१३४३	११०१७९	११४०	४१३३७	१६६	२५२१	१६३१७७	३१०६५	३१०७३
२.	अहमदपूर	१४२६७	३९०६७	१३३१९१	५८४९	२९३२०	९८	८६६	१६२२१६	३६६०४	३६६७३
३.	उदगीर	१६५२४	४३३०३	१२६७२४	९९२४	३२७६९	१०६	२४३६	१७८३५१	५२१०६	५२२९१
४.	निलंगा	१३०३४	३१३८६	१०९९९३	११७६२	३९२६४	१७३	१२११	१५५७३५	३४२४४	३४५१३
५.	औसा	८१४४	२०५३६	८९३६०	११५४२	३८६८४	२५१	२०३८	१४१६२४	३७२५७	३७२९२

टीप :- माहिती आस्था आहे.

आधार :- १) जिल्हा पशूसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, लातूर .

२) पशूगणना १९८७ .

लातूर जिल्ह्यातील पशूवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या सन १९९०-९१ या वर्षाकरीता .

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	पशूवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार													
		पशूवैद्यकीय सर्व लये	पशूवैद्यकीय चिकित्सा-दवाखाने राज्य स्तर	पशूवैद्यकीय स्थानिक स्तर	पशूवैद्यकीय उपचार केंद्र प्रथमोपचार	पशूरोग अन्वेषण प्रयोगशाळा राज्य स्तर	पशूरोग अन्वेषण केंद्र स्थानिक स्तर	फिरते पशू रोग नियंत्रण पध्दके	फिरते पशू रोग वैद्यकीय दवाखाने पध्दके	दक्षता पध्दके	कृत्रिम रेतन प्रशा-क्षण केंद्र	त्रिभा-जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्र	जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्र (स्थानिक)	आधार-भूत ग्राम केंद्र	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
	जिल्ह्याची एकूण	१	-	२३	८३	-	-	-	१	२	-	-	१	२	
	तालुका														
१.	लातूर	१	-	३	१५	-	-	-	-	-	-	-	१	१	
२.	अहमदपूर	-	-	५	१४	-	-	-	१	-	-	-	-	-	
३.	उदगीर	-	-	५	३४	-	-	-	-	१	-	-	-	१	
४.	निलंगा	-	-	६	१२	-	-	-	-	१	-	-	-	-	
५.	औसा	-	-	४	८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

पुढे चालू.....

तपिता क्रमांक : ४.२ पुढे चालू .

(५४)

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	जिल्हा कृषि म रेतन केंद्र			पशुपैदास क्षेत्र	सधान कुकूठ विकास गट	मेषा पैदास क्षेत्र	श्रीळी पैदास क्षेत्र
		जिल्हा परिषदा कडील	आधारभूत ग्राम केंद्राखालील	विभागीय कृषि म रेतन केंद्राखालील				
१	२	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
	जिल्हा सकुण तालुका	७८	३१	-	१	-	-	-
१.	लातूर	११	८	-	-	-	-	-
२.	अहमदपूर	१९	१	-	-	-	-	-
३.	उदगीर	१८	२२	-	१	-	-	-
४.	निलंगा	१८	-	-	-	-	-	-
५.	औसा	१२	-	-	-	-	-	-

आधार :- पशु संवर्धन उपसंचालक, लातूर .

लातूर जिल्ह्यातील रोगाच्या प्रकारानुसार पशूच्या मृत्यूची संख्या (सन १९९०-९१ या वर्षाकरीता)

संसर्गजन्य व दांडगुळजन्य रोग	लागण	मृत्यू
१	२	३
एकूण पशूधानाची मृत्यूची संख्या	१५४८	६८
१) गायी व म्हशी		
१) घाटसर्प	४४	३६
२. लाल्या	१२५०	-
३. फ-या	४१	३१
४. फासी	१	१
५. स-या	०००	-
६. इतर	-	-
१ एकूण	१३३६	६८
२) मेंढ्या व तक-या		
१. फ-या	-	-
२. न्युमोनिया	-	-
३. पायलाग व लाल्या	२०४	-
४. इतर	८	-
एकूण	२१२	-
३) कोंड्या		
१. राण्ण्ण्णोत (मानमोडी)	-	-
२. देवी	-	-
३. वॉल्कांडी	-	-
४. इतर	-	-
एकूण	-	-

आधार :- जिल्हा पशू संवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, लातूर.

तपता क्रमांक : ४३ (अ)

लातूर जिल्ह्यातील विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य सन १९९०-९१ या वर्षात करिता . . .

५६

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	उपचार केलेल्या जनवरांची संख्या	खाच्यीकरण केलेल्या गुरांची संख्या	कृत्रिम गर्भाधार- णा केलेल्या जना- वरांची संख्या	कृत्रिम गर्भाधारणांतर्गत जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या एकूण वासरे	स्तंभा ६ अ पैकी संक- रीत वासरांची संख्या	सल टीचलेल्या वासरांची संख्या
१	२	३	४	५	६ - अ	६ - ब	७
	जिल्हा एकूण	३, ६२, ९६२	२९, १७४	२५, ११४	४, ९३५	४, ९३५	९, ३५, ६०३
	तालुका						
१.	लातूर	७४, ६५४	६, १०१	६, ३६२	१, ३४८	१, ३४८	१, ४०, ८९८
२.	अहमदपूर	६६, ५१२	६, ४०२	३, ९३४	८५३	८५३	१, ०७, ८६३
३.	छउदगीर	७२३, ५०७	७, ७२१	७, ३६६	१, ५०९	१, ५०९	४, ०३, ३३१
४.	निलंगा	६६७, ७९०	६, ६६८	४, ६९९	८४८	८४८	१, ८६, १०८
५.	औसा	६१०, ४९९	२, २६२	२, ७५३	३७७	३७७	९७, ४०३

आधार :- जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, लातूर .

तक्ता क्रमांक.: ४.४

(५७)

लातूर जिल्ह्यातील मान्यता प्राप्त पशूवधा गृहे आणि प्रत्येक पशूवधागृहात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या सन् १९९०-९१ या वर्षाकरीता.

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	पशूवधा गृहाची संख्या	सकूणा कत्तल केलेली जनावरे						सकूणा
			गाई/दौल	म्हशी रेडे	मेंढया	शोळया	डुकरे	इतर	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
	जिल्ह्याची सकूणा	६	२३६६	१६४४	१३६२	२८६२	-	-	८२४१
	तालुका								
१.	लातूर	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	अहमदपूर	२-	१०८०	७२०	७०२	१५३८	-	-	४०४०
३.	उदगीर	-	-	-	-	-	-	-	-
४.	निलंगा	२	१०८६	७३२	४५७	१०९४	-	-	३३७६
५.	औसा	२	२००	१८५	२१०	२३०	-	-	८२५

आधार :- लातूर जिल्ह्यातील सर्व नगरपरिषदा .

तक्ता क्रमांक : ४.५

(५८)

लातूर जिल्ह्यातील वन क्षेत्रा, १९९०-९१ यावर्षाकरीता .

(क्षेत्र चौ. की. मी. मध्ये)

अ. क्र.	विभाग	राखीव	सुरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
१.	एकूण	२.६६	-	६.३९	११.०५
२.	महसुली	-	-	-	-
३.	वन	२.६६	-	६.३९	११.०५

आधार :- मुख्य वन सांख्यिकी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

लातूर जिल्ह्यातील सुख्य व गौणा वन उत्पादने १९९०-९१ या वर्षाकरीता .

अ. क्र.	वन उत्पादन	परिमाणु	उत्पादन घानमीटर	मूल्य (हजारात)
१	२	३	४	५
१.	इमारतीचे लाकूड	००० घानमीटर	-	-
२.	जळाऊ लाकूड	-	-	-
३.	चंदन	-	-	-
४	गौणा वन उत्पादने (किंमत)			
	अ) दांदू	-	-	-
	ब) गवत इत्यादी	-	-	-
	क) विडी पाने	प्रमाणा गौणा	१२९९ (गौणा)	१३३५
	ड) डिक		-	-
	इ) इतर		-	-
	१. आपटा पाने		-	-
	२. मोहाची फळे		-	-
	३. छाणगी व छानजे		-	-
	४. हिरडा		-	-
	५. अंदा		-	-
	६. इतर		-	-
	फ) एकूण गौणा व वन उत्पादने		-	-
	एकूण किंमत		१२९९	१३३५

आधार :- उपविभागीय वन अधिकारी, उत्तमानाबाद .

लातूर जिल्ह्यातील भूजल मत्स्य व्यवसाय १९९०-९१ या वर्षाकरीता .

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	नदीची लांबी (कि. मी.)	मत्स्य व्यवसाया साठी अनुकूल क्षेत्रा तळी, सराव, व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्रा (हेक्टर)	मत्स्य व्यवसाया साठी असलेले एकूण क्षेत्रा	भूजल मत्स्य उत्पादन (मे. टन.)	पकडलेल्या माशा ची उत्पादकाला मिळालेली किंमत (रुपये लाखात)	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्य बीज (लाखात)
१	२	३	४	५	६	७	८
	जिल्हा एकूण	५९१	७८२४	५१८०	१०००	१००	५०
	तालुका						
१.	लातूर	१८९	१४२३	९८१	१५०	१५	१५
२.	अहमदपूर	७५	१४४१	७५०	२५०	२५	१४
३.	उदगीर	५४	९०७	१७९	१५०	१५	५
४.	निलंगा	२०१	१०६१	८३५	२५०	२५	६
५.	औसा	७२	२९९२	२४३५	२००	२०	१०

आधार :- जिल्हा मत्स्य व्यवसाय विकास अधिकारी, लातूर .

महानगर मिल्ह्यातील कारखान्यातील कामगारांची दैनिक संख्या सन १९२० या वर्षाकरिता

क्र. क्र.	उद्योग मंडळ व त्याचा विभाग	संख्या		प्रथम पाट- विणारे चालू कारखाने	सहकारणी कारखान्यांची संख्या			साम केलेल्या अणू दिनांकी संख्या	प्रथम न पाठविणारे चालू कारखाने	संख्या
		सहकारणी कारखाने	सह कारखाने		सहकारणी कारखाने	सहकारणी कारखाने	सहकारणी कारखाने			
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१.	२०३ सुधाजय पदार्थाची उत्पादन करणे	१	०	१	१२१	४१३	६	१२१७७३	०	०
२.	२०४ धातूची निरूपणी उत्पादने	३	१	०	०	०	०	०	१	२०
३.	२०६ साखार निर्मिती व प्रसूतीकरण (निर्यात वाटा साखार कारखाने)	३	१	२	१०२२	१०२१	१	३२२५५९	०	०
४.	२१० साखार तेल व वस्त्रेची तेल यांचे उत्पादने	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५.	२११ झार खाय तेल आणि चरबी जेल । उदा. राई, झिंग, तीळ, इत्यादी	५	३	०	७	०	०	०	१	५०
६.	२११ कापूस पिंजून साफ करणे, गुत काढणे, विणणे व कापड बनविण्यासाठी त्यावर निरूपणिसध्दे प्रक्रिया करणे	३	०	५	२०	४२	३०	९९०९	१	२०
७.	२३५ विरगिणी सुती कापड वागळणे	१	०	१	७२	१२८६	१०	४५६१५६	०	०
८.	२७१ प्लायवूड व्यतिरिक्त झार जाळ कापूस रेशा विरगिणी	१	३	१	३	०	०	०	३	१५
९.	२८० कापड कापड, वर्तमान पत्रांचे कापड, फुल वगैरे बनविणे	१	०	३	२५	२२	३	४७४७	०	०

पूढे चालू

कु तक्ता क्रमांक : ५.१ पुढेचालू.

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	
९.	२८४	वर्तमान पत्राची ध्याई प्रकाशन १									
	३२६	इमारतीचे दगड घाडविणे, गिददी तयार करणे, दगड फोडणे व दगडाच्या वस्तू तयार करणे.	०	०	०	०	०	०	१	२०	
१०.	३२९	अधातूजन्य खानिज पदार्थाचे उत्पादन (उदा. दगडी पाट्या, सिलोकच्या वस्तू तयार करणे इ.)	४	१	६४	२९	३५	१८१७५	०	०	
११.	३४३	धातूच्या पत्र्यापासून कोणातीही वस्तू बनविणे (उदा. पिपे, बादल्या व इतर विविधा प्रकारच्या धातूच्या वस्तू.)	०	१	२२	२२	०	६८१५	१	२०	
१२.	३४६		०	०	०	०	०	०	१	२०	
१३.	३७३	इतर ठिकाणी उल्लेख न केलेले विद्युत यंत्रे, उपकरणे अत्रजारे यांची निर्मिती व दुरुस्ती.	०	१	२१५	२१५	०	६५१४५	०	०	
१४.	४००	विद्युत उर्जेची प्रस्थापना व उत्पादन १	१	०	०	०	०	०	०	०	
१५.	९७९	मोटार वाहन व मोटार सायकलीची दुरुस्ती.	०	४	३३४	३३३	०	१०९४७३	०	०	
जिल्ह्याची एकूण बेरीज			४०	१२	१९	३४७१	३३८३	८८	११२४७५२	९	१६५

आधार :- मुख्य निरीक्षक कारखाने, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

लातूर जिल्ह्यातील चालू कारखान्यांचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योग निहाय वर्गीकरण १९९० या वर्षाकरीता.

अ.क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्याचे सकेतांक	१० कामगारा पेक्षा कमी		१० ते १९ कामगार		२० ते ४९ कामगार		५० ते ९९ कामगार		१०० ते ४९९ कामगार		५०० ते ९९९ कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१. १०	अन्नपदार्थांचे उत्पादन	०	०	०	०	१	२०	०	०	७२	२४०	१	६०३
२. २१	खाद्य तेल व वनस्पती तूपाचे उत्पादन	०	०	०	०	७	०	१	५०	०	०	०	०
३. २३	सुती कापडाचे वस्त्रे उत्पादन	२	१८	५	५४	१	२०	०	०	०	०	०	०
४. २७	लाकूड व लाकूडाच्या वस्तू फर्निचर व खोळण्या यांचे उत्पादन.	३	१५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५. २८	कागद व कागदाच्या वस्तू बनविणे, छापाई प्रकाशन आणि सलग्न उद्योग	०	०	०	०	२	४५	०	०	०	०	०	०
६. ३२	धातूजन्य खनिज पदार्थांचे उत्पादन	०	०	०	०	०	०	१	६४	०	०	०	०
७. ३४	यंत्रसामग्री व दळणावळणा सामग्री वगळता धातूची व सुट्या मालाची निर्मिती	०	०	०	०	३	६२	०	०	०	०	०	०
८. ३७	त्रिधूत यंत्रे, व्यतिरिक्त यंत्रे अत्रजारे हत्यारे व सुटे भाग यांची निर्मिती	०	०	०	०	०	०	०	०	१	२१५	०	०
९. ४०	घारगुती त्रापरासाठी त्रिधूत	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१०. ९७	दुरुस्ती व सेवा	०	०	०	०	२	६७	१	७८	१	१८९	०	०
एकूण		५	३३	५	५४	९	२१४	३	१९२	४	१२४४	१	६७६

पुढे चालू,.....

तक्ता क्रमांक : ५.२ पुढे चालू .

(६४)

१	२	अ१००० ते ४९९९ ब		अ५००० ते व त्याहून		अ	एकूण	ब
		कामगार		अधिक कामगार				
१	२	अ	ब	अ	ब	अ	ब	
		१६	१६	१७	१८	१९	२०	
१.	२० अन्नपदार्थांचे उत्पादन	०	०	०	०	४		१४६३
२.	२१ छाया तेल व वनस्पती तेलाचे उत्पादन	०	०	०	०	१		५०
३.	२३ सुती कापडाचे उत्पादन		१२९६	०	०	२		१३८८
४.	२७ लाकूड व लाकडाच्या वस्तू फर्निचरचे व खोळण्या यांचे उत्पादन	०	०	०	०	३		१५
५.	२८ कागद व कागदाच्या वस्तू बनविणे छपाई प्रकाशन आणि सलग्न उद्योग	०	०	०	०	२		४५
६.	३२ धातूजन्य खानिज पदार्थांचे उत्पादन	०	०	०	०	०	१	६४
७.	३४ यंत्रसामग्री व दळणावळणा सामग्री जणळ-ता धातूची व सुट्या मालाची निर्मिती	०	०	०	०	३	६२	६२
८.	३७ विद्युत यंत्रे व्यतिरिक्त यंत्रे अजारे हत्यारे व सुट्टे भाग यांची निर्मिती	०	०	०	०	१		२१५
९.	४० धारगुती वापरणाऱ्या विद्युत	-	-	-	-	-		-
१०.	९७ दुरुस्ती व सेवा	०		०	०	४		३३४
	एकूण	१	१२९६	०	०	२८		३६३६

टीप : अ कारखान्याची संख्या ब - कामगारांची संख्या.

आधार :- मुख्य निरीक्षक कारखाने, महाराष्ट्र शासन, मुंबई .

लातूर जिल्ह्यातील कामाच्या दिवसाच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण सन १९९० या वर्षा करिता .

अ. क्र. प्रमुखा उद्योग समूह व त्याचे सकेतांक	दिवसाची संख्या ६० दिवस किंवा ६१ ते १२० दिवस		१२१ ते १८० दिवस		१८१ ते २४० दिवस		२४१ ते ३०० दिवस		३०० हून अधिक दिवस		एकूण			
	अनुलेखित		त्याहून कमी		दिवस		दिवस		दिवस		दिवस			
	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब		
२० खाद्य तेलाचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	१	६०३	२	८४०	३	१४४३
२३ सुती कापडाचे उत्पादन	-	-	-	-	७	७२	-	-	-	-	१	१२९६	८	१३६८
३२ धातूजन्य खानिज पदार्थांचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	१	६४	-	-	१	६४
३४ यंत्रा सामग्री व परिचरन सामग्री जगळता धातूची व सुट्ट्या भागाची निर्मिती	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२२	१	२२
३७ त्र्ययुत यंत्रे व्यक्तिरिक्त यंत्रे अत्रजारे हत्यारे व सुददे	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२१५	१	२१५
८ भाग यांची निर्मिती (कागद निर्मिती प्रयोग)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२५	१	२५
स्ती, सेवा	-	-	-	-	-	-	-	-	१	४२	३	२९२	४	३३४
ए	-	-	-	-	-	-	७	७२	-	-	३	७०९	९	२६९०

टीप :- अ कारखान्याची संख्या ब - कामगाराची संख्या.

आधार :- मुख्य निरीक्षक कारखाने, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक : ५. ४

(६६)

नातूर जिल्ह्यातील १९८९-९० या वर्षाची उद्योगाच्या महत्त्वाच्या बाबीची माहिती (वार्षिक उद्योग पाहणी) (रुपये हजारात)

अ. क्र.	उद्योगाचा सकेतांक	उद्योगाचे वर्णन	स्थिर भांडवल	होवते भांडवल	सर्व कामगारांची संख्या	सर्व कर्मचारी संख्या	कामगारांचे वेतन	एकूण मिळकत	एकूण उत्पादन	एकूण निविष्ठा	उत्पादनाचे मूळे मूल्य वृद्धी	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	
१.	२०-२१	ह्याय वस्तुचे उत्पादन	१४७७२३	१८९५५६	१४१३	२२०२	२३५८०	४३१४८	६१५००८	४८५८९६	९४०३७	
२.	२३	मुती कापडाचे उत्पादन	३८७२४	(-)	२३२१९	८४५	९१२	८५२०	११५२२	११३८१५	९६९१५	१२००६
३.	३९	भोतकरी यंत्रा सामग्रीची वृहस्ती	१५८१	२११६	१८०	२२३	६१५१	८०३१	२८४८७	२०३८९	८०३१	
४.	-	इतर	१०३७७	११५५७	४४१	५८५	८३३२	११९४१	१२७२९३	१०९४१९	१७२९४	
एकूण			१९८४७५	१८००१०	२८७९	३९२२	४६५८३	७४६४२	८८४६०३	७१२६१९	१३१३६८	

टीप :- उद्योग गणनिहाय माहिती मोठ्या कारखाण्यासाठी दिली असून लहान कारखाण्याची (नमुना निवडीवर) माहिती " इतर " समोर देण्यात आली आहे.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

लातूर जिल्ह्यातील रोजंगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी १९९०- या वर्षाकरीता .

अ. क्र.	वाच	संख्या
१	२	३
१.	जाहीर केलेल्या रिकारस्या जागांची संख्या	९५७
२.	पटावरील अर्जादारांची संख्या	५५३२९
३.	सेवायोजनाचा उपयोग करणारे घालक	१०६
४.	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	२२७
	अ) खाजगी क्षेत्र	८
	ब) सार्वजनिक क्षेत्र	२१९
५.	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ) अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती	५८
	ब) इतर	१६९
	क) एकूण	२२७
६.	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
	१) व्यवसायीक/तांत्रिक आणि व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	३१२२
	ब) नोकरी दिलेले	४१
	२) प्रशासकीय, शासकीय आणि व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	२५
	ब) नोकरी दिलेले	

तक्ता क्रमांक : ५. ५ पुढे चालू .

(६८)

अ.क्र.	२	३
३)	लेखानिक तत्संधीचे कामगार	अ) नोंदणी केलेले १३२० ब) नोकरी दिलेले ६७
४)	चिकी कामगार	अ) नोंदणी केलेले - ब) नोकरी दिलेले -
५)	शेतकरी, मत्स्य व्यवसाय, शिकारी व तत्संधी कामगार	अ) नोंदणी केलेले ३५६ ब) नोकरी दिलेले १८
६)	खाणा कामगार	अ) नोंदणी केलेले - ब) नोकरी दिलेले -
७)	वाहतूक, दळणावळण व्यवसायातील कामगार	अ) नोंदणी केलेले ६४२ ब) नोकरी दिलेले २१
८)	क्राफ्ट्समन, उत्पादन प्रक्रीया कामगार इतर ठिकाणी वगीगीकृत न झालेले	अ) नोंदणी केलेले २५५० ब) नोकरी दिलेले ६२
९)	सेवा, खोब व तत्सम कामगार	अ) नोंदणी केलेले ८५ ब) नोकरी दिलेले १८
१०)	इतर ठिकाणी वगीकृत करणा केलेबम न झालेले कामगार	अ) नोंदणी केलेले ४७२२९ ब) नोकरी दिलेले -
११)	स्कूण	अ) नोंदणी केलेले ५५३२९ ब) नोकरी दिलेले २२७

आधार :- जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, लातूर .

लातूर जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम १९९०-९१ या वर्षाफिरिता .

अ. क्र.	वाच	परिमाण	वर्षा १९९०-९१
१	२	३	४
१.	सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शनकेंद्र		
	१. वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तिशा: अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्याची संख्या	संख्या	३,९२४
	२. सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेल्या गटाशी चर्चा	संख्या	२५२
	३. मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदाराना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारीसाठी दिलेल्याची संख्या	संख्या	४२३
२.	विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन		
	१. वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तिशा: अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्याची संख्या	संख्या	७३८
	२. सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेल्या मूळ गटाशी चर्चा	संख्या	-
	३. मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदाराना/नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारीसाठी दिलेल्याची संख्या	संख्या	-

टीप :- विश्वविद्यालयीन सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शनसची माहिती संपूर्ण मराठवाड्याची आहे.

आधार :- १) जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, लातूर .

२) उपप्रादेशिक सेवायोजन अधिकारी, मराठवाडा विद्यापिठ सेवायोजन माहिती व मार्गदर्शनकेंद्र औरंगाबाद.

तपता क्रमांक : ५७

(७०)

कर्मचारी गणना १९८८

लातूर जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या

बाब	शासकीय	जिल्हापरिषाद	नगरपरिषाद
१	२	३	४
वर्ग - १	१३३	१७	-
बर्म वर्ग - २	२२४	१२४	१८
वर्ग - ३	५३०८	७७३७	४९५
वर्ग - ४	१७६७	२३१	८०४
सकूण १ ते ४	७५०२	८८७९	१३१७
इतर वर्ग ४ ते ९ व ०	४२४०	१३७८	६६
सकूण १ ते ९ व ०	११७४२	१०२५७	१३८३

टीप :- ४ यामध्ये कार्यव्यापी आस्थापनेवरील, आकस्मिक छावर्तून रोजगार दिले जाणारे रोजंदारीवरील,

अशाकालिन, मानसेवी, आणि वरील वर्गात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश होतो.

आधार :- संचालक, अर्था व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई .

लातूर जिल्ह्यातील निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार ३१ मार्च ला संपणा-या वर्षाकरीता.

अ. क्र.	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या आस्थापना ची संख्या	कामिारी वर्गाची संख्या			एकूण
				शासकीय	निःशासकीय	खाजगी	
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	कृषी	० ते १	२३	८८४	-	४७	९३१
२.	खाणाकाम	२	०८	२७१	३३९६	-	३६६७
३.	वस्तूनिर्माण	-	-	-	-	-	-
४.	त्रिजनिर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणीसेवा	४	१४	१८४१	-	३०८	२१४९
५.	वांटाकाम	५	११	१७४४	१७२	-	१९१६
६.	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	६	१४	११	-	-	११
७.	परिवहन, गुदामे आणि दळणावळण	७	०५	३०५	२३३१	-	२६३६
८.	वित्त पुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार त्रिषायक सेवा	८	७०	-	१०२६	८८३	१९०९
९.	सामूहिक, सामाहिक व व्यक्तीगत सेवा	९	२८३	१०७५७	३७७२	८९३४	२३४६३
एकूण		-	४२८	१५८१३	१०६९७	१०१७२	३६६८२

आधार :- जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, लातूर .

लातूर जिल्ह्यातील ३१ मार्च १९९१ ला विद्युतीकरण झालेल्या गावरांची व गावाची संख्या व त्यांची लोकसंख्या (लोकसंख्या हजारोंत)

यंत्रणा	वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली गावरे		एकूण विद्युतीकरण झालेली गावे व गावरे	
		गावे	गावरे	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, लातूर	३१-३-१९६१	-	-	-	-	-	-	-	-
	३१-३-१९७१	-	-	-	-	-	-	-	-
	३१-३-१९८१	-	-	-	-	-	-	-	-
	३१-३-१९९०	९०४	५	९०४	१०८०	५	२१३	९०९	१२९३
	३१-३-१९९१	९०४	५	९०४	१०८०	५	२१३	९०९	१२९३
खाजगी कंपन्या	३१-३-१९६३	-	-	-	-	-	-	-	-
	३१-३-१९७१	-	-	-	-	-	-	-	-
	३१-३-१९८१	-	-	-	-	-	-	-	-
	३१-३-१९९०	-	-	-	-	-	-	-	-
	३१-३-१९९१	-	-	-	-	-	-	-	-
जिल्ह्याची एकूण वेरीज.	३१-३-१९६१	-	-	-	-	-	-	-	-
	३१-३-१९७१	-	-	-	-	-	-	-	-
	३१-३-१९८१	-	-	-	-	-	-	-	-
	३१-३-१९९०	९०४	५	९०४	१०८०	५	२१३	९०९	१२९३
	३१-३-१९९१	९०४	५	९०४	१०८०	५	२१३	९०९	१२९३

टीप :- १) गावे लोकसंख्या १९८१ च्या जनगणनेनुसार दर्शविली आहे. २) १९६१, ७१, ८१, या वर्षांची माहिती अधिकांक अभिर्यता महाराष्ट्र राज्य, विद्युत मंडळ यांचेकडे उपलब्ध नाही.

आधार :- अधिकांक अभिर्यता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, लातूर

तपता क्रमांक : ७७. ५. १०

(७३)

लातूर इजिंध्यातील विजेचा वापर १९९०-९१ या वर्षाकरीता (हजार किलो वॉट तासामध्ये)

अ. क्र.	निर्मितीचा प्रकार	घारगुती	व्यापारी कामासाठी व लघुशाक्ती साठी वीज	औद्योगिक	सार्वजनिक दिवाबत्ती	कृषी	इतर	एकूण	(कनेक्शनची संख्या)
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१.	औष्णिक (थारमल)	३३६६३	६३९७	२८७६५	३७८४	९२२५९	४७९४	१६९६६२	१४८६८६
२.	जल (हायड्रो)	-	-	-	-	-	-	-	-
३.	इतर	-	-	-	-	-	-	-	-
	एकूण	३३६६३	६३९७	२८७६५	३७८४	९२२५९	४७९४	१६९६६२	१४८६८६

आधार :- अधिकांक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, लातूर .

तक्ता क्रमांक : ५. ११

(७४)

आर्थिक गणना - १९८०

तिगर कृषी आस्थापना - आस्थापना व स्वकार्यरत उद्योगासह

जिल्हा : जुना उस्मानाबाद

क्र	वाव	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	३	४
(एक)	सर्व प्रकारच्या आस्थापना एकत्र	३७,३७०	१२,८३९	५०,२०९
	१०१ आस्थापनाची संख्या	८,३९०	५,०६६	१३,४५६
	१०२ मालकीच्या प्रकारानुसार संख्या			
	अ) सहकारी	६३५	२२३	८५८
	ब) सार्वजनिक	४,४४४	८७२	५,३१६
	क) खाजगी	३,३११	३,९७१	७,२८२
	१०३ मालकाचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संख्येशी टक्केवारी)			
	अ) अनुसूचित जाती	१३,१४	५,८३	१९,२७
	ब) अनुसूचित जमाती	२,८१	१,९६	४,७७
	१०४ जागेविरहित कार्यान्वीत असलेल्या संस्थांनी एकूण संख्येशी टक्केवारी	२३,७८	११,९४	३५,७२
	१०५ शक्तिवर चालणा-या संस्थांची एकूण संख्येशी टक्केवारी	१३,०३	१८,९२	३१,९५
(दोन)	सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या			
	अ) एकूण कामगार	६५,६५२	४३,३४८	१,०९,०००
	ब) वेतनावर काम करणारे कामगार	२५,३८१	२९,०६१	५४,४४२
	क) वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांशी टक्केवारी	३८,५१	६७,०४	१०५,५५
	ड) कामगारांची प्रतिस्थापना सरासरी संख्या	४	७	५

टीप :- लातूर जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार :- आर्थिक गणना - १९८० .

१९८० आर्थिक गणनेनुसार उत्तमानाबाद जिल्ह्यातील प्रमुखा उद्योग गटानुसार बिगर कृषी आस्थापनाची संख्या व सर्व साधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या .

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	कामगार	आस्थापना	कामगार	आस्थापना	कामगार
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	खाणाकाम	४२९	६६४	११४	२०६	५४३	८७०
२.	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	१४, ५७१	२६, ३७०	३, ०३०	८, ८६८	१६, ६०१	३५, २३८
३.	चीज, गॅस व पाणी	३०	६२	६	३६	३६	१०५
४.	वांधाकाम	७०८	१, १७५	१४०	३१२	८४८	१, ४९४
५.	घाऊक किरकोळ व्यापार	१२, ०३३	१५, ०५१	५, ८३६	१०, ९००	१७, ८६२	२५, ९५१
६.	निवासगृहे व उपहारगृहे	१, ५२८	२, ४६६	९५१	३, ३१२	२, ४७९	५, ७७८
७.	वाहतूक	८१	१९८	७८	४३२	१५९	६३०
८.	साठवणूक व व्हार	७३	१७८	१८३	२४७	२६६	४२५
९.	दळणवळण	३२४	६२०	३९	४०४	३६३	१, ०२४
१०.	अर्धापुरवठा, विमा, मालमत्ता व धादिविषयक सेवा	६३३	१, ४१०	४५२	२, ०३९	१, ०८५	३, ४९९
११.	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	६, ८७७	१, १७६	१, ९२२	१६, ३१९	८, ७९९	३३, ५९७
१२.	इतर	८३	१७३	८८	२६६	१७१	४३९
१३.	सर्व प्रमुखा उद्योग गट	३७, ३७०	६५, ६५२	१२, ८३९	४३, ३४८	५०, २०९	१, ०९, ०००

टीप :- लातूर जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उत्तमानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे .

आधार :- आर्थिक गणना - १९८० .

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील उद्योग गटांनुसार बिगर कृषी आस्थापनाची संख्या .

अ.क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५	६
१.	खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	०५	२, ३२४	५९८	२, ९२२
२.	इतर तंत्रा निर्माणा उद्योग	२७	३, ८७१	७०२	४, ५७०
३.	लाकूड व लाकडाचे उत्पादन	२९	३, ७४९	४३४	४, १८३
४.	चामडें व चामड्यांचे वस्तू तयार करणे	३२	८७४	१२२	९९६
५.	दुरुस्ती व सेवा	४८	१, २३१	४६६	१, ६९७
६.	अधातूजन्य खानिज पदार्थांचे उत्पादन, वृगीकृत न केलेले	४०	१, १३२	१४३	१, २७५
७.	किरकोळ व्यापार	५२	११, ८२५	५, ३५६	१७, १८१
८.	उपहारगृहे व कॅफे	६०	१, ४५६	८४६	२, ३०२
९.	सार्वजनिक प्रशासन	८८	१, ०६१	४७५	१, ५३६
१०.	शैक्षणिक सेवा	९०	१, ७८८	२३३	२, ०२१
११.	धार्मिक व कल्याणकारी सेवा	९४	१, १७५	२६३	१, ४३८
१२.	खाजगी प्रकारच्या सेवा	९८	२, ०७१	५३४	२, ६०५
एकूण			३२, ६०७	१०, १८०	४२, ७८६

टीप :- तातूर जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार :- आर्थिक गणना - १९८० .

तक्ता क्रमांक : ५२४

(७७)

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील महत्वाच्या उद्योग गटानुसार विंगर कृषी, आस्थापनेवरील कामगारांची संख्या

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५	६
१.	खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	०५	७,५६८	१,६४७	९,२१५
२.	इतर वस्त्रा निर्माण उद्योग	२७	५,२६७	१,३४४	६,६११
३.	लाकूड व लाकडाचे उत्पादन	२९	५,७८१	१,०६७	६,८४८
४.	चामडें व चामड्याच्या वस्तू तयार करणे	३२	१,२७५	२१२	१,४८७
५.	अधातूजन्य हार्निज पदार्थांचे उत्पादन इतरशा वर्गीकृत नकेले	४०	२,२१३	२२३	२,४३६
६.	धातू उद्योग आणि त्यांचे भाग यंत्रासामग्री व सामग्री वगळता	४३	१४६६	७,६१९	९,०८५
७.	दुरुस्ती सेवा	४३	११८७	१५०	१,३३७
८.	घाऊक व्यापार	५८	३८६	१,६६०	२,०४६
९.	किरकोळ व्यापार	५९	१४,६६५	९,२४०	२३,९०५
१०.	उपहारगृहे व कॅफे	६०	२,३६०	२,९०७	५,२६७
११.	सार्वजनिक प्रशासन	८८	२,७०२	९,४४६	१२,१४८
१२.	शैक्षणिक सेवा	९०	८,८८५	३,६२३	१२,५०८
१३.	वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	९२	७८४	१,१४७	१,९३१
१४.	धार्मिक व कल्याणकारी सेवा	९४	१,२२९	३७०	१,५९९
१५.	छात्रांणी प्रकारची सेवा	९८	२,६२२	८२९	३,४५१
एकूण		-	५८,५६०	३५,११६	९३,६७६

टीप :- लातूर जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार :- आर्थिक गणना - १९८० .

तक्ता क्रमांक : ५. १५

(७८)

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील बिगर कृषी सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकत्र)

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५
१.	सहकारी औद्योगिक संस्थांची संख्या	६३५	२२३	८५८
२.	त्रिजेवर चालणा-या संस्थांची एकूण संस्थांची टक्केवारी	२.२०	४.०४	२.६८
३.	सहकारी औद्योगिक आस्थापनात सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार			
	अ) एकूण संख्या	२,१९९	२,९६५	५,१६४
	ब) प्रति आस्थापना कामगारांची संख्या	३	१३	६

टीप :- १) सहकारी उद्योग या सहकारी संस्था आहेत. कारण सहकार प्रकाराखाली स्वयंकार्यरत उद्योग नाहीत.

२) लातूर जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार :- आर्थिक गणना - १९८० .

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील प्रमुखा उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	खाणाकाम व दगडकाम	२	१०	-	-	२	१०
२.	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	६	७३०	१०	१,२२५	२५	१,९५५
३.	वीज, गॅस प्राप्ती पुरवठा	१	२	-	-	२	२
४.	बांधाकामाच्या संबंधीत उद्योग	६	११	२	२	८	१३
५.	घाऊक व किरकोळ व्यापार	११२	१६६	५३	१२१	१६५	२८७
६.	उपहार व हॉटेल	२	२	५	१२	७	१४
७.	वाहतूक	-	-	-	-	-	-
८.	साठवणूक व वखार	१८	७२	१४	२२	३२	९४
९.	दळणावळणा	७	१५	-	-	७	१५
१०.	वित्त व्यवस्था इत्यादी सेवा	३२३	८३६	६२	९२९	३८५	१,७६५
११.	सामुहीक सामाजिक व खाजगी सेवा	१५३	३५५	६२	६२७	२१५	९८२
१२.	इतर	-	-	६	२७	१	२७
एकूण		६३५	२,१९२	२२३	२,९६५	८५८	५,१६४

टीप : १) सहकारी उद्योग या सहकारी संस्था आहेत. कारण सहकार प्रकाराखाली स्वयंकार्यरत उद्योग नाहीत.

२) लातूर जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आलेली आहे.

आधार :- आर्थिक गणना - १९८० .

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटांनुसार संख्या .

रोजगाराचा आकारमान गट (संख्या)	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ -	२	८२०	१, १७९	६८५	१, २३०	१, ७८७
	३	१२५	३७५	१४६	४३८	८१३
	४	८२	३२८	११०	४४०	७६८
	५	४९	२४५	७६	३८०	६२५
६ -	९	८३	६१२	१२९	९०४	१, ५१६
१० -	१९	१४१	१, ९६९	५७	७१९	२, ६८८
२० -	४९	६८	१, ७७३	१०	२६५	१, ०३८
५० व त्यापेक्षा जास्त .	९	१, १६९	६	१, ७९०	१५	२, ९५९
सर्व आकारमान गट	१, ३७७	७, ६५०	९४४	५, ५४४	२, ३२१	१३, १९४

टीप:- लातूर जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्यांचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार :- आर्थिक गणना - १९८० .

तक्ता क्रमांक : ५.१८

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील घाऊक व किरकोळ व्यापार संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या

रोजगाराच्या आकारमान गट (संख्या)	गांभीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम कर- णा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा- या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ - २	८५४	१,३६७	२९३	१,४९७	१,८४७	२,८६४
३	१८५	५५५	३७४	१,१२२	५५९	१,६७७
४	६४	२५६	१६८	६७२	२३२	९२८
५	३३	१६५	१२२	६१०	११५	७७५
६ - ९	३३	२३९	१७१	१,१९८	२०४	१,४३७
१० - १९	९	९९	४९	५८४	५८	६८३
२० - ४९	१	२१	३	७४	४	९५
५० त्यापेक्षा जास्त	-	-	-	-	-	-
सर्व आकारमान गट	१,१७९	२,७०२	१,८८०	५,७५७	३,०५९	८,४५९

टीप :- लातूर जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रपणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार :- आर्थिक गणना - १९८० .

तक्ता क्रमांक : ५. १२

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सामुहिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटांनुसार संख्या .

रोजगाराचा आकारमान गट (संख्या)	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ - २	३, १५६	४, ०९७	५२६	७११	३, ६८२	४, ८०८
३	२८६	८५८	९८	२९४	३८४	१, १५२
४	१५०	६००	६४	२५६	२१४	८५६
५	१२७	६३५	५८	२९०	१८५	९२५
६ - ९	४३९	३, १९३	१३७	२८५	५७६	४, १७८
१० - १९	१८७	२, ४५१	१६१	२, १९९	३४८	४, ६५०
२० - ४९	८०	२, ०६७	१३६	४, १७०	२१६	६, २३७
५० व त्यापेक्षा जास्त	४०	२६२	२, ७०६	६, ४५५	७३	६, ७१७
सर्व आकारमान गट	५, ४२९	१४, १६३	१, २४२	१५, ३६०	५, ६७८	२९, ५२३

टीप :- लातूर जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रापणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उस्मानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार :- आर्थिक गणना - १९८० .

तक्ता क्रमांक : ५.२०

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार उत्तमानाबाद जिल्ह्यातील सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-याची आकारमान गटानुसार संख्या :

रोजगाराचा आकारमान मठ गट (संख्या)	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तीची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ - २	५,८२२	८,०८४	२,३०३	३,३६२	८,१२५	११,४४६
३	७७०	२,३१०	७६४	२,२९२	१,५३४	४,६०२
४	३८१	१,५२४	४३४	१,७३६	८१५	३,२६०
५	२७१	१,३५५	३४२	१,७१०	६१३	३,०६५
६ - ९	६३०	४,५७२	६०६	४,२९५	१,२३६	८,८६७
१० - १९	३५२	४,७०३	३५८	४,६८९	७१०	९,३९२
२० - ४९	१५०	३,८८१	१७८	५,३०३	३२८	९,१८४
५० व त्यापेक्षा जास्त	१४	१,५२१	८१	९,०२०	९५	१०,५४१
सर्व आकारमान गट	८,३९०	२७,९५०	५,०६६	३२,४०७	१३,४५६	६०,३५७

टीप :- लातूर जिल्ह्याची माहिती स्वतंत्रापणे उपलब्ध नसल्यामुळे जुन्या उत्तमानाबाद जिल्ह्याचीच माहिती देण्यात आली आहे.

आधार :- आर्थिक गणना - १९८० .

तकता क्रमांक : ६.१

लातूर जिल्ह्यातील विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था १९९०-९१ यावर्षाकरिता
(३०-६-१९९१)

अ. क्र.	संस्थोचा प्रकार	संस्थांची संख्या
१	२	४
१.	<u>सहकारी संस्था</u>	(५६९)
	१.१ जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	१
	१.२ प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था	५६८
	१.३ शेतकरी सेवा संस्था	-
	१.४ लॅम्पस सहकारी संस्था	-
	१.५ डान्य बँक	-
	१.६ इतर (संस्थोचा प्रकार)	-
२.	<u>बिगर शेती पतसंस्था</u>	(१९४)
	२.१ प्राथमिक सहकारी बँका	-
	अ) नागरी बँका	२
	ब) कर्मचारी पतसंस्था	-
२.२	इतर बिगर शेती पतसंस्था	-
	अ) कर्मचारी पतसंस्था	१४६
	ब) नागरी पतसंस्था आणि इतर (भासी धिप इतर पतसंस्था वगैरे)	४६
	क) इतर (नावि घा)	-
३.	<u>पणान संस्था</u>	(११)
	३.१ जिल्हा पणान संस्था	१
	अ) सर्व साधारण उद्येगा	-
	ब) विशेष उद्येगा	-
३.२	प्राथमिक पणान संस्था	-
	अ) सर्वसामान्य (तलुका खारेदी विक्री संघ)	६
	ब) विशेष	-
	क) इतर (नावि घा) (फळे, व भाजीपाला, पणान)	४

मुळे चालू

तपता क्रमांक : ६.१ पुढे चालू .

१	२	३
४.	उत्पादन संस्था	(८३६)
	४.१ साखार कारखाने	५
	४.२ इतर कृषी प्रक्रीया संस्था (भात, तेल, जिनिंग इ.)	१६
	४.३ विणाकर सहकारी संस्था (हातमाग व यंत्रमाग)	१८
	४.४ सूत गिरण्या	४
	४.५ इतर औद्योगिक संस्था	१६२
	४.६ दुधा संस्था	५०३
	४.७ दुधा संघ	१
	४.८ मत्स्य व्यवसाय संस्था	५६
	४.९ शोती संस्था	-
	४.१० लिफ्ट इरिगेशन संस्था (सिंचन संस्था)	२०
	४.११ वन कामगार संस्था	-
	४.१२ इतर (औद्योगिक वसाहती (५) - पत्रासंवेधान (३९)	४४
५.	सामाजिक संस्था	(६१९)
	५.१ ग्राहक भांडार	४२
	५.२ गृहनिर्माण संस्था	४०२
	५.३ कामगार कंत्राटदार	१५३
	५.४ परिवहन संस्था	८
	५.५ इतर	१४
	एकूण सर्व प्रकारच्या संस्था	२२२९

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, लातूर.

(८६)

तक्ता क्रमांक: ६.२

लातूर जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती दि. ३०-६-९१ ला संपणा-या
उपाकरीता (स्पष्टे आणि संभासद हजारात)

अ. क्र.	बाब	संख्या
१	२	३
१.	संस्था	२, २२९
२.	एकूण संभासद	४४४ ४७४
३.	भरणा झालेले भाग भांडवल (रु)	३, ८६, ६७७
४.	उरिल पैकी सरकारी भाग भांडवल (रु)	९७, ८६३
५.	स्वतःचा निधी (रु)	२, ५१, ८६३
६.	ठेवी (रु)	६, २३, ६५९
७.	खेळते भांडवल (रु)	३१, ४६, ५७५
८.	निव्वळ दिलेलीकर्जे (रु)	७, ४०, ५९०
९.	खेदेरीची किंमत (रु)	३३, ००६
१०.	त्रिकीची किंमत (रु)	५२, ९१७
११.	नफा मिळालेल्या	
	अ) संस्था	९२७
	ब) रक्कम (रु)	१०, ५४०
१२.	तोटयातील	
	अ) संस्था	१, ००४
	ब) रक्कम (रु)	६८, १२९

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, लातूर.

तक्ता क्रमांक : ६.३

(८७)

लातूर जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखापरीक्षा उगापिमाणे वर्गवारी सन १९९०-९१.

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	लेखापरीक्षा वर्ग				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखा परीक्षा न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	जिल्हा एकूण	४९	१०३	६७७	-	१३५	१२६५	२२२९
	तालुका							
१.	लातूर	३३	२५	१३१	-	१८	४८०	६८७
२.	अहमदपूर	२	२३	११८	-	४	२४९	३९६
३.	उदगीर	६	२४	१९२	-	५२	२५२	५२६
४.	चिलगा	८	५	१४४	-	५३	१६१	३७१
५.	औसा	-	२६	९२	-	८	१२३	२४९

आधार :- जिल्हा उपबिधाक सहकारी संस्था , लातूर .

तपता क्रमांक : ६.४

लातूर जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेचे कार्य ३०-६-१९९१ ला संपणा-या वर्षा करिता (रु.हजारात

अ. क्र.	बँकेचा प्रकार	बँकेच्या शाखा	सभासद संख्या		भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेविलेले भांडवल	अल्प मुदती कर्ज			शेतीच्या कामा साठी	
			संस्था सभासद	वैयक्तिक सभासद				रोखा पंत कॅशा ल सूट फ्री डीट	देय काती-ल सूट	कर्ज		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
१.	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मुंबई	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	जिल्हा, मध्यवर्ती सहकारी बँक.	८२	१११६	१	५५७०५	४९९६८	५०३१५०, १११५४५७, १२२५००, -	-	४२००८, १६८७७५	-	-	-
३.	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा	५	८३	३९२८१	११३८०	-	-	११३८०	-	-	-	-

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ६.४ पुढे चालू.

अ. क्र.	बँकाचा प्रकार.	मध्यम		येणो कर्ज			धाकलेले कर्ज		
		मुदतीची कर्जे	दिर्घा मुदतीची कर्जे	अल्प मुदतीची	मध्यम मुदतीची	दिर्घा मुदतीची	अल्प मुदतीची	मध्यम मुदतीची	दिर्घा मुदतीची
१	२	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१
१.	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मुंबई.	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक	६५७७६	२७३४	७१८२८०	१३५४४१	७४९३	२३५७८९	४०२४	-
३.	जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक	-	-	-	-	-	-	-	-
४.	राज्य मूविकास बँकेची जिल्हा शाखा.	-	२६१४२	-	-	१०५१९८	-	-	१८९६८

आधार :- जिल्हा उपनिबंधाक, सहकारी संस्था, लातूर.

तक्ता क्रमांक : ६. ५

लातूर जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांचे कार्य, दि. ३०-६-१९९१ ला संपणा-या वर्षाकरीता (रुपये हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	संस्थांची संख्या	एकूण खाते-दारांची संख्या	सभासद			भाग भांडवल	स्तंभा-२ पैकी सर-कारी भाग	राखीव आणि इतर निधी	कर्जाची धाक - बाकी	खोळते भांडवल	
				एकूण	लहान खाते-दार सभासद	मोठे खातेदार सभासद						
१	जिल्हा	५६८	२०४५२६	२३०१८२	२२४२९	१०८६६४	२९०८९	६७६४०	२९२३	५६२७	४९७१२१	५५२७९३
	तालुका											
१.	लातूर	११८	४९४१२	५८८१५	२३४१८	२५६८७	९७१०	१८२४८	१२८९	३०७७	१२६७९२	१५१८८१
२.	अहमदपूर	१३०	४८७१२	५५६२५	२५०८७	२०९१०	९६२८	१३२६३	६२६	१०४६	८७३१९	१००६८५
३.	उदगीर	१२४	३८३२८	४०३०३	१६८६७	२१३१८	२११८	१०५८०	४६४	२४८	७३३४४	७९७५८
४.	निलंगा	११९	३८१९०	४०२२७	१७८६९	२०१३५	२२२३	१३३५५	४०१	४१३	११४४६५	११८२४५
५.	औता	७७	२९९५४	३५२१२	९१८८	२०६१४	५४१०	१२१९४	२१३	८४३	९५२०१	१०२२२४

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ६. ५ पुढे चालू .

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण दिलेली कर्जे अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची		येणे कर्ज अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची बाकी रक्कम		एकूण कर्जाची थाकबाकी अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची		तीन वर्षांपेक्षा कमी वर्षा कर्जाची थाकबाकी थाकबाकी रक्कम		तीन वर्षांपेक्षा अधिक कर्जाची थाकबाकी थाकबाकी रक्कम	
		कर्जदार खात्याची रक्कम	खात्याची रक्कम	असलेले संभासद	रक्कम	थाकबाकी दार	रक्कम	दाराची संख्या	रक्कम	दाराची संख्या	रक्कम
१	२	११	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	जिल्हा एकूण	९६२४७	३५४५३५	१३९१७८	४५७०३७	४८९१६	८८६९५	३०९९४	५६४३३	१७९२२	३२२६२
	तालुका										
१.	लातूर	८४१८१	२९३१८	११८०८७	१८३७२	२५९०२	११२४२	१५००४	७१३०	१०८९८	
२.	अहमदपूर	१५६३६	७६३६९	२९२४०	७९९९८	८११८	१७७६८	५७३१	१३७५१	२५८७	४०१७
३.	उदगीर	२०८८९	५३७९२	२५९९९	६६८१५	७०९८	१४३२१	५२३९	१२६१८	१८५९	१७०३
४.	निलंगा	२२८७३	८४५०३	२४९२३	१०५७४५	४६१०	१६१६५	३९२६	१०७८३	६१४	५३८२
५.	औसा	१०२४५	५५६९०	२९६२८	८६३९२	१०७१८	१४५३९	४२८६	४२७७	५७३२	१०२६२

आधार :- जिल्हा उपनिबंधाक सहकारी संस्था, लातूर .

तक्ता क्रमांक : ६.६

लातूर जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थेचे कार्य दि. ३०-६-१९९१ ला संपणा-या वषाकरीता (खूपे हजारत,)

अ. क्र	जिल्हा/तालुका	संस्थाची संख्या	एकूण खाते-दारांची संख्या	एकूण	सभासद			भाग-भांडवल	स्तंभा-९ पैकी सरकारी भाग भांडवल	राखीव आणि इतर निधी	कर्जाची थाकबाकी	खोळते भांडवल
					लहान खाते-दार सभासद	मोठे खाते-दार सभासद	इतर सभासद					
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा एकूण	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	तालुका											
१.	लातूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	अहमदपूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३.	उदगीर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.	निलंगा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५.	औसा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ६.६ पुढे चालू :

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	स्कूणा दिलेले कर्ज		येणो कर्ज		स्कूणा थाकबाकी		तीन वर्षांपेक्षा कमी		तीन वर्षांपेक्षा अधिक वर्षा	
		अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीची	कर्जदार	अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीची	कर्जाची रक्कम	अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीची	थाकबाकी रक्कम	वर्षा कर्जाची थाकबाकी	थाकबाकी दाराची	वर्षा दाराची	थाकबाकी रक्कम
१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	जिल्हा स्कूणा	=	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	तालुका										
१.	लातूर	-	-	-	-	-	-	-	-	५	-
२.	अहमदपूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३.	उदगीर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.	निलंगा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५.	औसा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

टीप :- लातूर जिल्ह्यात शेतकरी सेवा संस्था अस्तित्वात नसल्याने माहिती निरंक आहे.

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, लातूर.

तक्ता क्रमांक : ६३७

लातूर जिल्ह्यातील लॅम्पस () संस्थोचे कार्य (३०-६-१९९१) ला संपणा-या वषाकारिता (रुपये हजारांत)

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	संस्थाची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	संभासद			भाग वल	स्तंभा ९ पैकी सरकारी भाग- भांडवल	राखीव आणि इतर निधी	कर्जाची थकबाकी	खोळ्ते भांडवल	
				एकूण	लहान खातेदार संभासद	मोठे खातेदार संभासद						
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा एकूण	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	तालुका											
१.	लातूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	अहमदपूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३.	उदगीर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.	निलंगा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५.	औसा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

पुढेचालू

तक्ता क्रमांक : ६. ७ पुढे चालू .

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीची)		येणो कर्ज (अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीची)		एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीची)		तीन वर्षांपेक्षा कमी वर्षा कर्जाची थकबाकी		तीन वर्षांपेक्षा अधिक वर्षा कर्जाची थकबाकी	
		कर्जदार	कर्जाची रक्कम	बाकी अस- लेले सभासद	रक्कम	थकबाकी दार	रक्कम	दाराची संख्या	रक्कम	दाराची संख्या	रक्कम
१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	जिल्हा एकूण	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	तालुका										
१.	लातूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	अहमदपूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३.	उदगीर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.	निलंगा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५.	औसा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, लातूर .

तक्ता क्रमांक : ६.८

लातूर जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषी सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे, नं. ३०-६-२१. ला संपणा-या वर्षाकरिता (रुपये हजारत)

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण	अन्धान्य					बिगर अन्धान्य				
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय अन्धान्य (ज्वारी, बाजरी मका इत्यादी)	बाकी	इतर	कापूस	गळीताची धान्य	ऊस	ताग व मेस्ता	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा एकूण	२८८९८४	११८७	-	३३९९२२	२२८१०	१००३४	-	५२५७४	५११८६	-	४२०१
	तालुका											
१.	लातूर	६४७९०	-	-	३७०३४	२४२५	-	-	७३५०	१०९११	-	-
२.	अहमदपूर	६१६८६	-	-	२३८९५	-	७३१९	-	२१८२४	६७१८	-	१९३०
३.	उदगीर	४६१३७	-	-	२४७८९	५०२९	९७७	-	२५३२	१२८८०	-	-
४.	निलंगा	६७०९५	११८७	-	३२३२२	६३५६	९८५	-	९८४३	१५२४६	-	१२५६
५.	औता	४९२७६	-	-	२२०५२	८९३०	८२३	-	११०२५	५४३१	-	१०१५

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, लातूर.

तपता क्रमांक : ६.९

लातूर जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थेची दिलेली पिक कर्जे, ३०-६-१९९१ ला संपणा-या वर्षाकरीता (रुपये हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	सकूण	अन्नधान्य					बिगर अन्नधान्य				
			गहू	भात	ज्वारवर्गीय धान्य ज्वारी बाजरी, मका	डाळी	इतर	कापूस	गळीताची धान्य	उस	ताग आणि मेळता	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा सकूण	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	तालुका											
१.	लातूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	अहमदपूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३.	उदगीर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.	निलंगा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५.	औसा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

टीप :- लातूर जिल्ह्यात शेतकरी सेवा संस्था नसल्याने नसल्याने माहिती निरंक आहे.

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, लातूर .

तक्ता क्रमांक : ६.१०

लातूर जिल्ह्यातील आदिवासी शेतकरांची संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे, ३०-६-१९९१ ला संपणा-या घणाकरीता (रुपये हजारत)

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण	अन्नधान्य							बिगरअन्नधान्य		
			गहू	भात	ज्वारवर्गीय धान्य, बाजरी ज्वारी, मका	डाळी	इतर	कापूस	गळीताची धान्य	उस	ताग आणि मेस्ता	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा एकूण	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	तालुका											
१.	लातूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	अहमदपूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३.	उदगीर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.	निलंगा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५.	औसा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

टीप :- लातूर जिल्ह्यात आदिवासी सहकारी संस्था अस्तित्वात नसल्याने माहिती निरंक आहे.

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, लातूर .

तक्ता क्रमांक : ६.११

लातूर जिल्ह्यातील कुषी पतसंस्थेचे कार्य ३०-६-१९९१ ला संपणा-या वधार्करीता (रुपये हजारात)

अ. क्र.	प्रकार	संख्या	सभासद	भाग	राखीव	बैची रु.	खोळते	कर्जे			
								भांडवल	व इतर	अग्रिम	उसूल
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
					निधी		भांडवल	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये
	प्राथमिक सहकारी बँका										
१.	नागरी बँका	२	१५४४८	४२३६	५९४२	११०९३१	१३२८७१	१५४६८	६०७७५	७९९७७	२७८२०
२.	कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	इतर बिगर शेती										
३.	नागरी बँका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	कर्मचारी पतपेढी	१४६	२३६४५	६६२५७	५०७०	६५२२	२०५०७८	८७४२१	६६२३२	१७०९५२	७९१३
३.	इतर नागरी (पतपेढी)	४६	१६०११	२५६०	१७१	२२८६	११९३०	१२६६९	२५४८४	१०५०७	४४२९

आधार :- जिल्हा उपनिबंधाक, सहकारी संस्था, लातूर .

(१००)

तक्ता क्रमांक : ६.१२

लातूर जिल्ह्यातील प्राथमिक पणान संस्थेचे कार्य, ३०-६-१९९१ ला संपणा-या वषाकरीता (रूपये हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	संस्थाची संख्या	सभासदांघी संख्या	खोळते भांडवल	खारेदीची		विक्रयी		एकूण	
					श्रीतीच्या गरजेच्या वस्तू	उपभागाच्या वस्तू	स्वतःच्या मालकीचे	आडत्या म्हणून		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	जिल्हा पातळीवरील संस्था	१	१२७	७१७	-	६४२	७३७	६५३	७४१	१३९४
	तालुका पातळीवरील संस्था	१०	२८०४	२६३७	८३	७७७४	१२६२३	८०७३	१२२६१	२१०३४
	<u>तालुका</u>									
१.	लातूर	४	७९५	३६८२	-	२९	२३८०	३०	२३९८	२४२८
२.	अहमदपूर	१	१९२	७०७	-	१२६१	१८७९	१३०८	१८८८	३१९६
३.	उदगीर	२	४८४	२१४४	-	२६५७	२६२१	२७३६	२७३४	५४७०
४.	निलंगा	१	६२४	२०५०	८३	३८१६	५६०५	३९८७	५७९६	९७८३
५.	औसा	२	६३९	१०५४	-	११	१३८	१२	१४५	१५७

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ६.१२ पुढे चालू .

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	कृषी उत्पादनाची विक्री (आडते म्हणून)							शोतीला अवश्यक वस्तूची विक्री (आडते उपभोग्य वस्तूची विक्री)						
		भात तांदूळ	गहू	इतर अन्न धान्य	कापूस	गळीता ची धान्य	डाळी	इतर एकूण	खाते	द्वियाणो	कृषी अवजारे	इतर	एकूण	एकूण	
१	२	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५
	जिल्हा पातळीवरील संस्था	-	-	-	-	-	-	-	-	६५३	-	-	-	६५३	७४१
	तालुका पातळीवरील संस्था	-	२७	-	-	३२	१०	७	८३	७३२८	१३७	३५२	१७२	८०७३	१२८७८
	तालुका														
१.	लातूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३०	-	३०	२३२८
२.	अहमदपूर	-	-	-	-	-	-	-	-	१२४६	१२	५०	-	१३०८	१८८८
३.	उदगीर	-	-	-	-	-	-	-	-	२५२२	४०	१०५	६२	२७३६	२७३४
४.	निलंगा	-	२७	-	-	३२	१०	७	८३	३६१८	८५	१७४	११०	३२८७	५७१३
५.	औसा	-	-	-	-	-	-	-	-	१२	-	-	-	१२	१४५

आधार :- जिल्हा उपनिबंधाक, सहकारी संस्था, लातूर .

लातूर जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य ३०-६-९१ ला संपणा-या वर्षाकरीता (रूपये हजारात)

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	भांडवल (रूपये)	राखीव आणि इतर निधि	वेळी भांडवल
१	२	३	४	५	६	७
१.	<u>उत्पादक संस्था</u>					
१.१	साखर कारखाने	५	३१, ५९१	१, ५२, ७३९	१, ७६, ९०४	७, ५०, ३५६
१.२	इतर श्रेणी प्रकीया संस्था	१६	२, ७०४	५४३	९८	३, ४००
१.३	त्रिणकर संस्था	१४	८९३	१, ७७९	२, ६७२	११, ४९२
१.४	सूत गिरण्या	४	६, ११८	१२, ६१०	२, ११२	१, २२, ६१८
१.५	इतर औद्योगिक संस्था	१६९	४, ६१८	१, ६९१	१४४	५, ५२३
१.६	दुग्ध व्यवसाय संस्था	५०३	४८, ५९०	९३२	७२३	४, ४१७
१.७	दुग्ध व्यवसाय संघटना	१	२१९	२२	१	२१
१.८	मत्स्य व्यवसाय संस्था	५६	१, ०९६	८१	४	१७६
१.९	श्रेणी संस्था	---	---	---	---	---
१.१०	उपसा सिंचन संस्था	२०	२०४	४४	५	१, ७१७
१.११	वन कामगार संस्था	---	---	---	---	---
१.१२	इतर	४४	१, ११८	२, ०१६	२, ०८७	४, ९१०
२.	<u>सामाजिक सेवा संस्था</u>					
२.१	ग्राहक भांडारे	४२	२९, ७१८	१, ४१४	१६३	६, ७७८
२.२	गृह निर्माण संस्था	४०२	१३, २१०	३, ७१८	१४५	८८, ९९५
२.३	कामगार कंत्राटदार संस्था	१५३	१, ८५३	२१०	२४	१, ०२, ५००
२.४	इतर परिवहन संस्था	८	२४५	९६	५	८९९
२.५	इतर	१४	२, ७१४	३०४	८	२, ९१०

आधार:- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, लातूर.

लातूर जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे महत्वाचे कार्य ३०-६-९१ ला संपणा-या वर्षाकरीता

अ. क्र.	संस्था प्रकार	बाब	परिणाम	माध्य
१	२	३	४	५
१.	साखर कारखाने	अ) गाळलेल्या उसाचे वजन ब) गाळलेल्या उसाची किंमत क) उत्पादित साखरेचे वजन ड) उत्पादित साखरेची किंमत	हजार टन लाख रुपये. हजार टन. लाख रुपये.	८७९ ४,०६३ १०१ ६,००६
२.	प्राथमिक सहकारी संस्था	अ) चालू माग. ब) मूतखरेदी क) उत्पादन ड) त्रिकी	संख्या लाख रुपये. लाख रुपये. लाख रुपये	३७९ ३.१० १.८० २.१०
३.	मूत गिरण्या	अ) वाट्याची संख्या ब) उत्पादित मूत	संख्या प्रभिरात. हजार टन	५०० ४,६१८
४.	इतर औद्योगिक संस्था	अ) कच्चा माल खरेदी ब) उत्पादन क) त्रिकी	लाख रुपये लाख रुपये लाख रुपये	४,५१० २,३१८ ४,६१०
५.	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ) खरेदीची किंमत ब) त्रिकीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	८१६ ९०२
६.	दुग्ध व्यवसाय संघटना	अ) खरेदीची किंमत ब) त्रिकीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	१०५ २०४

पुढे चालू

१	२	३	४	५
७.	मत्स्य व्यक्ताय संस्था	अ) पकडलेल्या माशांची किंमत ब) त्रिकीची किंमत.	लाख रुपये लाख रुपये	०. ७२ १. ५०
८.	मत्स्य व्यक्ताय केंद्रीय संस्था	अ) पकडलेल्या माशांची किंमत ब) त्रिकीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	---- ----
९.	शेती संस्था	अ) कसलेले क्षेत्र ब) उत्पादन	१०० हेक्टर लाख रुपये	---- ----
१०.	उपसा जलसिंचन संस्था	अ) भिजलेले क्षेत्र	१०० हेक्टर	१८३. ५०
११.	वन कामगार	अ) दिलेली कुपे ब) वनोत्पादनाची किंमत	संख्या लाख रुपये	---- ----
१२.	घाऊक ग्राहक भांडारे	अ) खरेदीची किंमत ब) त्रिकीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	२४. १५ २८. ००
१३.	प्राथमिक ग्राहक भांडारे	अ) खरेदीची किंमत ब) त्रिकीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	८८. ०८ ७४. २७
१४.	गृहनिर्माण संस्था	अ) बांधिलेल्या घरांची किंवा गाळ्यांची संख्या	संख्या. १००	५. २०
१५.	कामगार कंत्रादार संस्था	अ) वर्षात हाती घेतलेली कामे ब) हाती घेतलेल्या कामाची अंदाजित किंमत क) दिलेली मजुरी	संख्या लाख रुपये लाख रुपये	उ. ना. १२७. २८ ५७. १४

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी, संस्था, लातूर.

तक्ता क्रमांक : ६. १५

सातूर जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजार पेठाची माहिती २०-६-२१ ला संपणा-या व्षाकरीता (परिमाणा टनामध्ये मूल्य हजारत)

अ. क्र.	बाजार पेठेचे नांव	तालुका	बाजार पेठाचा प्रकार	उपबाजार पेठाची संख्या	वार्षिक आवक					
					गहू-१		ज्वारी-२		बाजरी-३	
					परिमाणा	मूल्य	परिमाणा	मूल्य	परिमाणा	मूल्य
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१.	कृष्णी उत्पन्न बाजार समिती, सातूर.	सातूर	कृ. उ. बा. स.	३	२६१३	९२१०	१६६१५	३०७१२	२५७६	५३३२
२.	कृष्णी उत्पन्न बाजार समिती, अहमदपूर.	अहमदपूर	कृ. उ. बा. स.	६	३२७	७२४	५४२१	७८९५	५८	१०६
३.	कृष्णी उत्पन्न बाजार समिती, चाकूर.	अहमदपूर	कृ. उ. बा. स.	२	३६२	९१०	४६४४	७०८०	२४	४५
४.	कृष्णी उत्पन्न बाजार समिती, उदगीर.	उदगीर	कृ. उ. बा. स.	३	११५	४०५	५४७८	४१७४	९४	१७६
५.	कृष्णी उत्पन्न बाजार समिती, निलंगा.	निलंगा	कृ. उ. बा. स.	२	२४६	८१६	१२५	३०५	१३५	२५३
६.	कृष्णी उत्पन्न बाजार समिती, औसा.	औसा	कृ. उ. बा. स.	२	५५	१८२	११८	४२३	१२	२०
एकूण				१५	३६९८	१२३२४	३२४०१	५४४९६	२८६९	५९३९

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ६.१५ पुढे चालू.

अ.क्र.	बाजार पेट्टेचे नांव	तालुका	बाजार पेट्टेचा प्रकार	उपबाजार पेट्ट्यांची संख्या	वार्षिक आवक					
					सका-४		तूर-५		हरभारा-६	
					परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
१	२	३	४	१२	१३	१४	१५	१६	१७	
१.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, लातूर	लातूर	क.उ.बा.स.	३	६२	१२७	१८३७६	१९९४७१	४०८४	२७८६६
२.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, अहमदपूर.	अहमदपूर	क.उ.बा.स.	३	-	-	६४८	४३२०	८०	७७४
३.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, चाकूर.	अहमदपूर	क.उ.बा.स.	२	-	-	८५	८१४	२०	१३५
४.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, उदगीर.	उदगीर	क.उ.बा.स.	३	-	-	६१२८	५८४७९	२५२९	१८२८६
५.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, निलंगा.	निलंगा	क.उ.बा.स.	२	३४	८	८५७	८१९२	६५६	४२१९
६.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, औसा.	औसा	क.उ.बा.स.	२	११	२९	१३१	१०७७	२४	२१०
एकूण				१५	७७	१६४	२६०२२	२७२३४५	७३८५	५१४९०

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ६. १५ पुढे चालू.

अ. क्र.	वाजार पेठेचे नांव	तालुका	वाजार पेठेचा प्रकार	उपवाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आक					
					उडीद-७		मूग-८		गूळ-९	
					परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
१	२	३	४	५	१८	१९	२०	२१	२२	२३
१.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, लातूर.	लातूर	क. उ. बा. स.	३	२१४७९	१४६३६९	३३००	२१६८६	३२४३४	११५३८६
२.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, अहमदपूर.	अहमदपूर	क. उ. अ. वा. स.	३	६६७	४५१४	१४	९९	-	-
३.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, चाकूर.	अहमदपूर	क. उ. बा. स.	२	३०६	२१४५	३	२२	२	७
४.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, उदगीर.	उदगीर	क. उ. बा. स.	३	११००६	७८८००	९४२	६०९१	१७४	७०२
५.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, निलंगा.	निलंगा	क. उ. बा. स.	२	१९५३	१२६३१	४६६	२५१५	७५३	२२३७
६.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, औसा.	औसा	क. उ. बा. स.	२	२२५	१७७५	१२४	७६०	३२	११०
एकूण				१५	३५६३६	८८३	४८४९	३११७३	३३३९५	११८४३२

२१६०१४

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ६.१५ पुढेचालू.

अ. क्र.	बाजार पेठेचे नांव	तालुका	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक						
					क्रापास-१०		सुर्यमूग-११		सुर्यफूल-१२		
					परिमाणा	मूल्य	परिमाणा	मूल्य	परिमाणा	मूल्य	
१	२	३	४	५	२४	२५	२६	२७	२८	२९	
१.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, लातूर.	लातूर	कृ. उ. बा. स.	३	-	-	५७७६	५७२७२	६२०४	७७१८५	
२.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, अहमदपूर.	अहमदपूर	कृ. उ. बा. स.	३	=	-	३६२	३५०५	३५२२	३७०००	
३.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, चाकूर.	अहमदपूर	कृ. उ. बा. स.	२	-	-	२७	२४०	४२२	५५७४	
४.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, उदगीर	उदगीर	कृ. उ. बा. स.	३	३८१	२६४७	७२	७७४	७०	२६२	
५.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, निलंगा	निलंगा	कृ. उ. बा. स.	२	-	-	१४७	१४६०	६८१	६२३६	
६.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, औसा.	औसा	कृ. उ. बा. स.	२	-	-	१२२	१२२१	१७	१८०	
एकूण				१५	३८१	२६४७	६५२०	६५१७२	११६२३	१२७८२४	

पुढे चालू.....

तक्ता क्रमांक : ६.१५ पुढे चालू .

अ.क्र.	वाजार पेठेचे नांव	तालुका	वाजार पेठेचा प्रकार	उपवाजार पेठांची संख्या	- वार्षिक आवक					
					जवस-१३		तीळ - १४		इतर - १५	
					परिमाणा	मूल्य	परिमाणा	मूल्य	परिमाणा	मूल्य
१	२	३	४	५	३०	३१	३२	३३	३४	३५
१.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, लातूर	लातूर	कृ. उ. वा. स.	६६३	१८	२२२	६६०	१००००	१९६४४	९४१८६
२.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, अहमदपूर.	अहमदपूर	कृ. उ. वा. स.	३	-	-	२५	३७०	९२३	१९२१
३.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, चाकूर.	अहमदपूर	कृ. उ. वा. स.	२	-	-	१	१	८८	१८२
४.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, निळमंम. उदगीर.	उदगीर	कृ. उ. वा. स.	३	-	-	१६	१५२	३२३८	१५११८
५.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, निलंगा	निलंगा	कृ. उ. वा. स.	२	-	-	१०	१४२	३८४	११८३
६.	कृषी उत्पन्न बाजार समिती, औसा.	औसा	कृ. उ. वा. स.	२	२	१८	४	५०	३४२	७९६
एकूण				१५	२०	२४०	७११	१०७१५	२४६१९	११३३८

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, लातूर.

तक्ता क्रमांक : ६.१६

लातूर जिल्ह्यातील सावकाराची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे, ३० जुलै १९९१ ला संपणा-या वषाकिरीता (रुपये हजारात)

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	सावकाराची संख्या	व्यापा-यांसाठी दिलेली कर्जे	व्यापा-या व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे	एकूण
१	२	३	४	५	६
	जिल्हा एकूण	१७	१२६.२५	२.४०	१२८.६५
	तालुका				
१.	लातूर	८	५०.७०	५.०७	५५.७७
२.	अहमदपूर	२	५.९९	४.३३	१०.३२
३.	उदगीर	२	३७.७२	-	३७.७२
४.	निलंगा	५	३२.५४	-	३२.५४
५.	औसा	-	-	-	-

आधार :- जिल्हा उपनिबंधाक, सहकारी संस्था, लातूर.

तपता क्रमांक : ७.१

लातूर जिल्ह्यातील सार्वजनिक व अर्धा सहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची तालुकावार माहिती १९९० या वर्षाकरीता

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	रुग्णालये	दवाखाने	प्रसूती गृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	डॉक्टर व वैद्य	परिचारीका	एकूण	खाटाची संख्या	
									त्यापैकी	त्यापैकी स्त्रियांसाठी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	जिल्हा बेरीज	११	१६	५१	४४	१३२	५१४	७४६	३१६	२०७
	तालुका									
१.	लातूर	४	५	१५	१२	५४	१६७	२८२	११२	७३
२.	अहमदपूर	२	२	९	८	२१	१०४	१२४	५२	३६
३.	उदगीर	१	३	१०	९	२२	८८	१०२	५०	३४
४.	निलंगा	२	४	१०	९	२४	८४	१२४	५६	३२
५.	औसा	२	२	७	६	१८	७१	११४	४६	३२

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ७.१ पुढे चालू .

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	उपचार केलेले आंतररुग्णा (संख्या शंभरात)			उपचार केलेले बाह्यरुग्णा (संख्या शंभरात)		
		पुरुषा	स्त्रिया	मुले	पुरुषा	स्त्रिया	मुले
१	२	१३	१३	१४	१५	१६	१७
	जिल्हा एकूण	६८	८८	३१	३८८४	४१८३	२७८१
	तालुका						
१.	लातूर	३२	५८	१४	१६५२	१८११	८३४
२.	अहमदपूर	८	७	५	६४६	७८३	६६५
३.	उदगीर	७	६	५	६३८	६३६	५२५
४.	निलंगा	६	७	४	५२५	५१२	५२६
५.	औसा	८	१०	३	४१६	४३४	२३१

टीप :- १) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, लातूर यांच्या अधिपत्याखालील दवाखान्यात एकूण २६१ (आकडे शंभरात) आंतररुग्णांवर/करण्यात आले आहे. तथापि सदर रुग्णांची पुरुषा, स्त्रिया व मुले अशी बाबवार आकडेवारी उपलब्ध नसल्याने त्याचा समावेश तक्त्यामध्ये करण्यात आलेला नाही .

आधार :- १) जिल्हा शल्य चिकित्सालय, लातूर. २) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, लातूर.
३) सर्व नगरपरिषदा जिल्हा लातूर .

तक्ता क्रमांक : ७.२

लातूर जिल्ह्यातील नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यू संख्या सन १९८९ यावर्षाकरिता.

अ.क्र.	जिल्हा / तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	नोंदलेल्या जन्माची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूची संख्या			बाल मृत्यूची संख्या		
			पुरुष	स्त्रीया	एकूण	पुरुष	स्त्रीया	एकूण	पुरुष	स्त्रीया	एकूण
	जिल्ह्याची	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	एकूण	एकूण	१४२१९	१२१७९	२६३९८	२७६६	२०६५	४८३१	२४२	१८७	४२९
		ग्रामीण	८५०८	७२६०	१५७६८	२१४६	१६४४	३८९०	१६४	१३४	२९८
		नागरी	५७११	४९१९	१०६३०	६२०	३२१	९४१	७८	५३	१३१
१.	ता.लातूर	एकूण	४९५७	४१८७	९१४४	८८३	५३५	१४१८	१०८	८२	१९०
		ग्रामीण	१५५१	१३३९	२८९०	४५४	३००	७५४	३२	३२	६४
		नागरी	३४०६	२८४८	६२५४	४२९	२३५	६६४	७६	५०	१२६
२.	अहमदनगर	एकूण	२०९३	१६२५	३७१८	३९८	३१७	७१५	३२	२२	५४
		ग्रामीण	१८२४	१४९१	३३१५	३७३	३१०	६८३	३२	३२	६४
		नागरी	२६९	२०४	४७३	२५	७	३२	-	-	-
३.	उदगीर	एकूण	३२४७	२८१३	६०६०	५४२	४१६	९५८	३३	२८	६१
		ग्रामीण	१९६७	१६७३	३६४०	४६७	३८५	८५२	३३	२७	६०
		नागरी	१२८०	११४०	२४२०	७५	३१	१०६	-	१	१
४.	निलंगा	एकूण	२१५८	१८५९	४०१७	५३८	४४९	९८७	४४	३४	७८
		ग्रामीण	१७८१	१५११	३२९२	५१२	४३२	९४४	४४	३३	७७
		नागरी	३७७	३४८	७२५	२६	१७	४३	-	१	१
५.	औसा.	एकूण	१७६४	१६२५	३३८९	४०५	३४८	७५३	२५	२१	४६
		ग्रामीण	१३८५	१२४६	२६३१	३४०	३१७	६५७	२३	२०	४३
		नागरी	३७९	३७९	७५८	६५	३१	९६	२	१	३

आधार :- उपसंचालक, आरोग्य सेवा.

तर्कता क्रमांक : - ७३

लातूर जिल्ह्यातील विविध कारणांनुसार झालेल्या मृत्यूची संख्या सन१९८९ यावर्षाकरीता.

हिवताप	पटकी	देवी	क्षय	न्युमोनिया	अमांशा व हृदय अईतसार गॅस्ट्रो	विषाम- कर्क रोग	ज्वर	रोग	श्वसन क्रिये संबंधी चे रोग	आत्म हत्या	अपघात	इतर कारणे	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
-	-	-	११९	१९	२२	१०१	१०	९०	१०८	३८	२०५	४११९	४८३१

आधार :- उपसंचालक आरोग्य-सेवा- (आमाजिआ) पुणे .

तक्ता क्रमांक : ७.४

लातूर जिल्ह्यातील बाल संगोपन कायदांन्तर्गत लस टिकेवणी वर्ष १९९०-९१
माता

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	ग्रामीण नागरी स्कूण	त्रिगुणी लस (तिस- रा डोस) डी. पी. टी.	पोलिओ	बी.सी.जी.	गोबर	द्विगुणी (डी. टी.)	विषाम ज्वर	धानुवर्त लस		
									१० वर्षा	१६ वर्षा	गरीदर स्त्रिया
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१.	लातूर	ता. तालुका	५७२०	६८५३	५५६४	६०१३	६१८८	-	४८२७	३८५३	५७९०
		नागरी	११७८	५६१८	८२८२	३८०४	२२३	-	१८२२	२८२	५६३५
		स्कूण	६८२८	१२४७१	१३८५३	२८१७	६४८३	-	६७१२	४१३५	११४२५
२.	अहमदपूर	ग्रामीण	३६३८	६७७२	५५८०	४५०२	५२२८	-	५२७०	४१७८	६५७३
		नागरी	५६२	७१०	७६१	४५१	१४१	-	५०२	३५१	७००
		स्कूण	४२०७	७४८२	६३४१	४२५३	६१३२	-	५७७२	४५२२	७२७३
३.	उदगीर	ग्रामीण	६१३२	८३८१	५६५०	६०८८	४७८५	-	४०२६	३९२१	६२२१
		नागरी	१४२२	१६२६	१६५६	१३७६	१४०८	-	१६२७	१३६५	२२२
		स्कूण	७६३१	१०००७	७३०६	७४६४	६१२३	-	५७२३	५३५६	७१५०
४.	निलंगा	ग्रामीण	५१७१	५२२७	५७९०	५०५४	६५२५	-	४४४६	३८३४	४६२०
		नागरी	४७०	४८३	६३४	३०२	४२६	-	५७१	४८७	५५६
		स्कूण	५६४१	६४८०	६४२४	५३६३	७०२१	-	५०१७	४३२१	५२४६
५.	औसा	ग्रामीण	३८६०	४२६२	४३१८	३६५८	३४४२	-	३८०४	२६३५	३३८५
		नागरी	४३५	५५२	४२८	४४१	१२०१	-	५१५	३४२	६८२
		स्कूण	४२२५	५५२८	४८१६	४०२२	४६४३	-	४३१२	२२७७	४०७४
६.	स्कूण	ग्रामीण	२४५२८	३२९७२	२६२०२	२५३१५	२६२३८	-	२२३७३	१८४२१	२६६५२
		नागरी	४१४४	८२२६	११८३८	६३८१	३५३२	-	५१८४	२८२७	८५०२
		स्कूण	२८६७२	४१२६८	३८७४०	३१६२६	३०४७७	-	२७५५७	२१३१८	३५१६८

आधार :- जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, लातूर.

लातूर जिल्ह्यातील कुटूंब नियोजन केंद्राची संख्या, सन ३१-३-१९९१ ला संपणा-या वर्षाकरिता .

अ. क्र	जिल्हा/ तालुका	सकूणा ग्रामीणा नागरी	३१-३-१९९१ रोजी असलेल्या केंद्राची संख्या	निर्बीजीकरण केलेल्याची संख्या		सकूणा	लूपपधदती (आय. यु. सी. डी.)	जननदाम जोडण्याची संख्या
				पुरुषा नसबंदी	स्त्रियाची नसबंदी			
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	जिल्ह्याची	सकूणा	५०	६	१२२७७	१२२८३	९७६२	२१३८५७
	सकूणा	ग्रामीणा	४४	२	८५५१	८५५३	७४४८	१९७१४७
	तालुका	नागरी	६	४	३७२६	३७३०	२३१४	१६७१०
१.	लातूर	सकूणा	१४	३	४००९	४०१२	३३५७	४१०८६
		ग्रामीणा	१२	१	१८१६	१८१७	१८४७	४१०८६
		नागरी	२	२	२१९३	२१९५	१५१०	-
२.	अहमदपूर	सकूणा	९	-	२३४६	२३६६	१५०५	४७३७९
		ग्रामीणा	८	-	२१३६	२१३६	१३३५	४४५२६
		नागरी	१	-	२३०	२३०	१७०	२७८३
३.	उदगीर	सकूणा	१०	-	२२९५	२२९५	२००४	४९२३८
		ग्रामीणा	९	-	१७३०	१७३०	१७००	४१४४७
		नागरी	१	-	५६५	५६५	३०४	७७९१
४.	निलंगा	सकूणा	१०	-१	१८९९	१९००	१२६१	४४१८९
		ग्रामीणा	९	१	१४७४	१४७५	११२२	४०४७५
		नागरी	१	-	४२५	४२५	१३९	३७१४
५.	औसा	सकूणा	७	२	१७०८	१७१०	१६३५	३१९६५
		ग्रामीणा	६	-	१३९५	१३९५	१४४४	२९५४३
		नागरी	१	२	३१३	३१५	१९१	२४२२

आधार :- जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, लातूर .

लातूर जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	सकूण ग्रामीण नागरी	साक्षरांची संख्या			साक्षरतेची टक्केवारी		
			पुरुषा	स्त्रिया	सकूण	पुरुषा	स्त्रिया	सकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	जिल्हा	सकूण	३१८	१३०	४४८	४८.२८	२०.५०	३४.६१
	सकूण	ग्रामीण	२४५	९२	३३७	४४.७१	१७.२५	३१.१८
		नागरी	७३	३८	१११	६४.८६	३७.६७	५१.९९
	तालुका	सकूण	९४	४२	१३६	५१.९८	२४.६४	३८.७५
१.	लातूर	ग्रामीण	५५	२१	७६	४५.१४	१८.४५	३२.०७
		नागरी	३९	२०	५९	६५.९४	३८.३६	५२.९१
२.	अहमदपूर	सकूण	५८	२२	८०	४६.६६	१८.२४	३२.६६
		ग्रामीण	५३	१९	७२	४५.५२	१६.९९	३१.४५
		नागरी	५	३	८	६२.०८	३६.०४	४९.५८
३.	उदगीर	सकूण	६८	२७	९५	४८.५२	२०.१८	३४.७०
		ग्रामीण	५०	१८	६८	४४.१६	१५.८४	३०.१८
		नागरी	१८	१०	२७	६७.३३	४०.३९	५४.६९
४.	निर्लगा	सकूण	५६	२२	७८	४५.६४	१८.३५	३२.१६
		ग्रामीण	५०	१९	६९	४४.५६	१७.२४	३१.०५
		नागरी	६	३	९	५९.४९	३३.९४	४६.५३
५.	औसा	सकूण	४२	१७	५९	४५.२०	१२.१०	३२.४०
		ग्रामीण	३७	१४	५१	४३.८८	१७.७९	३१.०६
		नागरी	५	३	८	५८.०५	३२.३४	४५.६५

टीप :- १) आर्य समाजातील केल्याने वेरुजा जिल्ह्यावर नाहीत. २) रेणापूर विभागातील माहितीचा समावेश आहे.

आधार :- १९८१ जनगणना पत्रिका.

(११८)

तपता क्रमांक : ८.२

लातूर जिल्ह्यातील शैक्षणिक शिक्षकाची व विद्यार्थ्यांची संख्या सन १९८८-८९ या वर्षाकरिता :

अ. क्र.	शैक्षणिक संस्थांचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक		विद्यार्थ्यांची संख्या
			एकूण	प्रशिक्षित	एकूण
१	२	३	४	५	६
अ)	पूर्व प्राथमिक शाळा	२	७ (७)	१ (१)	३०७
ब)	पूर्व माध्यमिक शाळा				
	१) स्कूल शिक्षाकी शाळा	१८१	१७८ (-)	१६८ (-)	६२४२
	२) कनिष्ठ प्राथमिक शाळा	४८७	१८३२ (४३१)	१६५२ (३५८)	८०१५२
	३) उच्चप्राथमिक शाळा	४६०	३५७८ (५१८)	३४४२ (४२६)	१३५३५४
	एकूण १ + २ + ३	११२८	५५८८ (२४२)	५२६२ (८५४)	२२२४२५
क)	माध्यमिक शाळा	२३८	३३८२ (४८२)	३१७० (४४५)	१०६०८७
ड)	उच्च माध्यमिक शाळा	२०	६०२ (७३)	(७०)	१९५१
इ)	सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये	१२	६३५ (३६)	५६५	-
	कला शाळा/त्राणिज्य शाळा				
	एकूण	१४००	१०२२१ (१५५४)	९००५ (१३७०)	३६७२२६

टिप:- रकाना ४ व ५ खालील कसातील आकडे स्थान शिक्षकांची संख्या दर्शवतात.

आधार :- शिक्षणा संचालनालय, पुणे .

(११२)

तपेता क्रमांक : ८.३

लातूर जिल्ह्यातील पूर्व प्राथमिक/माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गीवारी

५/५/१३

(दिनांक ३०-९-१९८८ रोजी)

अ. क्र. शैक्षणिक स्तर

संस्थातील विद्यार्थ्यांची संख्या

१	२	पूर्व प्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक		सामान्य शिक्षण		सकूण	
		सकूण	मूली	सकूण	मूली	सकूण	मूली	सकूण	मूली	सकूण	मूली
३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
१.	पूर्व प्राथमिक	३०७	१२२	३०	१७	१११	४१	-	-	४४८	१८७
२.	इयत्ता १ ते ४	-	-	१८२५४८	१७२६१	१५२६५	५२२२	-	-	१९७८१३	२३२६३
३.	इयत्ता ५ ते ७	-	-	३२२१७	१६२६२	४७६१४	१७३८८	-	-	८७५३१	३४३५७
४.	इयत्ता ८ ते १०	-	-	-	-	५८४३८	१७६६१	-	-	५८४३८	१७६६१
५.	इयत्ता ११ ते १२	-	-	-	-	३८१०	२८१	११५२१	१८५५	१५४०१	२८३६
६.	उच्च माध्यमिक नंतर	-	-	-	-	-	-	७५२५	१२७२	७५२५	१२७२
सकूण		३०७	१२२	२२२४२५	१०४२४७	१२५२३८	४२०६३	१९१८६	३१२७	३६७२२६	१५०२६६

पुढे चालू,.....

(१२०)

तक्ता क्रमांक : ८.३ पुढेचालू .

अ. क्र. शैक्षणिक संस्था		संस्थातील विद्यार्थ्यांची संख्या							
		मागास वर्गीय जाती		मागासवर्गीय जमाती		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागास वर्गीय	
		एकूण	मूली	एकूण	मूली	एकूण	मूली	एकूण	मूली
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
१.	पूर्व प्राथमिक	१३	३	७	-	७०	२७	९०	३०
२.	इयत्ता १ ते ४	४०२४३	१८६७२	५६९०	२३४९	४५७७६	२१४५२	९१७३१	४३४७२
३.	इयत्ता ५ ते ७	१४४२९	४७२०	१३७४	३४७	१९०३४	७४५८	३४८३७	१२५२५
४.	इयत्ता ८ ते १०	९६४७	२१५१	६२३	१६४	११०८३	३०३३	२१३५३	५३४८
५.	इयत्ता ११ ते १२	२९९१	४०७	२९	५	१५३८	२३८	४४७८	६५०
६.	उच्च माध्यमिक नंतर	१४६७	११०	१६	२	६०१	७१	२०८४	१८३
एकूण		६८७१०	२६०६२	७७३९	२८६७	७८१२४	३२२७९	१५४५७३	२१२०८

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे .

लातूर जिल्ह्यातील इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था १९८८-८९ या वर्षाकरिता (३०-९-१९८८ ची)

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या														
			अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतर मागास वर्गीय जाती		एकूण मागास वर्गीय जाती		बिगर मागास वर्गीय जाती		एकूण		एकूण शिक्षक		
			एकूण	मूली	एकूण	मूली	एकूण	मूली	एकूण	मूली	एकूण	मूली	एकूण	मूली	एकूण	शिक्षक	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	
१.	शिक्षणाविषयक पदवी महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	त्रिधनी पदवी महाविद्यालये	१	७	-	-	-	-	-	७	-	५३	६	६०	६	४	-	
३.	वैद्यकीय महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
४.	आयुर्वेदिक महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
५.	अभियांत्रिकी महाविद्यालये	२	६	-	-	-	५२	१	६५	१	८४१	३२	९०६	४०	७७	३	
६.	इतर																
	अ) तंत्रानिकेतन	६	९४	६	२८	२	२६२	८	३८४	१६	९२३	५५	१३०७	७१	८२	५	
	ब) आय.टी.आय.	३	६५	१	३	-	९३	३	१६१	४	१६२	८	३३०	१२	४२	-	
	क) डी.एड.	४	७०	२१	२०	३	८१	१६	१७१	४०	३२४	६५	४२५	१०५	४३	५	
	ड) जी.सी.डी.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

टीप :- अनु. क्र. ५, ६ अ) व (क) पुढील माहिती ३०-९-८७ आखेरची आहे.

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

तक्ता क्रमांक : ८.५

आर्थिक दृष्ट्या सांगासलेले यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत सन १९८८-८९ या वर्षा करिता.

		ला भा र्था ची सं ख्या							
माध्यमिक	कनिष्ठ महाविद्यालये ११ वी व १२ वी	उच्च शिक्षणा (महाविद्यालये)	अभियांत्रिकी	वैद्यकीय	इतर महाविद्यालये	इतर संस्था	एकूण	प्रत्यक्षा खर्च (रु. हजारात)	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	
११,२००	५६७५	-	-	-	-	६०	१८,८३५	१९	

आधार :- शिक्षणा संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे .

तक्ता क्रमांक : ८.६

लातूर जिल्ह्यातील शिक्षणावरील खर्च सन १९८९-९० या वर्षा करिता (रुपये हजारात)

अ. क्र.	यंत्रणा	योजनेतर				योजनेअंतर्गत				एकूण			
		आवृत्ती	बांधाकाम	बांधाकाम	एकूण	आवृत्ती	बांधाकाम	बांधाकाम	एकूण	आवृत्ती	बांधाकाम	बांधाकाम	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
१.	जिल्हा परिषद	१५३१५०	-	-	१३५१५०	१३३५४	२००	-	१३५५४	१६६५०४	२००	-	१६६७०४
२.	नगरपरिषद	-	४५५६	-	४५५६	२४२	-	-	२४२	४८०५	-	-	४८०५
३.	कटक-मंडळे	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.	महानगर पालिका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
एकूण		१५३१५०	४५५६	-	१३९७०६	१३६०३	२००	-	१३८०३	१७१३०९	२००	-	१७१५०९

टीप :- लातूर जिल्ह्यात कटक मंडळे व महामंडळे महानगरपालिका नाहीत.

आधार :- शिक्षणा तंत्रालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

तक्ता क्रमांक : ८.७

लातूर जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ विद्यालय) व तांत्रिक शाळा, (आठवी ते बारावी) १९९०-९१ वर्षाकरीता .

अ. क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष १९९०-९१
१	२	३	४
१	शाळांची संख्या	संख्या	२३
२	पटावरील विद्यार्थ्यांची संख्या		
	अ) मुले	संख्या	२९२
	ब) मुली	संख्या	२४६
	एकूण (अ + ब)	संख्या	२९७६
	एकूण खर्च	संख्या	५१३५३९९

आधार : - जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व पुशिक्षण अधिकारी, लातूर .

तक्ता क्रमांक : ८०८

लातूर जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्र १९९०-९१ या वर्षात करिता .

अ.क्र.	जिल्हा/ तालुका	प्रौढ शिक्षण केंद्राची संख्या
१	२	३
	एकूण जिल्हा	८००
	तालुका	
१.	लातूर	-
२.	अहमदपूर	-
३.	उदगीर	-
४.	निलंगा	-
५.	औसा	८००

आधार :- जिल्हा प्रौढ शिक्षण अधिकारी, लातूर .

तक्ता क्र. ८.२

(१२६)

लातूर जिल्ह्यांतील शिक्षाकरीता प्रशिक्षण संस्था

अ. क्र.	बाब	परिमाण	माहिती ३०-२-८८अखे.
१.	<u>शिक्षाकरीता प्रशिक्षण संस्थांची संख्या</u>		
	अ) पदवीस्तर	संख्या	१
	ब) पदवीपूर्वस्तर	"	५
	क) शाळास्तर	"	-
२.	<u>पटावरील संख्या</u>		
	अ) पदवीस्तर	"	६८
	ब) पदवीपूर्वस्तर	"	५८०
	क) शाळा स्तर	"	-
३.	<u>एकूण खर्च</u>		
	अ) पदवीस्तर	रुपये	२,४०,०००
	ब) पदवीपूर्वस्तर	"	१४,४४,०००
	क) शाळा स्तर	"	-

आधार:- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन पुणे.

तक्ता क्रमांक : ९.१

लातूर जिल्ह्यातील रेल्वे मार्गाची लांबी ३१ मार्च १९९१ या वर्षाची आखोरची

अ. क्र.	रेल्वे मार्ग	लांबी कि.मी. मध्ये
१	२	३
१.	ब्रॉडगेज	
	१) एकेरी	८३
	२) दुहेरी	-
	३) तिहेरी व अधिक	-
२.	मीटरगेज	-
३.	नॅरो गेज	६५
	एकूण रेल्वे मार्ग	१४८

टीप :- रेणापूर मंडळाची माहितीचा यात समावेश आहे.

आधार :- भारतीय रेल्वे वेळापत्रक.

तक्ता क्रमांक : १.२

लातूर जिल्ह्यातील प्रकार व पृष्ठभागांनुसार रस्त्याची लांबी, ३१-३-१९९१ यावर्षा आख्खेर (लांबी कि.मी.मध्ये)

अ. क्र.	वर्गीकरण	बिगर नगरपालिका रस्ते			नगरपालिका हद्दीतील रस्ते
		सार्वजनिक बांधाकाम व धारबांधणी	जिल्हा परिषाद	स्कूण	
१	२	३	४	५	६
१.	प्रकारानुसार				
	१. राष्ट्रीय महामार्ग	-	-	-	-
	२. प्रमुख राज्यमार्ग	४४७.८४	-	४४७.८४	-
	३. इतर राज्य मार्ग	३१६.३६	-	३१६३६	-
	४. प्रमुख जिल्हा रस्ते	४३.६०	११६६.७०	१२१०.३०	-
	५. इतर जिल्हा रस्ते	-	१३३७.१६	१३३७.१६	-
	६. खोड्यातील रस्ते (योजनांतर्गत)	-	६४१.६२	६४१.६२	-
	७. इतर योजनेतर	-	२२४.४६	२२४.४६	-
	८. स्कूण	८०७.८०	३३६९.२४	४१७७.७४	४०७.९३
२.	पृष्ठभागांनुसार				
	१. सिमेंट कॉक्रीट	-	-	-	३६.९३
	२. डांबरी	७४३.६५	६८३.२४	१४२६.८९	१०२.८०
	३. खाडीचा/पक्का रस्ता	६४.१५	२३५५.९२	२४२०.०७	१६७.३९
	४. इतर माल वापरून केलेले	-	-	-	१०१.४४
	५. इतर	-	३३०.७८	३३०.७८	-
	६. स्कूण	८०७.८०	३३६९.२४	४१७७.७४	४०७.९३

आधार : १) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधाकाम विभाग, लातूर/निर्लगा.

२) कार्यकारी अभियंता, बांधाकाम विभाग, जिल्हापरिषाद, लातूर.

३) लातूर जिल्ह्यातील सर्व नगरपरिषादा.

लातूर जिल्ह्यातील वापरात असलेल्या मोटार वाहनाची संख्या ३१ मार्च

१९९१ या वर्षा आखोर .

अ. क्र.	बाबी	संख्या
१	२	३
१.	मोटार सायकली, स्कूटर्स, मोपेड्स इत्यादी	१०, ४९५
२.	मोटारी, जीप्स, स्टेशन वॅगन	९८५
३.	टॅक्सी कॅब्स	४६
४.	स्वयंचलीत रिक्शा	
	१. खाजगी	४५
	२. सार्वजनिक (टॅक्सी)	४७७
५.	स्टेज करेजेस	
	१. डिझेलवर चालणा-या	३४० ३४०
	२. पेट्रोलवर चालणा-या	-
	३. डिझेलवर चालणा-या	-
६.	मालमोटारी	
	अ) खाजगी वाहने	
	१. डिझेलवर चालणा-या	६२
	२. पेट्रोलवर चालणा-या	-
	ब) सार्वजनिक वाहने	
	१. डिझेलवर चालणा-या	१, २९२
	२. पेट्रोलवर चालणा-या	-
७.	रुग्णावाहिका	४
८.	शाह्याच्या बसेस	६
९.	खाजगी सेवा देणारे वाहने (अनुदान)	-
१०.	जोड वाहने (ट्रॅलर्स)	१, ०११
११.	ट्रॅक्टर	१, ०१३
१२.	इतर	१
	एकूण	१५, ७७७

आधार :- प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, औरंगाबाद .

तक्ता क्रमांक : २.४

लातूर

विभाग महाराष्ट्र राज्य परिवहन मंडळाची (पुत्रासी) वाहतूक आकडेवारी १९९०-९१ या वर्षाकरीता.

उपक्रमाचे नांव	वर्षा	मार्गाची	मार्गाची	वैष्णव	रस्त्यावर	पुत्राशाची	वाहतूकीमुळे	दरपुत्राशाभागे
	अखोरीस	एकूण	सरासरी	अस्तित्वात	धात्रणा-या	दैनिक	वर्षात मि-	मिळालेले सरासरी
	मार्गाची	लांबी	लांबी	असलेल्या बस	बस गाड्याची	सरासरी	ळालेले उत्प-	उत्पन्न
	संख्या	(कि. मी.)	(कि. मी.)	गाड्याची	दैनिक सरासरी	(लाखात)	न्न (हजारात)	(पैशांमध्ये)
				संख्या	संख्या			
६	२	३	४	५	६	७	८	९
महाराष्ट्र								
राज्य मार्ग								
परिवहन	३८४	२८६९८	७४.७३	३४३	२७२	१३.४२	२३०८८०	४४५
महामंडळ								
लातूर								
विभाग								

आधार :- विभाग नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळ, लातूर.

तक्ता क्रमांक : ९.५

(१३१)

लातूर जिल्ह्यातील महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना मे १९८९ यात्राकारिता.

अ. क्र.	गणना स्थानकाचे ठिकाण		पृष्ठ भाग- गाचा प्रकार रस्त्याची सैदी मिटर	जलद गती वाहने					मंद गतीची वाहने				
	लांबी कि.मी.	जवळपासचे छोडे/शहर		मोटारी जीप्स व व्हॅन्स	बस	माल मोटारी	मोटार सायकल व स्कूटर्स	एकूण	जनावराकडून ओढले जाणारे	सायकली	इतर	एकूण	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
रत्नागिरी, सोलापूर-नागपूर रस्ता मुख्य राज्य मार्ग क्र. ३													
१.	४८४/०	औसा	डांबरी	३.७०	४१३	९०	४८५	४०७	१३९५	२५७	३२०	४२	६१९
२.	३९१/६००	नगेगांव(सांगवी)	-	५.५०	२५७	१४९	३७४	९६	८७६	२११	४४	२	१५७
पुसद-दौंड-राशिन-करमाळा-बाशर्गि-उस्मानाबाद-बरेकळ- रस्ता राज्य महामार्ग क्र. ६७													
१.	३४/२००	शिवाजी	छाडी	५.५०	७६	४	१०३	१०५	२८८	८२	९३	-	१७५
म्हसवड-माळशिरस-टेंभुणी-कुरडवाडी लातूर रस्ता राज्य महामार्ग क्र. ७७													
१.	२७७/२००	मुरुड	डांबरी	५.५०	४७२	१५३	८४३	४२२	१८९०	१७५	२४१	-	४१६
तिसगांव-पाधाडी-पाडलासिंगी-पिंपळनेर-धारूर-लोखांडी-सावरगांव-लातूर रस्ता राज्य महामार्ग क्र. १४४.													
१.	४८/४००	लातूर	डांबरी	५.५०	१८२९	२४९	५९४	२३२९	५००१	१२५	२४१७	८५	२६२७
जामखोड-पातोडा-मांजरसुंभा-केज-अहमदपूर-रस्ता राज्य महामार्ग क्र. १५६.													
१.	११७/०	किनगांव	डांबरी	३.७०	२३६	९९	२३३	१७९	७४७	६४	१६०	-	२२४
कळंब-लातूर रस्ता राज्य महामार्ग क्र. १६०.													
१.	२६/६००	गडवड	डांबरी	३.७०	११९	३४	२२८	१२३	५०४	१३७	२२३	-	३६०
२.	०/२००	लातूर	-	-	३३९	४९	३४१	४१०	११३९	२३६	१००२	-	१२३८

पुढे चालू :

तक्ता क्रमांक : ९.५ पुढे चालू .

(१३२)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
			मोमिनाबाद-मुरुड-उजनी-लोहारा-जळकोट-लातूर-अक्कलकोट-राज्य महामार्ग क्र. १६२.										
१.	०/२००	मुरुड	डांबरी	५.५०	५७	२१	३७	९६	२११	१४५	५१५	-	६६०
			लोहारा-माकणी-कासारशिर्षी-तांबाळा ते जिल्हा हद्द राज्य महामार्ग क्र. १६८.										
१.	०/०	कासारशिर्षी	डांबरी	३.७०	१८९	२७	२१८	२०५	६३९	१३९	२४९	१९२	५८०
			औसा-उमरगा-लामजना-आब्द रस्ता राज्य महामार्ग क्र. १६४.										
१.	०/०	औसा	डांबरी	३.७०	४१९	१८३	४९०	३४०	१४३२	४८	९७	०	१४५
			लामजना-निलंगा-भालकी रस्ता राज्य महामार्ग क्र. १६५.										
१.	०/०	लामजना	डांबरी	३.७०	३६५	९७	८१८	२१८	१४९८	७९	९७	०	१७६
			लातूर-नितूर-लांबोटा-देवणी-तोडारी रस्ता राज्य महामार्ग क्र. १६६.										
१.	०/०	लातूर (नादिडनाका)	डांबरी	३.७०	५९१	११६	४३८	८५२	१९२७	२४१	११४२	१८३	१५६६
२.	३९/२००	देवणी	-	-	२०१	९८	१६८	२८०	७४७	३८	२७७	८	३२३
			घारणी-नितूर-निलंगा-तुरुरी-रस्ता राज्य महामार्ग क्र. १६७.										
१.	४०/०	घारणी	डांबरी	३.७०	७३	१५	८७	१०१	२७६	२५	७६	-	१०१
२.	३२/९००	नलेगांव	-	-	८७	१०३	३४४	९२	६२६	५५	१४२	-	१९७
३.	०/६००	नितूर	-	-	४८७	६२	८९६	४७५	१९४०	४१५	४२६	-	४८१
४.	०/०	निलंगा	-	-	१२१	९०	२३३	१४०	५८४	९६	२५१	६७	४१४
			रेणापूर-उदगीर-देगलूर-रस्ता राज्य महामार्ग क्र. १६८.										
१.	२१/६००	आष्टाफाटा	डांबरी	३.७०	३३४	९५	२३८	४८३	११५०	१६४	४३७	१५१	७५२
२.	६१/२००	तिवटघ्यमळ	-	-	२२३	१२५	३७३	३८३	११०४	९७	३९७	२९	५२३

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : ९.५ पुढे चालू.

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
			परळी-रेणापूर रस्ता राज्य महामार्ग क्र. १६९.										
•	०/०	रेणापूर	डांबरी	३.७०	६७	३५	६३	१२३	२८८	५३	१३४	३७	२२४
			फळेगांव-जिंतूर-गंगाखोड-आमदापूर-उदगीर-ब्रीदर-राज्य महामार्ग क्र. २१७.										
१	०/०	शिरूर	डांबरी	३.७०	२१८	१३२	२५१	१८२	७८३	३२	५०	०	८२
२.	१६/०	वडोला	-	-	४०२	१४१	५६१	४५२	१५५६	१२५	१६९	१४४	४३८
			छांदार-जाम-उदगीर रस्ता राज्य महामार्ग क्र. २२२.										
•	१२/०	नळगीर	डांबरी	३.७०	१२९	३५	२४७	१६७	५७८	९६	१५५	३४१	५९२
			शिरूर-ताजबंद-मुळोड-नरसी-भिलोली-बोधान रस्ता राज्य महामार्ग क्र. २२५.										
•	०/०	शिरूर	डांबरी	५.५०	११६	६५	२०३	१८७	५७१	४८	१७९	-	२२७
			<u>२. : राष्ट्रीय महामार्ग</u>										

आधार :- संशोधन अधिकारी, (सांख्यिकी) बांधाकाम विभाग, न मुंबई.

तक्ता क्रमांक : ९.६

लातूर जिल्ह्यातकिल पोस्ट, तारघारे, दूरध्वनी सेवा व दूरदर्शन संघ यांची सन १९९०-९१ ची आकडेवारी .

पोस्टाची संख्या	तारघाराची संख्या	पत्रापेट्याची संख्या	पोस्टमनची संख्या	दूरध्वनीची संख्या	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	शासनाने वाटप केलेल्या दूरदर्शन संघाची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
२७६	९४	८४५	३६	३८०८	२६४	२५९

आधार :- १) अधीक्षक डाकघार, उस्मानाबाद .

२) जिल्हा अभियंता, दूरसंचार, लातूर .

३) तंत्रसहाय्यक, उपविभागिय कार्यालय, ग्रामीण ध्वनाक्षोपन, लातूर .

तक्ता क्रमांक : १०.१

(१३५)

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

जिल्हा :- लातूर

वर्ष : १९९०-९१ रु. लाखात)

बाब	ग्राम पंचायत	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
संख्या	७०६	१	५
अ) प्राप्ती			
१) सुरवातीची शिल्लक	८३.६१	६२.२२	११३.४५
२) अनुदान व वर्गणी	५२२.३४	३१२२.०७	२१३.०२
३) चालू वर्षातील उत्पन्न	५०.२९	२५५५.९०	५८३.८८
एकूण प्राप्ती	६६३.२४	५८१७.२७	९१०.४२
ब) खर्च			
१. चालू वर्षातील खर्च	५७०.६७	५७५३.६८	७८५.९८
२. अखेरची शिल्लक	९२.५७	६३.५९	१२४.४४
एकूण खर्च	६६३.२४	५८१७.२७	९१०.४२

- आधार :- १) उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, (पंचायत) जिल्हा परिषद लातूर.
२) मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, लातूर.
३) मुख्याधिकारी, नगरपरिषद, जिल्हा- लातूर.

(१३६)

तक्ता क्रमांक : १०.१

लातूर जिल्ह्यातील ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च सन १९९०-९१ या वर्षाची करीता

(५११११११)

अ.क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्रामपंचायती ची संख्या	उत्पन्न							
			सहाय्यक अनुदाने प्राप्तकीय	अंशादान हंतर	देणागी	कर	शुल्क	हंतर	सकूणा स्तंभ (४ ते १०)	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	जिल्हा सकूणा तालुका	७०६	२१८६	४९२९१	-	-	५०२९	-	१४५७	५७९६३
१.	लातूर	१५०	२२६	११५२३	-	-	१०८८	-	४०२	१३२४०
२.	अहमदपूर	१६७	६८३	११६८४	-	-	६७९	-	५२३	१३५६९
३.	उदगीर	१४९	७०२	१२२६८	-	-	१६९२	-	९८	१४७६७
४.	निलंगा	१३५	२२४	७६८१	-	-	११०८	-	२५७	९२६९
५.	आसा	१०५	३४४	६१३५	-	-	४६२	-	१७८	७११८

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : १०.२ पुढे चालू .

(१३७)

अ. क्र.	पंचायत समिती	आरोग्य सेवा	सार्वजनिक बांधाकाम	सामाजिक आणि नैतिक वृध्दी	पुरासन	समाज-कल्याण	पशुधनाचे संवर्धन	जमीन महसूलाची वसूली व देखाभाव	इतर	एकूण (स्तंभ १२ ते १९)
१	२	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
	जिल्हा एकूण	२९८३	५०२६९	८५६	२६८५	-	२७	-	२४७	५७०६७
	तालुका									
१.	लातूर	६५१	१२४३१	२६४	७४३	-	-	-	-	१४०८८
२.	अहमदनगर	७८८	१०३६५	३९०	५९२	-	-	-	९९	१२२४१
३.	उदगीर	४२१	११९८४	६९	५५३	-	२०	-	११४	१३१६१
४.	निलंगा	३९४	८२५३	६७	५०३	-	-	-	२३	९२४०
५.	औसा	७३०	७२३५	६७	२८८	-	७	-	११	८३३८

टीप :- आकडे हजारांत केल्याने बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार:- उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, लातूर.

तक्ता क्रमांक : १०.३

(१३८)

लातूर, जिल्ह्यातील जिल्हा परिषादेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च १९९०-९१ या वर्षाकरीता (रुपये हजारात)

अ. क्र.	लेखाशिर्षक	प्रत्यक्षा १९८९-९०	सुधारीत १९९०-९१	अंदाज १९९१-९२
१	२	३	४	५
१.	जमा			
१.	स्वनिर्मित उत्पन्न			
	अ) स्थानिक उपकर व सुद्धांक शुल्कसह	६४६४	५६०८	४२००
	ब) शिक्षण	४४	२६	२६
	क) कृषी	१८	६	६
	ड) इमारत दळणा वळणा	९९८	१०५६	१०५६
	इ) इतर	२२४	१९२५	४५९३
	सकूण	७७४८	८६२१	९८८१
२.	शासकीय अनुदाने			
	अ) सहेतूक अनुदान	२२६३.६४	२५२५०२	२३२७६०
	ब) आस्थापना अनुदान	३१४७३	३४०६२	३३५४४
	क) योजने अंतर्गत योजनेसाठी अनुदान	४४९३३	२८८०५	२८०८४
	ड) इतर	(-) १११४१	४५३८	२४२
	सकूण	२९१६२९	३१९९०७	२९४६३०
३.	कर्जे			
	अ) कर्जे व अग्रिमे	(-) ६५४	१२६	१२६
	ब) ठेवी व अग्रिमे	१३४८६	१९९५१	१७२००
	क) वित्त पेढाणा	२१५४००	२२६९००	२३००००
	ड) इतर	-	-	४४
	सकूण	२२८२३३	२४६९७७	२४७३७०
	जरीमाची विालक	१७१५२	६२२२	६३५९
	सकूण	५४४७६२	५८१७२७	५८२३४०

पृष्ठ चालू

तक्ता क्रमांक : १०.३ पुढे चालू .

(१३२)

१	२	३	४	५
२.	खर्च			
	अ) सामान्य प्रशासन	१४२०३	१६६२१	१७१४३
	ब) शिक्षणा	१८०७१६	२००८०३	१९३२२२
	क) वैद्यकीय	१०	-	-
	ड) पशुसंवर्धन	६४७३	६५६८	६७०५
	झ) इमारत व दळणा वळणा	२९१५४	३६१६८	२७८७५
	ग) समाजकल्याणा	६३६९	६४६९	६२२५
	ह) सिंचन	८६०९	१६२४३	९७७१
	स) कृषी	४८८४	५५९३	४८८०
	न) इतर	३५४५८	३८७१७	४१०५०
	(अ ते न) एकूण	२८६५७६	३२७९४३	३०६८७१
	कर्जे			
	अ) कर्जे व अग्रिम	३२६	५७५	५६७५
	ब) ठेवी व अग्रिम	१३६७७	१२९५०	१४७००
	क) वित्त प्रेषणा	२१५४००	२२६९००	२३००००
	ड) इतर	-	-	-
	(अ ते ड) एकूण	२२९४०३	२४७४२५	२५०३७५
	अखोरीस शिल्लक	२८७८२	६३५९	९२४
	एकंदर एकूण (खर्च + अखोरीची शिल्लक)	५४४५६२	५८१७२७	५५८२४०

टीप :- आकडे हजारांत केल्यामुळे बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार :- मुख्य लेखा व वित्त अधिकाारी, जिल्हा परिषाद, लातूर .

तक्ता क्रमांक : १०.४

लातूर जिल्ह्यातील नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च, १९९०-९१ या वर्षाकरीता (रुपये हजारतः)

अ. क्र.	नगरपालिकाचे नाव	उत्पन्न								
		अनुदान व वर्गणी			नगरपालिकेचे दर व कर			नगरपालिकेच्या इतर	रकूणा (स्तं- ३, ४, ८ ते १०)	
		शासकीय	इतर	जकात	घारे व जमीन यावरील कर	इतर कर	रकूणा (५ ते ७)	मालमत्तीपासून मिळालेला महसूल		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	जिल्ह्याची रकूणा	२१३०९	-	३०६५४	३३२४	६०७४	४००५२	७१४५	१११९१	७९६९७
	तालुका									
१.	लातूर	१२९०८	-	१९१९६	१८०५	३४०८	२४४०९	५५३३	५५४३	४८३९३
२.	अहमदपूर	२१४७	-	१२२२	१३९	२४२	१६०३	२३१	-	३९८१
३.	उदगीर	४३१७	-	७७१५	७१६	१८१०	१०२४१	६५९	४२४६	१९४६३
४.	निलंगा	२२२२	-	१५३०	५१२	३६८	२४१०	२४६	९०३	४४८१
५.	औसा	१०१५	-	९९१	१५२	२४६	१३८९	४७६	४९९	३३७९

पुढे चालू

तपिता क्रमांक : २७४ १०.४ पुढे चालू .

अ. क्र. नगरपालिकेचे नांव		खर्च							
		सामान्य प्रशासन	कर प्रसूती वर खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक आरोग्य सोयी	सार्वजनिक बांधाकाम	शिक्षणा	इतर	एकूण
१	२	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
	जिल्ह्याची एकूण तालुका	३०६५	७८४७	३७२०	२२३५०	२८८६	३२२५	२१५०५	७८५२८
१.	लातूर	१६४७	३२६४	२५४०	१७७१६	१२५६	३१३३	१५०५०	४६००६
२.	अहमदपूर	२१४	५२७	२३	१४४५	६५१	-	२७५	३२७५
३.	उदगीर	७१३	२२३४	७११	७७१८	३१८७	२२	४५६८	१२२२३
४. →	औसा	२७५	५७३	२७७	१११९	२७७१	-	४०८	५६२८
		२४६	४०९	९३५	१०३०	९३४८	-	५०८	३७४६

टीप :- या जिल्ह्यात महानगरपालिका नाहीत.

आधार :- लातूर जिल्ह्यातील सर्व नगरपरिषदा.

तक्ता क्रमांक : १०. ५

(१४२)

लातूर जिल्ह्यातील नगरपरिषद क्षेत्रातील इमारतीची वापरानुसार संख्या व त्यापैकी निवासेतर उपयोगात असणा-या इमारती अगस्त
त्याच्या भागामध्ये चालणा-या उद्योग/व्यवसायासंबंधी माहिती १९८३-८४ वर्षाकरीता.

अ. क्र.	तपशिल	न. ग. र. प. रि. ष. दा					एकूण
		लातूर	अहमदनगर	उदगीर	निलंगा	औसा	
१.	इमारतीच्या वापरानुसार संख्या	८००९	२३८२	४०६२	१९४९	२५०५	१८९०७
२.	निवासी						
३.	निवासेत्तर	१५०२	७७४	१५७३	५१०	७६२	५१२१
४.	मिश्र	५८०	१६५	४०७	१३५	१०४	१३२१
५.	एकूण	१००९१	३३२१	६०४२	२५९४	३३७१	२५४१९
निवासेत्तर इमारतीमध्ये चालणारे							
महत्त्वाचे उद्योग व्यवसाय							
१.	पिठाची गिरणी	४३	१६	३५	१५	१६	१२५
२.	बेकरी	६	१	१	२	१	११
३.	बरफाचा कारखाना	३	-	२	-	-	५
४.	शिक्काकाम	६०	४१	७७	४८	६१	२८७
५.	घांगड्या तयार करणे	-	-	-	-	-	-
६.	बुरुड काम	७	-	१२	१०	१६	४५
७.	प्रिंटिंग प्रेस, बुक बायडिंग, झोरॉक्स सेंटर, टायपिंग करणे	१७	५	४	२	३	३१

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : १०.५ पुढे चालू .

१	२	३	४	५	६	७	८
८. साक्षणा व धुलाई पावडर कारखाना	५	-	-	-	-	१	६
९. टाईल्स, सिमेंट किंवा दगडी जाती बनविणी	-	-	-	-	-	१	१
१०. लेधाकाम	-	-	-	-	-	-	-
११. सोनार काम	३७	४	३८	१७	७	७	१०३
१२. गॅस विक्री	२	-	-	-	-	-	२
१३. पानपट्टी दुकान	२१	१९	७५	२२	३१	३१	१६८
१४. दारुचे दुकान	६	१	२	२	३	३	१४
१५. फळे व भाजीपाला दुकान	२९	१४	५१	६	६	६	१०६
१६. डेअरी	६	१	२०	१	१	१	२९
१७. धान्य व विशाणा दुकान	१०१	९१	३८५	२२	११३	११३	८१२
१८. कापड दुकान	१३४	३२	९३	३७	३९	३९	३३५
१९. जनरल स्टोअर्स (कटलरी दुकान)	६३	५	४०	१०	१५	१५	१३३
२०. औषाधी दुकान	२४	७	१३	३	४	४	५१
२१. पेट्रोल पंप	४	-	१	१	१	१	५
२२. फुले व हार तसेच इतर सामान विक्री	१	४	१	-२	-	-	१०
२३. मोटारी व मोटार सायकल विक्री	८	-	-	-	-	-	८
२४. हॉटेल व लॉज	१५२	५६	९६	४५	५२	५२	४०१
२५. वसतीगृहे	२	४	२०	२८	९	९	६३

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक १०.५ पुढे चालू.

१	२	३	४	५	६	७	८
२६. गोदाम		१५३	१२	५२	५	८	२३०
२७. सायकली व गॅस बत्त्या भाड्याने देणे		१७	-	२	१	५	२५
२८. गुरांचा दवाखाना		१	२	२	२	१	८
२९. वैद्यकीय सेवा		२	-	१०	१	१	१४
३०. दवाखाना		५३	१०	३८	१५	९	१२५
३१. सिनेमा नाट्यगृहे		६	४	२	२	२	१६
३२. वाचनालये, व्यायाम शाळा, इतर खोळाची केंद्रे (वॉड पार्टी)		१	२	५	४	३	१५
३३. फोटो स्टुडिओ		१२	१	८	५	४	३०
३४. सलून		१८	१६	३५	१७	२२	१०४
३५. लॉन्जी		२३	४	१९	१६	८	७०
३६. इलेक्ट्रीशियन		१	२	५	२	४	१४
एकूण		१११८	३५४	११४४	३४२	४४८	३४०६

आधार :- अर्था व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई. ("क" पत्राकातील सांख्यिकी माहितीवर आधारित)

तक्ता क्रमांक : ११.१

लातूर जिल्ह्यातील विविध शिक्षांखालील झालेल्या योजनांतर्गत खर्चसम १९९०-९१ या वर्षात करिता. (आकडे हजारोंत)

अ. क्र.	विकास शिर्षक		राज्य क्षेत्र	रकूण
१	२		३	४
१.	कृषी व सलग्न सेवा	अ)	३४, ३३	६४, ९८
		ब)	००, ०२	३५, ५७
		क)	-	-
२.	ग्रामीण विकासासाठी विशेष कार्यक्रम	अ)	३६१, २०	३६२, ०५
		ब)	४८४, ३६	४८४, ३६
		क)	-	-
३.	पाटबंधारचे व पूर नियंत्रण	अ)	६२, ६९	१०३, ३८
		ब)	-	-
		क)	१३०८, ८०	१३८२, ०५
४.	विद्युत विकास	अ)	१०७, ७९	१०७, ७९
		ब)	-	-
		क)	-	-
५.	उद्योग व खाणाकाम	अ)	५८, ४०	५८, ४०
		ब)	२, ९९	२, ९९
		क)	-	-

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक ७ : ११.१ पुढे चालू .

१	२	३	४
६.	वाहतूक व दळणावळ	अ) ९४,९५ ब) - क) ५५,८३	१०३,५३ - ५५,८३
७.	सामाजिक व सामुहिक सेवा	अ) ३२७,५४ ब) ३,०० क) १७१,९२	३८५,४७ ३,०० १९६,१२
८.	जिल्ह्याच्या गरजासाठी विशेष कार्यक्रम	अ) ६३,५६ ब) - क) -	६३,५६ - -
९.	एकूण वेरीज	अ) १११०,४६ ब) ४२०,३७ क) १६३६,५५	१२४९,१६ ५२५,९२ १६३४,००

टीप :- अ) जिल्हा योजना; ब) केंद्र पुरस्कृत योजना, क) अनुषोषा भरून काढण्यासाठी केलेल्या योजना.

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, लातूर .

लातूर जिल्ह्यातील योजनेतील महत्वाची भौतिक साध्य सन १९९०-९१ या वर्षाकरीता.

अ. क्र.	विकासाचे उपशिर्षा	बाब	परिमाण	भौतिक साध्य
१	२	३.	४	५
१.	कृषी कार्यक्रम	१. सिमांतिक व अल्प भूधारकांना पुरविण्यात आलेले निविष्ठा संच	संख्या हजारात	१७
		२. रोप संरक्षण मोहीम या कार्यक्रमाखाली उपयोग केलेले क्षेत्र	हेक्टर	-
		१) मिजमाशी	हेक्टर	३१६८
		२) खाडमाशी	हेक्टर	१५६८
		३. कडधान्य उत्पादन कार्यक्रम	१) प्रत्यक्ष	४४३
		२) तूरीवली शोंग पोखारणारी अळी	हेक्टर	६२०३
		३) हरभारे घाटी अळी	हेक्टर	४११४
		४. अल्प भूधारकांना कोरडवाहू (पात्रताळ्या १) खात निविष्ठा (खारीप)	संख्या	४३५०
		पददीतील जमीनीत निविष्ठा संच पुरविणे २) खात निविष्ठा (रब्बी)	संख्या	२१४८
		५. सुधारीत शोती अवजारे व साधणे विकत घेणे औजारे नांगर इत्यादी	संख्या	४२५
		६. मागास वर्गीय आणि नौबौधद उत्पादकांना सहाय्य	लाभाधारक	१७७
		७. मागास वर्गीय आणि नवबौधदासाठी दारिद्र्य रेखेवर आणण्यासाठी विशेष सहाय्य योजना	१) लाभाधारक संख्या	८३
		८. तेलबिया उत्पादन कार्यक्रम	१) एक्याडी तिफणीचे दोन चाडी तिफणीत रूपांतर संख्या	१६०
		२) तुषार संच पुरविण्यात आलेले लाभाधारी संख्या		१२८
		३) जिप्सम संख्या		७७९
		४) सूर्यफुल (केसाळ अळी फवारणी) हेक्टर		२२६५५
		९. तुषार व ठिंबक सिंचन लाभाधारी १) तुषार व ठिंबक सिंचन संख्या		६१.००

पुढे चालू

१	२	३	४	५
१.	कृषीकार्यक्रम	१०) अल्प भाधारक व सिंमांतिक शेतक-याना अ) कर्जाशी निगडीत अनुदान कोकणा जिल्ह्यात फ्लोप्रायन विकासा- साठी भांडवली अनुदान	अ) कर्जाशी निगडीत अनुदान १) क्षेत्र हेक्टर २) लाभधारक	६१.०० ८७
			ब) बागायती रोपमळ्याचे बळकटीकरण संख्या क) गावठी बोर व आंब्याचे झाडाचे संख्या पुर्नजिवन संख्या	६४९.६६ १०२३८ २२१३२
२.	पशुसंवर्धन	१) संकरीत कालवडी जोपासण्यासाठी सहाय्य २) पशुवैद्यकीय बहू चिकित्सालयाची स्थापना व त्याकरीता इमारत बांधणो ३) तोंडाचे व पायाचे रोगावर नियंत्रणा ठेवण्यासाठी (लस टोचणी) ४) जिल्हा कुंट्रिम रेतन केंद्राची स्थापना वाढ व वळसाठी गोठे इमारत बांधणो उपकेंद्र रेतन मात्रा पुरवणो ५) दुर्बल घाटकातील वैरणीसाठी व औषधासाठी अर्धा सहाय्य ६) प्रसिध्दी व सामुहीक पचार १) वासराचे मेळावे २) कार्यमोहीमा	लाभधारक संख्या संख्या संख्या संख्या लाभधारक संख्या संख्या	२०० १ २८२० १ १४ ८ २०
३.	दुग्धा व्यवसाय विकास	१) निविष्ठा कार्यक्रम आदिवासी, अनुसूचित जाती/जमाती तसेच दुर्बल घाटकातील कुंटूबाना प्रशिक्षणा देण्याचा कार्यक्रम २) भाकड गाभण स्हशीचा लाभधारकाना पुरवठा (वाहतूक व खाय अनुदानासह) ३) दुग्धा उत्पादक/दुग्धा व्यवसाय विकास संस्था, संघ/महासंघ यांना व्यवसाय स्थापण्यासाठी अर्धा सहाय्य.	लाभधारक संख्या संख्या सदस्य संख्या	४५ १६ ५८
४.	मत्स्य व्यवसाय विकास मत्स्यबीज उत्पादन केंद्राची स्थापना.	१) मत्स्यबीज उत्पादन २) मत्स्यबीज केंद्र ३) मत्स्यबीज उत्पादन ४) मच्छमार युवकाना प्रशिक्षणा	मे. टन संख्या मे. टन प्रशिक्षणाधीची संख्या	१७.२५ १ ९०० २४

१	२	३	४	५
	मत्स्य व्यवसाय विकास मत्स्यबीज उत्पादन केंद्राची स्थापना	५) मत्स्य व्यवसाय उपयोगी अत्रयक सामुग्रीच्या खारेदीसाठी अर्था सहाय्य (नॉयलॉन्सुत) विमा ६) मच्छिमार सहकारी संस्थाचा विकास ७) मच्छिमारांना विमा हप्त्या भरण्यासाठी अनुदान	विमा (नॉयलॉन्सुत) विमा सहकारी संस्था संख्या १८ विमाधारक संख्या	१५४ ८६६
५.	वने	निकृष्ट वनाचे वनीकरण.	क्षेत्रा हेक्टर	२
६.	सहकार	१) मागासवर्गीय नवबोधदाना अर्था सहाय्य २) लहान शेतक-यांना व्यापाराकरीता अर्था सहाय्य ३) प्राथमिक/मध्यवर्ती सहकारी ग्राहक भांडाराचे भाग विकत घेण्यासाठी मागासवर्गीय नवबोधदाना सात वर्षा सुदतीचे विना व्याजी कर्ज ४) आदिवासी/अनुसूचित जाती नवबोध द यांना सहकारी करखात्याचे भाग खारेदीसाठी अर्था सहाय्य ५) अनुसूचित जाती व नवबोधदाना गरजा पुरविण्यासाठी कर्ज ६) हरिजन वस्तीमध्ये प्राथमिक मध्यवर्ती सहकारी ग्राहक भांडाराच्या शाखा उघडण्यासाठी व्यवस्थापकीय अर्था सहाय्य ७) ग्राहक उद्योगांना भागभांडवल	लाभाधारक संख्या -" -" -" -" -" -"	११ ६१० २२० ३६ २२० ४ ५
७.	ग्रामीण विकास- साठी विशेष कार्यक्रम	१) एकात्मिक विकास योजनेखाली अर्था सहाय्य मिळविलेले लाभार्थी २) अवरुणा प्रवण क्षेत्रा कार्यक्रम ३) जवाहर रोजगार कार्यक्रम ४) रोजगार हमी योजना ५) अतिरिक्त जमीनी दिलेल्या अभिहस्तांकिताना अर्था सहाय्य देणे ६) दहन व दफन भूमीसाठी भूमी संपादन ७) ग्रामीण साफ सफाई कार्यक्रम	ग्राहक उद्योग संख्या संख्या गट संख्या मनुष्य दिन संख्या रु. लाखात संख्या हजारात लाभाधारक संख्या क्षेत्रा हेक्टर गावे संख्या	३५१० १ २३.०१ ५९६.९३ २३४१ ११ ०.२० ३४०

१	२	३	४	५	
८.	जलसिंचन	१) अयशास्वी विहीरीना अनुदान	विहीरीची संख्या	३	
९.	उर्जा	१) सामान्य विकास २) पध्दती सुधारणा ३) हरिजन वस्तीचे विद्युतीकरण	१) घरगुती कनेक्शन २) औद्योगिक कनेक्शन १) एच.टी. लाईन २) एल.टी. लाईन १) वस्त्या	संख्या संख्या संख्या संख्या संख्या	७४८० १६२ २० २० २४२९
१०.	उद्योग व खाणाकाम	१) जिल्हा उद्योग केंद्र आस्थापना योजना २) छोट्या उद्योगाकरीता कर्ज योजना	उद्योग संख्या संख्या	१८ १४	
११.	रस्ते	१) विविधा मार्ग विकास कार्यांसाठी पूर्ण झालेली कामे २) किमान गरजा कार्यक्रम	१) कामे संख्या (जिल्हा रस्ते) २) पुलाची कामे १) पुल संख्या २) खाडी कार्यक्रम करणारे ३) मजबूतीकरण ४) डांबरीकरण	संख्या संख्या संख्या कि.मी. -- --	७४ १० १२ १५.७ १६.६० ८.१०
१२.	शिक्षण	३) हरिजन रस्त्यांना जोडणारे रस्ते १) प्राथमिक शाळेत बालवाड्या उघडणे २) शैक्षणिकदृष्ट्या मागासलेल्या भागातील प्राथमिक शाळेतील अनुसूचित जाती/जमातीच्या विद्यार्थ्यांना विशेष सवलती ३) अशासकीय माध्यमिक शाळांचा विकास व विस्तार ज्यादा तुकड्या मंजूर करणे तुकड्याची संख्या ४) प्राथमिक शाळेतून तुकडी उघडणे ५) बारावी पर्यंतच्या मुलींना माफत शिक्षण ६) विना अनुदान उच्चमाध्यमिक व कनिष्ठ महाविद्यालयातील आर्थिक दृष्ट्या लाभधारक	१) बालवाड्या	संख्या संख्या पुस्तक संघ संख्या मुलीची संख्या संख्या	४५ २६९७ ५० १४००० ४००० १८१७

१	२	३	४	५
	शिक्षणा	७) माजी सैनिकांच्या मुला-मूली साठी शैक्षणिक सवलती ८) प्राथमिक शिक्षकांच्या मुलाना शैक्षणिक सवलती ९) मुलीची पट संख्या वाढविण्यासाठी प्राथमिक शिक्षकांना उतेजनार्थी रितोष्के शिक्षक संख्या १०) १ ते १४ वयोगटातील मुला-मुलीसाठी आकृती बाह्य शिक्षणा कार्यक्रम १) समूह केंद्र २) वर्ग	विद्यार्थी संख्या - - शिक्षक संख्या	५१ २७८ ८ १ ४
		११) अशासकीय नवीन माध्यमिक शाळा उघाडणे व विना अनुदानित माध्यमिक शाळा अनुदान तत्वावर आणणे १२) माध्यमिक शाळेतून पुस्तक पेट्या उघाडणे	शाळा संख्या पुस्तक संघ शाळा संख्या	३४ २०३० ३५
१३.	क्रिडा व युवके कल्याणा	१) व्यायाम शाळांचा विकास २) सामाजिक सेवा शिबीर भारविणे ३) ग्रामीण नागरी भागातील स्वयंसेवी युवक मंडळाना आर्थिक सहाय्य ४) सार्वजनिक ग्रंथालयांना सहाय्यक अनुदान	शाळा संख्या शिबीर संख्या युवक मंडळ संख्या संख्या	३५ २८ २९ ३७
१४.	गृह निर्माण	१) ग्रामीण क्षेत्रातील भूमीहीन मजूराना घरबांधणीसाठी जागा देणे झोपड्या बांधणे २) छोड्यातील गावठाणा विस्तार व घर बांधणीसाठी १) लाभधारक जागेची तरतूद २) गावे ३) गलिच्छ वस्ती सुधारणा कार्यक्रम १) वस्त्या २) लोकसंख्या	घारकूल संख्या संख्या संख्या संख्या	२१० ३५७० ३९ २ ८२२२
१५.	पाणी पुरवठा	१) नळाने पाणी पुरवठा केलेली गावे १) जलनिस्तारणा मंडळा मार्फत २) जी.एस. डी. ए. चा नलिका विहीरी खोदण्याचा कार्यक्रम १) कूपनलिका २) गावे	संख्या संख्या संख्या संख्या	४४ १४ २२ २१

तक्ता क्रमांक : ११.२ पुढे चालू .

(१५२)

१	२	३	४	५
१६.	तांत्रिक शिक्षणा	१) अधिके दोन स्तरावर व्यवसाय शिक्षणा व राष्ट्रीय शिक्षणा धोरणांतर्गत कौशल्यावर आधारीत उच्च अभ्यासक्रम २) चालू औद्योगिक संस्थेतील निकामी यंत्रा व हत्यार उपकरणे आधुनिकरणा करणे	अशासकीय कनिष्ठ महाविद्यालय संख्या यंत्रा संख्या	८ ६
१७.	मागासवर्गीयांचे कल्याण	१) माध्यमिक शाळांमध्ये शिक्षणा-या मागास विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क देणे २) त्रिमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिक्षणवृत्ती ३) मागास वर्गीयांच्या वस्तीगृहाना सहाय्यक अनुदान ४) मागास वर्गीयांच्या सहकारी गृहमंडळाना वित्त सहाय्य देणे ५) हरिजन वस्त्याची सुधारणा ६) मागास वर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षणवृत्ती देणे ७) आदिवासी विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क देणे ८) त्रिमुक्त व भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिक्षणवृत्ती	विद्यार्थी संख्या संख्या वस्तीगृह संख्या सभासद संख्या वस्त्याची संख्या विद्यार्थी संख्या विद्यार्थी संख्या	१३०० ३८५ ५ १८४ ७ ३६५ ४७ ३८५
१८.	कामगार व कामगार कल्याण	१) संजय गांधी स्वावलंबन योजना २) चालू औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेमध्ये उपकरणांची त्रुटी मारुन काढणे ३) स्त्रीयांसाठी परस्कृत योजना आणि निराश्रित स्त्रीयांसाठी १) लातूर त्रिविधा व्यवसायातील व्यवसाय प्रशिक्षण २) निलंगा ४) महिला मंडळाना सहाय्यक अनुदान ५) १ ते ८ पर्यंत शारिरीक दृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना शिक्षणवृत्ती	लाभधारक संख्या उपकरण संख्या संख्या संख्या लाभधारक संख्या विद्यार्थी संख्या	१३९७ १५० ७५ १८९ १८ २१०
१९.	पोषण	१) शाळेतील आहार कार्यक्रम २) एकात्मिक बालविकास सेवा योजना निलंगा	मूले संख्या लाभधारक संख्या	६२७५ २१३९१

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, लातूर.

तपता क्रमांक : ११.३

लातूर जिल्ह्यातील रोजगार हमी योजना १९९०-९१ वर्षांकरिता.

अ. क्र.	कामाचा प्रकार	नियोजित कामाची संख्या	मंजूर केलेल्या कामाची संख्या	सुरु केलेल्या कामाची संख्या	पुर्ण केलेल्या कामाची संख्या	मध्येच बंद केलेल्या कामाची संख्या	कामासाठी केलेली तरतूद झालेला एकूण खर्च (₹. in lakhs)	कामावर रोजगार निर्माती मनुष्य दिवस	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	
१.	सिंचन	२५३	१५	८७	-	२२०	कामाच्या मागणी नुसार शासनाकडे पत्र मर्यादेची मागणी करण्यात येते.	१७६.३९	५,३७,६६४
२.	सार्वजनिक कामे	३२९	२८	१२८	१७	२९८		२१५.९०	७,७८,२२५
३.	कुंष्टी	८०७	३१	३१	१९०	५८६		२०१.८८	१०,११,३९४
४.	वनिकरणा	४६	४६	-	-	२५		२.०२	१३,२३७
५.	इतर	४१	४१	-	-	४१		०.७४	८५३
एकूण		१,४७६	१६१	२४६	२००	१,१७०	५९६.९३	२३,४१,३३३	

आधार :- उपजिल्हाधिकारी, (रो.ह.यो.) जिल्हाधिकारी कार्यालय, लातूर.

तक्रमांक-११-४-

तक्रमांक : ११.४

(१५४)

लातूर जिल्ह्यातील रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे त्या वरील रोजगार व खर्च १९९०-९१ या वर्षाकरीता.

अ. क्र.	महिना	खर्च रुपये लाखात		मनुष्य दिवस हजारात	रोजगार हमी योजने खालील कामाची संख्या (चालू असलेली)
		प्रत्यक्षा	संचित		
१	२	३	४	५	६
१.	एप्रिल १९९०	२३.७७	२३.७७	१०१.४७	३१७
२.	मे १९९०	७४.२६	९८.०३	३४०.४२	३१८
३.	जून १९९०	९२.९०	१९०.९३	३६७.११	६८०
४.	जुलै १९९०	२७.०८	२१८.०१	११७.११	२९०
५.	ऑगस्ट १९९०	३४.३९	२५२.४०	१३५.७७	२६७
६.	सप्टेंबर १९९०	४८.४५	३०७.८५	१७१.५४	३६८
७.	ऑक्टोबर १९९०	२२.०९	३२२.९४	१५०.४२	२२९
८.	नोव्हेंबर १९९०	२५.१३	३४८.०७	१०६.६२	३९३
९.	डिसेंबर १९९०	५५.२८	४०३.३५	२०७.२६	३६०
१०.	जानेवारी १९९१	२७.८७	४३१.२२	११५.६६	२७४
११.	फेब्रुवारी १९९१	५८.७८	४९०.००	२६४.००	३३१
१२.	मार्च १९९१	१०६.९३	५९६.९३	२६३.९५	४०४
एकूण		५९६.९३	-	२३४१.३३	-

आधार :- उपजिल्हा अधिकारी, (रो. ह. यो.) जिल्हा अधिकारी, कार्यालय, लातूर .

तक्ता क्रमांक : ११.५

लातूर जिल्ह्यातील पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाईसाठी केलेल्या उपाय योजना सन १९९०-९१ यावर्षाकरीता.

अ. क्र.	तालुका	एकूण गांवांची संख्या (१९८१ च्या जनगणनेनुसार)	गांवातील वाड्या व वस्त्याची संख्या	बाराही महीने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या गांवांची संख्या	त्यातील वाड्या व वस्त्याची संख्या
१	२	३	४	५	६
१.	लातूर	१७२	३८	६२	२
२.	अहमदपूर	२१७	८६	१२९	५
३.	उदगीर	१८५	९६	७९	९
४.	निलंगा	२०२	६	६७	३
५.	औसा एकूण	१३८ ९०४	१६ २४२	३९ ३७६	३ ३१

पुढे चालू

(१५६)

तस्ता क्रमांक : ११.५ पुढे चालू

अ. क्र.	तालुका	ग्रिण्याव्यय पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना									
		टॅकरने पुरवठा होणा-या			बैल गाडीने पुरवठा होणा-या			इतर साधणांनी पुरवठा होणा-या			
		गांवाची संख्या	गांवातील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	टॅकरची संख्या	गांवाची संख्या	गांवातील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	बैलगाड्याची संख्या	गांवाची संख्या	गांवातील वाड्या/साधणा वस्त्यांची संख्या	संख्या	
१	२	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
१.	लातूर	२	-	७	-	-	-	३	-	-	गाळ काढणे
२.	अहमदपूर	१९	-	११	-	-	-	७	-	-	त्रिहीरी खोल करणे
३.	उदगीर	११	२	६	-	-	-	१६	-	-	-
४.	निलंगा	१५	-	७	-	-	-	२	-	-	-
५.	औसा	६	-	६	-	-	-	-	-	-	-
एकूण		६०	२	३७	-	-	-	२८	-	-	-

आधार :- मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, लातूर.

तक्ता क्रमांक : ११.६

लातूर जिल्ह्यातील अधिक उत्पादन देणा-या संकरीत व सुधारित पीकांच्या जाती खालील अंशगार सन्निधारणा (क्षेत्र हेक्टरमध्ये) वर्ष १९९०-९१.

अ. क्र.	अधिक उत्पादन देणारी पीके		संकरीत पीके		सुधारित पीके	
	पीकाचे नांव	क्षेत्र	पीकाचे नांव	क्षेत्र	पीकाचे नांव	क्षेत्र
१	२	३	४	५	६	७
१.	भात	१९५००	ज्वारी	१२४६७५	-	-
२.	ज्वारी (रब्बी)	३२८००	बाजरी	२४००	-	-
३.	गहू	२६००	मका	-	-	-
	एकूण	५४९००		१२७०७५	-	-

आधार :- कृषी विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, लातूर.

तक्ता क्रमांक : ११.७

लातूर जिल्ह्यातील रासायनिक खाताचे वाटप १९९०-९१ या वर्षाकरिता.

रासायनिक खाताचे वाटप मे. ट ना त			
नियंत्रित संस्थाकडून	खाजगी संस्थाकडून	एकूण	शेरा
१	२	३	४
		७१,८५३	नियंत्रित संस्था व खाजगी संस्था वार आकडेवारकि उपलब्ध नाही.

आधार :- कृषी विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, लातूर.

तक्ता क्रमांक : ११.८

लातूर जिल्ह्यातील साखार कारखाने वर्ष १९९०-९१.

अ. क्र.	तालुका	साखार कारखान्याचे नांव	सहकारी/ खाजगी	गेळीत क्षमता (मे. टन प्रतिदिनी)	प्रत्यक्षा झालेले गाळप मे. टन.	साखारेचे उत्पादन मे. टन.
१	२	३	४	५	६	७
१.	लातूर	मांजरा शेतकरी सहकारी साखार कारखाना ली. चिंचोलीराव वाडी ता. जिल्हा लातूर	सहकारी	१, २५०	३, ३०, २७२	३८, ५३७
२.	अहमदपूर	जयजवान जय किसान सहकारी साखार कारखाना ली. नळेगांव ता. अहमदपूर.	सहकारी	१, २५०	२, ७६, ९७४	२८, ८८३
३.	उदगिर	-	-	-	-	-
४.	निलंगा	-	-	-	-	-
५.	औसा	शेतकरी सहकारी साखार कारखाना ली. किल्लारी तालुका औसा.	सहकारी	१, २५०	२, ७२, १२२	३०, ३४८

आधार :- जिल्ह्यातील सर्व साखार कारखाने.

तक्ता क्रमांक : ११.९

लातूर जिल्ह्यातील दुग्धा संस्थांची माहिती वर्ष १९९०-९१.

अ. क्र.	दुग्धा संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	गोळा केलेले एकूण दुग्धा (००० लिटर)	सरासरी प्रतिदिन (००० लिटर)	शिशुगृहांची संख्या	शिशुगृहांची सरासरी (००० लिटर)
१	२	३	४	५	६	७
१.	५०३	५०,९८३	७७६९.३	१२१.३	१	१०० मे. टन.

आधार :- जिल्हा दुग्धाशाखा विकास अधिकारी, लातूर.

तक्ता क्रमांक : ११.१०

१. केंद्रीय पुरस्कृत : -

२. राज्य पुरस्कृत : १

३. स्कूणा : १

अवर्षाणा प्रवणा कार्यक्रमाची प्रगती

लातूर जिल्ह्यातील या कार्यक्रमांतर्गत निवडलेल्या तालुक्याची संख्या - १ वर्षा १९९०-९१.

अ. क्र.	विकास विभाग	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद (रु. लाखात)	झालेला खर्च रु. (रु. लाखात)	खाचा टक्केवारी	शौतिक साध्याचा बाब	तपशिल परिमणा	लक्षा	साध्य.	साध्य टक्केवारी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१. अ)	मृदसंधारणा (नाला बंडींग)	२.१०	२.११	१००.४७%	नाला बंडींग (टीसीएम)	संख्या टीसीएम	२०	२०	१००%
२.	जलसिंचन लघुपाटबंधारे विभाग.	१.५०	१.५०	१००%	पाझर तलावाचे खोदकाम	हेक्टर	११९	११९	१००%
३.	सामाजिक वनिकरणा.	१.५०	१.६३	१०८.६६%	झाडे लावणे	हेक्टर	३९	३९	१००%
४.	मत्स्य व्यवसाय.	०.३०	०.६०	२००%	मत्स्यबीज	लाखाबीजे	१२	७.२२	६०.१६%
५.	प्रकल्प आस्थापना.	०.६०	०.२४	४०%	१ पदे.	एक संख्या	१	१	१००%

आधार :- जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, लातूर.

स्कात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती, त्या वरील तरतूद व खर्च

१९९०-९१ .

कार्यक्रमाखाली असणा-या

- १) तालुक्याची संख्या
- २) गांवाची संख्या
- ३) एकूण लोकसंख्या
(१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे)
- ४) अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या
(१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे)

अ. क्र.	विकास शिर्षक	१९९०-९१		खर्चाची तरतूदी ची टक्केवारी
		तरतूद	खर्च	
१	२	३	४	५
अ)	१. कृषी व सलग्न सेवा	-	-	-
	२. ग्रामीण विकास	-	-	-
	३. पाटबंधारे व पुर नियंत्रण	-	-	-
	४. विप्लव विकास	-	-	-
	५. उद्योग खाणाकाम	-	-	-
	६. वाहतूक व दळण वळण	-	-	-
	७. शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती	-	-	-
	८. आरोग्य सेवा	-	-	-
	९. पाणी पुरवठा, गृहनिर्माण व नगरविकास	-	-	-
१०.	माहिती व प्रसिध्दी	-	-	-
	१०. मागास वर्ग कल्याण	-	-	-
	११. कामगार व कामगार कल्याण	-	-	-
	१३. समाज कल्याण व पोषण एकूण	-	-	-
ब)	माडा योजनेखालील तरतूद	-	-	-
क)	न्युक्लीअस बजेट	-	-	-

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, लातूर.

तपता क्रमांक : ११०१२

१६३)

वीस कलमी कार्यक्रम सन १९९०-९१ .

जिल्हा : लातूर.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
१	२	३	४	५
१.	अ) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	संख्या	३४६८	३६०८
	१) जुने लाभार्थी	दोन्ही मिळून संख्या	-	-
	२) नवीन लाभार्थी			
	ब) जवाहर रोजगार योजना	लाखा मनुष्य दिवस	२७.४०	२५.३१
	क) लघूउद्योग	संख्या	१६०	२५०
५.	अ) अतिरिक्त जमीनीचे वाटप	एकर	३२.००६	३२.०६
	ब) लाभधारक	संख्या	११	११
	१) एकूण			
	२) अनुसूचित जाती/जमाती	संख्या	७	७
७.	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी अ) खोडी	संख्या	६५	६७
८.	अ) मुलांची रोग प्रतिकारक क्षमता वाढविणे	संख्या	२५७००	११०६१९

पुढे चालू

तक्ती क्रमांक : ११, १२ पुढे चालू .

१	२	३	४	५
१०.	अ) कुटूंब नियोजन शास्त्राक्रिया	संख्या	१२२७०	१२२८३
	ब) सममूल्य शास्त्राक्रिया	संख्या	४१३१०	४११६०
११.	अ) अनुसूचित जातीच्या कुटूंबीयाना सहाय्य	संख्या	४१३०	४३६७
	ब) अनुसूचित जमातीच्या कुटूंबाना सहाय्य	संख्या	५१०	१५०१
१४.	अ) घरासाठी जागा	संख्या	२१०	२१०
	ब) घर बांधणीसाठी अर्था सहाय्य	संख्या	२१०	२१०
	क) इंदिरा आवास योजना	संख्या	१६९	३०१
१५.	गलिच्छ वस्ती सुधारणा (लोकसंख्या)	संख्या	५४००	८२२२
१६.	झाडे लावणे	संख्या लाखात	१२.००	३४.३९
१८.	रास्त भावाची दुकाने उघाडणे	संख्या	१०	१०
१९.	अ) पंप संचाचे त्रिभूतीकरण	संख्या	२४००	२८०६
	ब) सुधारित चुली	संख्या	३०००	३४६३
	क) बायोगॅस	संख्या	६००	६०२

आधार :- जिल्हा नियोजन व विकास अधिकारी, लातूर .

(१६५)

तपेता क्रमांक : ११.१३

विशेष घाटक योजना वर्ष १९९०-९१.

जिल्हा : लातूर.

अ. क्र.	क्षेत्र हेक्टर	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद (रु. लाखात)	झालेला खर्च (रु. लाखात)	खाचाधी एकूण टक्केवारी
१	२	३	४	५
१.	कृषी सलग्न सेवा	१५. ४७	१४. ३०	९२. ४३
२.	ग्रामीण विकास कार्यक्रम	५४. ५५	५४. ५५	१००. ००
३.	विपुल विकास कार्यक्रम	१९. २०	२२. २९	११६. ०९
४.	उद्योग व खाणाकाम	०. ६४	४. २०	६५६. २५
५.	वाहतूक व दळणावळ	३. ६०	३. ६०	१००. ००
६.	सामाजिक व सामुहिक सेवा	५. ७२	५. ९८	१०४. ५४
एकूण		९९. १८	१०४. २२	१०५. ७८

आधार :- जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, लातूर.

तक्ता क्रमांक : १२.१

लातूर जिल्ह्यातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती १९९० या वर्षाची करीता (प्रति क्विंटल मूल्य रुपयात)

मालाचे वर्णन	प्रकार/प्रति	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	वर्षाची सरासरी	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
१.	गहू	लाल	३११	३०७	२९४	३११	२९२	३१०	३१४	३०५	३०६	३२३	३३६	३४२	३१४
२.		कल्याण सोना	३१७	३२७	३०२	३०६	३०७	२९८	३२०	३०३	३१५	३१०	३१३	३३५	३१३
२.	ज्वारी	पांढरी	३३५	३१०	३०३	३२२	३२५	२८९	२८४	२३८	२३६	३३२	३०६	३०२	२९९
		संकरित	१६५	१५२	१५२	१६४	१६७	१६३	१५७	१४२	१४२	१४२	१४४	१४२	१५४
		पिवळी	१७२	१७२	१५२	१७२	१८८	१६२	१६१	१५१	१५१	१५८	१६४	१५२	१६४
३.	बाजरी	हिरवी	१७४	१६४	१७४	१८८	१९२	१९८	१८७	१६८	१८३	१९३	१९४	१८८	१८४
		संकरित	१६३	१६३	१८०	१९०	२२०	२२०	२००	१९५	१७४	२१२	२२०	२२०	१९६
४.	मका	संकरित	२५०	२१०	२६६	२५०	२५८	२१५	२०८	२१५	१८१	२२५	२१८	२२६	२२७
५.	तूर	पांढरी	६७३	७३५	७८२	७५६	८१०	८००	८९१	९१७	८६३	८७०	९२१	९१९	८३४
		लाल	६३०	७२०	७५०	७५०	७६०	७८०	८४०	८३०	९०५	९००	८४०	८७५	७९८
		गजरा	५९५	६६२	७१९	७०८	६९६	७५१	७२०	७६७	८००	७९६	८०३	८६७	७४६
६.	हरभारा	लाल	६२१	६२७	६४८	६६७	६६८	७३४	६९१	६९१	७०४	७४६	६८१	७२३	६८३
७.	उडीद	स्थानिक	५५२	५६०	६७३	५९०	५९१	६०७	५४५	५८७	५४३	६२२	६५८	६२५	५९७
८.	मूग	हिरवा	६५५	६८०	६९१	६६३	५६६	५९८	५८०	६२३	५२२	५१८	४९६	४९३	५९१
		चमकी	७१०	७७५	७७५	८३५	६९०	७००	९४१	६६०	७०५	७२५	६२१	६५५	७३३

पुढे चालू.....

(१६७)

तक्ता क्रमांक : १२.१ फुटे चालू .

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
९.	गूळ	पित्रळा	३९३	३७१	३५१	३५२	३९६	५०१	४३९	४५३	५०१	५०६	४३५	३७५	४२३
		लाल	३५९	३६८	३४४	३३०	२७७	२९८	३१२	३३०	३४०	४०५	४४०	३४०	३४५
१०.	कापूस	एच-४	७०३	-	-	७००	-	-	-	-	-	-	-	७६७	७२३
		वाय-१	५९०	-	-	६७०	-	-	-	-	-	-	-	-	५८०
		धारवाड	६९२	५७५	-	७२५	-	-	-	-	-	-	७६७	६८०	६६८
११.	भुईमूग	बोल्ड	७२३	८२०	८८१	८५१	८४८	८७९	८६६	८६३	७८२	८५३	८४४	९३७	८४६
१२.	जवस	स्थानिक	६८९	७१६	७१०	७५०	-	९१०	९८०	-	१८००	१९४०	९४७	९५५	९५९
१३.	करडई	स्थानिक	७५६	६२२	६३७	६४९	६७१	७६६	७९८	८००	८३१	८८८	९४०	९५५	७७६
१४.	तीळ	पांढरा	१४५०	१५२५	१७००	१५७६	१५००	१७५०	१२५०	-	१३३५	१३२८	१४१२	१८३४	१५१५
१५.	सुर्यफल	संकरित	७४३	७८४	८१२	८०६	८२५	९४५	९४६	९६०	८७७	९३९	९३७	७९८	८६४

आधार :- सर्व कृषी उत्पन्न बाजार समिती, जिन्हा लातूर .

तक्ता क्रमांक : १२.२

(१६८)

जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूच्या सरासरी किरकोळ किंमती वर्षा १९९०. (मूल्य स्थगित) जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ.क्र.	वस्तू	पुत व प्रकाराचे थोडक्यात विवरण	परिमाण	मासिक सरासरी किरकोळ किंमती.												वार्षिक सरासरी
				जाने.	फेब्रु.	मार्च	एप्रिल	मे.	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टो	नोव्हें.	डिसें.	
१.	तांदूळ उत्तम	लोकल	कि.गॅ.	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००
२.	तांदूळ जाडे भरडे	"	"	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०
३.	तांदूळ मध्यम	"	"	५.००	५.००	५.००	५.००	५.५०	५.५०	५.५०	५.५०	५.५०	५.५०	५.५०	५.५०	५.३३
४.	गहू	तांबडो	"	३.४०	३.४५	३.५०	३.४०	३.३०	३.३०	३.३५	३.२०	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.३९
५.	गहू	बन्ती	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६.	गहू	-	"	३.६०	३.६५	३.६६	३.४७	३.५०	३.२२	३.४०	३.४४	३.६०	३.६०	३.६०	३.६०	३.५३
७.	ज्वारी	पिचळी	"	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	१.८८	१.८०	१.८०	१.८०	१.६०	१.९१
८.	ज्वारी	पांढरी	"	३.६०	३.५६	३.४६	३.२७	३.२७	३.२०	३.२४	३.१५	२.९२	२.७५	२.६३	३.२०	३.१९
९.	बाजरी	जाडी भरडी	"	२.२०	२.२०	२.२०	२.२०	२.२०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.३७
१०.	हरभारा	जाडा	"	७.००	७.००	६.७५	६.२५	७.५०	८.००	९.००	८.००	८.००	८.००	८.००	८.००	७.६२
११.	हरभारा दाळ	मिलमैड	"	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.५०	१०.००	११.५०	११.५०	११.५०	११.८७	१०.५७
१२.	तूरदाळ	"	"	१०.००	१०.२५	१२.००	१२.००	१२.५०	११.५०	१२.००	१२.००	१४.००	१४.२५	१५.००	१५.७५	१२.६०
१३.	मूग दाळ	"	"	१०.००	१०.२५	१२.००	१२.००	१२.५०	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	११.७२
१४.	उडीद दाळ	"	"	११.००	११.००	११.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	११.७५
१५.	मसूर दाळ	"	"	९.००	९.५०	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	११.००	११.००	१२.००	१०.२१
१६.	साखार	"सि.ग्रेड"	"	८.००	८.५०	७.७३	८.५०	७.८५	८.२४	८.४०	८.२८	८.५०	८.५०	८.५०	८.५०	८.२९
१७.	गुळ	पिचळा	"	५.३७	५.५०	५.२५	५.००	४.१०	४.५०	४.५०	४.१०	६.००	६.००	६.२०	६.५०	५.२५

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक १२.२ पुढे चालू .

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	
१८.	भुईमगाचे तेल	मिलमेट	कि.गॅ.	२३.००	२६.२५	२६.६०	२७.००	२७.००	३०.००	३१.२५	३३.६०	३४.००	३४.००	३४.००	३२.५०	२९.९३	
१९.	पाम तेल रास्त	-	-	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	१६.००	
	दराचे दुकान																
२०.	वनस्पती तूप	तुज्जार	-	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३२.००	३३.००	३४.००	३४.७५	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	३४.४८	
२१.	दुधा म्हशीचे	शुधद	लिटर	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	
२२.	वकरीचे मांस	लोकल	कि.गॅ.	३४.००	३४.००	३४.००	३४.००	३४.००	३४.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	४०.००	३५.८३	
२३.	ताजे मासे	-	-	१८.००	१८.००	१८.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	१९.५०	
२४.	अंडी	-	डझान	९.३०	७.२०	७.२०	७.२०	७.२५	९.००	९.६०	९.६०	९.६०	८.५०	९.१०	९.६०	८.६०	
	मसाल्याचे पदार्थ																
२५.	मीठ	लोकल	कि.गॅ.	१.२५	१.२५	१.२५	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.४४
२६.	हळद	-	-	१२.००	१२.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१४.००	१३.६७	
२७.	सुक्या गिरच्या	-	-	१७.००	१७.००	१४.४०	१५.५०	१५.५०	१४.००	१४.००	१४.००	१२.००	१२.५०	१४.४०	१४.००	३.२७	
	भाजीपाला																
२८.	वटाटे	हूपरी	-	४.००	३.००	३.२०	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	५.००	२.६६
२९.	कादि	लोकल	-	१.१२	१.६२	१.५०	१.५०	१.००	१.८०	२.००	२.९०	४.००	४.५०	४.००	५.००	२.६६	
३०.	केळी	-	डझान	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	४.००	४.००	३.५०	३.००	३.००	३.००	३.२१	
३१.	चहा	बुकवॉर्ड	कि.गॅ.	६०.००	६०.००	६४.००	६४.००	६४.००	६४.००	६४.००	६४.००	६०.००	६०.००	६०.००	६०.००	६१.६७	
३२.	कॉफी पावडर	-	-	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	३८.००	
	जळणा विल दिव्यवत्ती																
३३.	राकिल		लिटर	२.४०	२.४०	२.४०	२.४०	२.४०	२.४०	२.४०	२.४०	२.४५	२.४५	२.४५	२.४५	२.५१	
३४.	कोळसा	लोकल	कि.गॅ.	१४०.००	१४०.००	१४०.००	१४०.००	१४०.००	१४०.००	१४०.००	१४०.००	१४०.००	१४०.००	१४०.००	१४०.००	१४०.००	

पुढे चालू.....

१४२.५०

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
३५.	जळाऊ लाकूड	लोकल	कि.गॅ.	३२.००	३२.००	३३.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००
३६.	काडी पेटी	त्रिम्को	नग	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५
३७.	ताडी	सोलापूरी	नग	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६२.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६६.६७
३८.	शाटींग	राजवहादूर	-	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००	६५.००
३९.	कीटींग	सुती पॅटचे	मीटर	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००
४०.	पितळी भांडी	पुना	कि.गॅ.	८०.००	८०.००	८५.००	८५.००	८५.००	८५.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	८६.६७
४१.	साबणा कपडे धुण्याचा	५०१	ब्रार	८.५०	८.५०	८.५०	८.५०	८.५०	८.५०	८.५०	८.५०	८.५०	८.५०	८.५०	८.५०	८.५०
४२.	अंगाचे साबणा	हमाम	१ नग	४.२५	४.२५	४.२५	४.२५	४.४०	४.४०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.४०
४३.	पान खाण्याचे	तुरोरी	१०० नग	३.००	३.००	३.००	४.००	४.००	४.००	४.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.००	३.३३
४४.	सुपारी	भारडी	कि.गॅ.	३२.००	३२.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००	३५.००
४५.	तंबाखू	लोकल	-	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०	२८.७०
४६.	सिगारेट	पनामा	१० नग	४.००	४.००	४.५०	४.५०	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	४.७५
४७.	बिडी	मुत्सी	२५ नग	१.४०	१.४०	१.८०	१.८०	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	१.८८
४८.	केलाचे तेल	मध्यम	१ बाटली	११.००	११.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	११.८३

आधार :- जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी, उस्मानाबाद.

टिप :- या तक्त्यातील किंमती फक्त एकाच ठिकाणातून संकलीत केल्या आहेत. म्हणून त्या पूर्ण पणे प्रतिनिधीक आहेत. असे गृहीत धरता येत नाही. परंतु विशिष्ट कालक्षेत्रातील किरकोळ किंमतीमध्ये झालेला बदल दर्शविणारे स्थूल विदेशांक म्हणून ही माहिती उपयुक्त ठरावी.

तक्ता क्रमांक : १२.३

नादिड व सोलापूर केंद्रतील कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक १९९०-९१ या वर्षा करीता (पायाभूत वर्ष १९८२ = १००)

केंद्र : सोलापूर .

अ. क्र.	महिना/वर्ष	अन्न	पान, सुपारी तंबाखू इत्यादी	इंधन व दिवाबत्ती	घारे	कापड बिछाना व पादत्राणे	संकीर्ण	सवसाधारण निर्देशांक
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१.	एप्रिल १९९०	१७७	२८०	१५६	२२३	१५७	१९८	१८३
२.	मे १९९०	१८०	२७९	१५९	२२३	१६१	२०१	१८६
३.	जून १९९०	१८३	२८३	१५९	२२३	१६१	२०१	१८८
४.	जुलै १९९०	१८५	२८०	१५९	२२४	१६२	२०१	१८९
५.	ऑगस्ट १९९०	१८८	२८२	१७६	२२४	१६२	२०२	१९२
६.	सप्टेंबर १९९०	१९०	२८३	१७६	२२४	१६२	२०२	१९४
७.	ऑक्टोबर १९९०	१९४	२८६	१८५	२२४	१६३	२०४	१९७
८.	नोव्हेंबर १९९०	२००	२८५	१८८	२२४	१६३	२०८	२०२
९.	डिसेंबर १९९०	२०९	२९५	१८८	२२४	१५९	२१०	२०८
१०.	जानेवारी १९९१	२१०	२९०	१८८	२३१	१५८	२०९	२०८
११.	फेब्रुवारी १९९१	२०४	२९३	१८८	२३१	१५८	२१०	२०५
१२.	मार्च १९९१	२०३	२९९	१८५	२३१	१६८	२१८	२०६
एकूण सरासरी १९९०-९१		१९३	२८६	१७६	२२५	१६१	२०५	१९६

पुढे चालू

तपिता क्रमांक : १२.३ पुढे चालू .

केंद्र : नादिक (पायाभूत सुधार १९८३-२००१)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	
१.	एप्रिल	१९९०	१७३	२५०	२५०	१४४	१८२	२१९	१८६
२.	मे	१९९०	१७७	२५२	२६८	१४४	१८२	२२०	१९०
३.	जून	१९९०	१८४	२५४	२७१	१४४	१८३	२२३	१९५
४.	जुलै	१९९०	१८८	२५४	२७१	१४६	१८३	२२३	१९७
५.	ऑगस्ट	१९९०	१८८	२६३	२७१	१४६	१८४	२२४	१९८
६.	सप्टेंबर	१९९०	१८८	२६७	२७१	१४६	१८४	२२५	१९८
७.	ऑक्टोबर	१९९०	१९०	२६७	२७३	१४६	१८४	२२५	२००
८.	नोव्हेंबर	१९९०	१९७	२७०	२७६	१४६	१८५	२२९	२०५
९.	डिसेंबर	१९९०	२००	२७४	२७६	१४६	१८५	२३०	२०७
१०.	जानेवारी	१९९१	२०३	२७४	२७६	१६५	१७५	२३०	२०८
११.	फेब्रुवारी	१९९१	२०५	२७४	२७६	१६५	१७५	२३०	२१०
१२.	मार्च	१९९१	२०४	२७४	२७६	१६५	१८५	२३०	२१०
सरासरी एकूण			१९१	२६४	२७१	१५०	१८२	२२६	२००

आधार :- कामगार आयुक्त कार्यालय, ताडदेव मुंबई .

(१७३)

तक्ता क्रमांक १३.१

लातूर जिल्ह्यातील पोलिस दलाची संख्या १९९०-९१ या वर्षाची करिता.

अ. क्र.	बाब	संख्या
१	२	३
१.	पोलिस दलाची संख्या	-
२.	अ) पोलिस उपमहानिरीक्षक वर्ग - १-	-
	ब) अधीक्षक	१
	क) सहाय्यक अधीक्षक	-
	ड) उपअधीक्षक	५३
	इ) निरीक्षक	१२
	प) जमादार	३८
	फ) हवालदार	२७३
	म) शिपाई	८२२
	एकूण पोलिस दलाची संख्या	११४६
२.	पोलिस ठाणी	१८
३.	आउट पोस्ट	१६
४.	सब पोस्ट	-
५.	लॉकप्स	१७
६.	पोलिस ठाणे, आउट पोस्ट/अज्ञात क्षेत्रातील गावे व शहरे	३२
७.	पोलिस दलाचा एकूण खर्च (रुपये लाखात)	२७९.८५

आधार :- जिल्हा पोलिस अधीक्षक, लातूर.

लातूर जिल्ह्यातील गुन्ह्यासंबंधी आकडेवारी सन १९९०-९१ या वर्षाकरीता .

अ. क्र.	गुन्ह्याचा प्रकार	प्रकरणांची संख्या	मागील वर्षाची चौकशी चालू अस-लेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशीसाठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली शिक्षा मीन दिल्यास निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोषा असलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाच्या शेवटी न्यायालयात पूर्ण-बीत प्रकरणे
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१.	दखालपात्रा गुन्ह्यात मदत करणे	-	-	-	-	-	-	-
२.	दखालपात्रा गुन्ह्याबाबत कट करणे	-	-	-	-	-	-	-
३.	सार्वजनिक शांतता व सुरक्षितता व न्यायबाबतची गुन्हे.	४	१५१	६२०	१३८	२२	८३	७४
४.	व्यक्तीगत गंभीर गुन्हे.	२६	९७६	२९७७	८५९	१८५	४३५	६६
५.	व्यक्तीगत आणि मालमत्ता त्रिषयक किंवा फक्त मालमत्ता त्रिषयक गंभीर गुन्हे.	२८	२७५	६३५	११३	१३	५०	९
६.	व्यक्तीत्रिषयक किरकोळ गुन्हे	४	१६४	५९५	१४२	२६	६६	१३
७.	मालमत्ता त्रिषयक किरकोळ गुन्हे	४९	५७९	१५७३	२३७	२६	९९	२१
८.	जर न नोंदलेले इंडीयन पिन्सल कोड खालील इतर गुन्हे	-	५६	१३१	५१	७	१८	१५
९.	ए) जर नमदनेकेलेले इतर गुन्हे किंवा स्थानिक कायद्याखालील दखालपात्रा ठरलेले गुन्हे	१११	२२०१	६५३९	१५४७	२७९	७५१	१९८
	ब) बी. एच. ओ. आर. १९४७ च्या कायद्याखालील गुन्हे एकूण (१ ते ९)	२६७	३८७७	१३३८३	३००८	३८१	८३४	७३३
								३३५५३

आधार :- जिल्हा पार्लिस अधिकाक्षक, लातूर.

तक्ता क्रमांक : १३.३

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील १९९०-९१ या वर्षात तुरुंगात दाखल झालेले गुन्हेगार :

अ. क्र.	बाब	१९९०-९१		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१.	रेल्वे अधिनियम	-	-	-
२.	मुंबई पोलिस (कायदा) अधिनियम	९२	१	९३
३.	मुंबई दारूबंदी अधिनियम	६२	२	६४
४.	क्रिमीनल प्रोसिजर कोड अधिनियम	२७	-	२७
५.	धारफोडी व चोरी	२३	-	२३
६.	छाोटे दस्तऐवज व फसवणूक	६	-	६
७.	खून	११	२	१३
८.	डाके दरोडे	३	-	३
९.	हल्ला व दुखापत करणे	३६	-	३६
१०.	पुस लावून पळविणे व बलकार करणे	३	१	४
११.	लष्करी गुन्हे	-	-	-
१२.	इतर	५५	४	५९
		३२८	१०	३३८

टीप :- लातूर जिल्ह्यात कारागृहे नसल्यामुळे नजीकच्या उस्मानाबाद जिल्ह्यातील कारागृहांची माहिती देण्यात आली आहे.

आधार :- अधिकाक जिल्हा कारागृह, उस्मानाबाद.

तस्ता क्रमांक १३.४

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील १९९०-९१ या वर्षात तुरुंगात दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रांनुसार वर्गीकरण.

अ. क्र.	बाब	१९९०-९१		
		पुरुष	स्त्रीया	एकूण
१	२	३	४	५
१.	<u>१८ वर्षाखालील</u>			
	१.१ अशिक्षित	-	१	१
	१.२ अशिक्षित व फक्त वाचता येणारे	-	-	-
	१.३ वाचता व लिहिता येणारे	४	-	४
२.	<u>१८ ते २१ वर्षा</u>			
	२.१ अशिक्षित	४	-	४
	२.२ अशिक्षित व फक्त वाचता येणारे	३	-	३
	२.३ वाचता व लिहिता येणारे	२०	-	२०
३.	<u>२२ ते ३० वर्षा</u>			
	३.१ अशिक्षित	७२	४	७६
	३.२ अशिक्षित व फक्त वाचता येणारे	२९	-	२९
	३.३ वाचता व लिहिता येणारे	३७	-	३७
४.	<u>३१ ते ४० वर्षा</u>			
	४.१ अशिक्षित	४३	३	४६
	४.२ अशिक्षित व फक्त वाचता येणारे	२१	-	२१
	४.३ वाचता व लिहिता येणारे	३७	-	३७
५.	<u>४१ ते ६० वर्षा</u>			
	५.१ अशिक्षित	२६	२	२८
	५.२ अशिक्षित व फक्त वाचता येणारे	५	-	५
	५.३ वाचता व लिहिता येणारे	२५	२	२७
६.	<u>६१ वर्षावरील</u>			
	६.१ अशिक्षित	२	-	२
	६.२ अशिक्षित व फक्त वाचता येणारे	-	-	-
	६.३ वाचता व लिहिता येणारे	-	-	-
७.	<u>एकूण (१ ते ६)</u>			
	७.१ अशिक्षित	१४७	१०	१५७
	७.२ अशिक्षित व फक्त वाचता येणारे	५८	-	५८
	७.३ वाचता व लिहिता येणारे	१२३	-	१२३

टीप :- लातूर जिल्ह्यात कारागृहे नसल्यामुळे नजीकच्या उस्मानाबाद जिल्ह्यातील कारागृहाची माहिती देण्यात आली आहे.

आधार :- अधीक्षक जिल्हा कारागृह, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक : २३. ५

लातूर जिल्ह्यातील १९९० या वर्षात दिवाणी व फौजदारी न्यायालयातील निकालात काढलेली कामे

दिवाणी				फौजदारी			
मुख		अपिल		मुख		अपिल	
नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
१	२	३	४	५	६	७	८
४०७०	१७७	२११	८५३	८९७	७१२	४९७	३०७

आधार :- जिल्हा सत्र न्यायाधीश, लातूर.

तक्ता क्रमांक १४.१

लातूर जिल्ह्यातील बँक कार्यालये व वर्गीकृत बँका यांची संख्या त्याच्या ठेवी व कर्जे १९९७ या वर्षाची करिता.

अ.क्र.	जिल्हा/तालुका	बँक कार्यालये असलेली गावे व शहरे	खाली येत असलेली लोकसंख्या	वर्गीकृत बँका (संख्या)	बँकाची कार्यालय (संख्या)	वर्गीकृत बँकाच्या ठेवी (रु.लाखात)	वर्गीकृत बँकाच्या आगाऊ रकमा (रु.लाखात)	सहाकारी बँक (संख्या)
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	जिल्हा वेरीज	९९	१२९३३५४	१२	५५	७९४१.४९	५९६७.०७	९९
	तालुका							
१.	लातूर	२१	३४८८९१	११	२१	उ. ना.	उ. ना.	२८
२.	अहमदपूर	२१	३४६९५६	८	८	उ. ना.	उ. ना.	२१
३.	उदगीर	२३	२७४६३६	६	९	उ. ना.	उ. ना.	२१
४.	निलंगा	१८	२४०७८२	४	१०	उ. ना.	उ. ना.	१६
५.	औसा	१६	१८२०८९	३	७	उ. ना.	उ. ना.	१३

टीप :- स्तंभ ४ मधील लोकसंख्या ही १९८१ च्या जनगणने प्रमाण आहे.

आधार :- जिल्हा अग्रणी बँक, लातूर.

तपता क्रमांक : १४.२

लातूर जिल्ह्यातील ३१ मार्च १९९० ची रोजी चालू असलेल्या संयुक्त भांडवली संख्या

भाग भांडवल असलेल्या कंपन्या		हमीने मर्यादित असलेल्या व नफ्यासाठी काम करणा-या कंपन्या		एकूण
सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी	
१	२	३	४	५
१	११	-	-	१२

आधार :- अर्धा व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक : १४.३

लातूर जिल्ह्यात १९९०-९१ या वर्षात उत्तरत्रिलेल्या विमापत्राची संख्या व त्रिम्याची रक्कम .

अ. क्र.	बाब	परिमाणा	वर्षा १९९०-९१
१	२	३	४
१.	शाखा	संख्या	४
२.	उत्तरत्रिलेली विमापत्रे	संख्या	१९८५०
३.	व्यपगत विमापत्रे	संख्या	३८२०
४.	त्रिम्याची रक्कम	हजार रुपये	४,९०,५६९

आधार :- शाखाधिकारी, भारतीय जीवन विमा निगम, शाखा लातूर/उदगीर/निलंगा.

तक्ता क्रमांक : १५.१

लातूर जिल्ह्यातील चित्रापट गृहाविषय आकडेवारी सन १९९०-९१ या वर्षा करिता.

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	कायम स्वरूपाची चित्रापट गृहे		फिरती चित्रापट गृहे		वसूल, केलेला करमणूक कर (रुपये)
		संख्या	प्रत्येक खोळासाठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खोळासाठी असलेली आसन क्षमता	
१	२	३	४	५	६	७
	जिल्हा बेरीज	१८	१४६३	६	२४६५	७४०७८५२
	तालुका					
१.	लातूर	९	७६१	१	४७०	५०२२२८९
२.	अहमदपूर	२	७९४	१	३५०	१०९३१७
३.	उदगीर	४	२७०	-	-	१६९४८५९
४.	निलंगा	३	२०४८	१	५११	५०७७८२
५.	औसा	-	-	३	११३४	७३६०५

टीप :- चित्रापट गृहा शिवाय व्हि. डी. टी. द्वारे ५५५९१६ रुपये करमणूक कराद्वारे वसूल झाले.

आधार :- जिल्हा अधिकाारी, जिल्हा अधिकारी कार्यालय, लातूर.

(१८२)

तपता क्रमांक : १५०२

लातूर जिल्ह्यात अल्पबचत गुंतवणूक गोळा केलेली व खातेदाराची संख्या (रु. लाखात)

अ. क्र.	योजना	१९८९-९० मधील गुंतवणूक		१९९०-९१ मधील गुंतवणूक			
		खातेदारांची संख्या	ढोबळ	नक्ते	ढोबळ	नक्ते	
१	२	३	४	५	६	७	
१.	टपाल कार्यालय बचत खाते	२१४९	१८४	(-) १५	१५४	१६	४
२.	संचित मुधल ठेव	-	१०	(-) ४	८	(-) ६	
३.	पुनरावृत्ती ठेव	६४७५५	३६३	(+) १०९	४४७	(+) ३२१	
४.	समयबद्ध ठेव (१, २, ३, व ५ वर्षांचे एकूण)	१३४६	२८	(+) २	४७	(+) १६	
५.	सार्वजनिक भाविष्य निवाह (पोस्ट खाते - स्टेट बँक एकूण) १४२१		७१	(+) ६५	९४	(+) ८५	
६.	सार्वजनिक भाविष्य निवाह निधी (स्टेट बँक)						
७.	राष्ट्रीय बचत प्रमाणापत्रे २ ते ८ मालिका	-	१२६	(+) १२६	१०१	(+) १०१	
८.	इंदिरा विकास पत्रे	-	११५	(+) ११५	११८	(+) ११८	
९.	किसान विकास पत्रे	-	१९९	(+) १९९	२३८	(+) २३८	
१०.	मासिक प्राप्ती योजना	५१९	३०	(+) ३०	३५	(+) ३५	
११.	राष्ट्रीय बचत योजना १९८७	१४६१	१०४	(+) १०४	१२१	(+) १२०	
१२.	सामाजिक सुरक्षा पत्रे	-	-	-	-	-	
१३.	इतर सर्व योजना	-	-	(-) ५६	-	(-) ७९	
एकूण			१२३०	(+) ६७५	१३६३	(+) ७४५	

टीप :- आकडे लाखात केल्यामुळे कदाचित एकूण बेरजस जुळणार नाही.

जिल्ह्यात १९९०-९१ या वर्षी अल्प बचतीचे लक्षा स्पष्टे ६७५ लाखा होते.

आधार :- सहाय्यक संचालक, अल्पबचत, जिल्हा अधिकारी कार्यालय, लातूर.

तक्ता क्रमांक : १५.३

लातूर जिल्ह्यातील तालुकावार गोळा केलेल्या जमीन महसूल, सन १९९०-९१ या वर्षाकरीता . (रुपये हलपारात)

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	चालू वर्षाची जमीन महसूलाची एकत्रित मागणी (पूर्वीच्या वर्षाची जमा रक्कम सोडून)	एकत्रित जमीन महसूलाची एकूण धाक बाकी (अ- धिकाृत व अनाधिकाृत)	सुट	निलंबित जसूली	जसूली पात्रा	प्रत्यक्षा जसूली	ह्यातेदाराची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	जिल्हा बेरीज	८००२	१३५३५	३५७	-	२११८०	२५४०	उ. ना.
	तालुका							
१.	लातूर	३१७०	५३८८	३१	-	८५२७	३६२२	उ. ना.
२.	अहमदपूर	११०६	२२७३	२३	-	३३५६	१२०५	उ. ना.
३.	उदगीर	१२२७	१८७३	६२	-	३०३८	२१२८	उ. ना.
४.	निलंगा	१४८६	२८१९	१७६	-	४१२९	१५००	उ. ना.
५.	औसा	१०१३	११८२	६५	-	२१३०	१०८५	उ. ना.

आधार :- जिल्हा अधिकारी, लातूर.

(१८४)

तक्ता क्रमांक : १५. ४

लातूर जिल्ह्यातील ३१ मार्च १९९१ या दिवशी छापखाने व छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमान पत्रे आणि नियत कालिके.

जिल्हा/ तालुका	मुद्रणालयाची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमान पत्रे नियत कालिके					साप्ताहिके				
		दैनिके									
१	२	३. मराठी	४. हिंदी	५. इंग्रजी	६. इतर	७. एकूण	८. मराठी	९. हिंदी	१०. इंग्रजी	११. इतर	१२. एकूण
जिल्हा बेरीज	१३४	१९	-	-	-	१९	१८	१	-	-	१९
तालुका											
१. लातूर	८५	१८	-	-	-	१८	१४	१	-	-	१५
२. अहमदपूर	१६	-	-	-	-	-	१	-	-	-	१
३. उदगीर	१८	-	-	-	-	-	३	-	-	-	३
४. निलंगा	८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५. औसा	७	१	-	-	-	१	-	-	-	-	-

पुढे चालू

तपता क्रमांक : १५.४ पुढे चालू.

जिल्हा/ तालुका	मुद्रणालयाची संख्या	छापलेख प्रकाशित केलेली वर्तमान पत्रे व नियत कालिके										
		पाक्षिके					मासिके					
		मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	
जिल्हा वेरीज	१३४	-	-	-	-	-	३	-	-	-	-	३
तालुका												
१. लातूर	८५	-	-	-	-	-	३	-	-	-	-	३
२. अहमदपूर	१६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३. उदगीर	१८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४. निलंगा	८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५. औसा	७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार :- १) जिल्हा माहिती अधिकारी, लातूर.

२) तहसिलदार लातूर, अहमदपूर, उदगीर, निलंगा, औसा.

तक्ता क्रमांक : १५. ४

लातूर जिल्ह्यातील स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखार याबाबतची माहिती, सन १९९० या वर्षाकरीता (आकडे ०० टनात)

तांदूळ			गहू			साखार			बिनयभीत
जिल्हा	जिल्ह्यातील	एकूण	जिल्हा	जिल्ह्यातील	एकूण	जिल्हा	जिल्ह्यातील	एकूण	रास्त धान्य वाटप
मुख्यालय	इतर ठिकाणी	(१+२)	मुख्यालय	इतर ठिकाणी	(४+५)	मुख्यालय	इतर ठिकाणी	(७+८)	दुकाने संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
४.९७	५०.७४	५५.७१	८.३२	९२.०२	१००.३४	१०.९७	७०.२९	८१.२६	११३३

अग्रधार :- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हा अधिकारी, कार्यालय, लातूर.

तक्ता क्रमांक : १५. ६

लातूर जिल्ह्यातील १९९०-९१ या वर्षात मागणी व वसूली केलेले धान्ये (आकडे "००" टना मध्ये)

मागणी	लेव्ही						मागणीशी वसूलीशी टक्केवारी
	वसूल केलेले						
सर्व धान्याची एकूण मागणी	तांदूळ	गहू	ज्वारी	बाजरी	इतर	एकूण	
१	२	३	४	५	६	७	८
-	-	-	-	-	-	-	-

टीप :- १९९०-९१ वर्षात लेव्ही वसूली झालेली नाही.

आधार :- जिल्हा पुरवठा अर्ककारा, जिल्हा धाकारा कार्यालय, लातूर.

तक्ता क्रमांक : १५.७

(१८८)

लातूर जिल्ह्यातील १९८९ मधील लोकसभा निवडणूक व १९९० मधील विधानसभा निवडणूक यासंबंधी जाफेवारी.

अ. क्र.	मतदार संध्याचे नांव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या		एकूण	एकूण मतदारांच्या संख्येपासून झालेल्या मतदानाची टक्केवारी
			पुरुषा	स्त्रिया		
१	२	३	४	५	६	७
लोकसभा नोव्हेंबर १९८९						
	लातूर	९, ७८, २५९	३, ४०, ०३२	२, ८०, ८८०	६, २०, ९१२	६३. ४७
	एकूण	९, ७८, २५९	३, ४०, ०३२	२, ८०, ८८०	६, २०, ९१२	६३. ४७
विधान सभा फेब्रुवारी १९९०						
१.	अहमदपूर	१, ५०, ०८८	५१, ०५४	४४, ०३८	९५, ०९२	६३. ३६
२.	उदगीर	१, ७१, ८१२	५७, ७०३	४९, ०३१	१, ०६, ७३४	६२. १२
३.	हेर	१, ३३, ६४१	४३, ४२२	३४, ७३७	७८, १५९	५८. ४८
४.	लातूर	२, २१, ३२२	७६, ९२४	६७, ४३४	१, ४४, ३५८	६५. २३
५.	औसा	१, ३५, ५५९	५०, ४११	४३, ६३९	९४, ०५०	६९. ३८
६.	निलंगा	१, ६६, ३८४	५७, ८४३	५०, ४६०	१, ०८, ३०३	६५. ०९
	एकूण	९, ७८, ८०६	३, ३७, ३५७	३, ८९, ३३९	६, २६, ६९६	६४. ०३

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : १५.७ पुढे चालू.

अ. क्र.	मतदार संघाचे नांव	रूपक्षार मिळविलेली मते संख्या					सर्व अपक्ष
		काँग्रेस आय	जनतादल	भारतीय जनता पार्टी	शिवासेना	शेतकरी कामगार पक्ष	
१	२	३	४	५	६	७	८
लोकसभा नोव्हेंबर १९८९							
	लातूर	३,०४,७३३	२,६०,८७८	२६,६४९	-	-	१२,८४३
	स्कूण	३,०४,७३३	२,६०,८७८	२६,६४९	-	-	१२,८४३
विधान सभा फेब्रुवारी १९९०:							
१.	अहमदपूर	३७,४९२	-	-	२०,८७९	११,६८०	२३,३११
२.	उदगीर	३८,८८४	३९,२४६	६,६२८	-	-	२०३१७
३.	हेर	२३,७५६	२९,७०६	११,६६०	-	-	११,६७९
४.	लातूर	७०,६६२	४०,१०२	-	४,५१६	-	२५,९२२
५.	औसा	४५,२७२	१०,७७८	-	१७,१०२	-	३९१३६
६.	निलंगा	५६,३१२	-	-	४,१८६	-	४६,०३१
	स्कूण	२,७२,३३८	१,१९,७७२	१८,२२८	४६,६८३	११,६८०	१,४७,३२६

टीप :- रेणापूर विभाग, रेणापूर विधानसभा मतदार संघ बीड जिल्ह्यात येत असल्याने त्याची माहिती या कोष्टकात दर्शविली नाही.
आधार :- जिल्हा अधिकारी कार्यालय, निवडणूक शाखा, लातूर.

तफ्ता क्रमांक : १५. ८

लातूर जिल्ह्यातील अधिकारी व प्रवासी याचेसाठी असलेल्या बंगल्याची तालुकावार अदी ३१-२- १९९१ या दिवसाची .

अ. क्र.	तालुका	बंगल्याचे नाव	पत्ता
१.	लातूर	शासकीय विश्रामगृह, लातूर औस रोड, लातूर, जिल्हा लातूर. शासकीय विश्रामगृह, लातूर अशोक हॉटेलसमोर, लातूर. शासकीय विश्रामगृह, सुल्ह, तालुका लातूर, जिल्हा लातूर. तावरजा विश्रामगृह, तावरजा कॉलनी, लातूर.	
२.	अहमदपूर	शासकीय विश्रामगृह, रेणापूर, तालुका लातूर . शासकीय विश्रामगृह, अहमदपूर, तालुका अहमदपूर, जिल्हा लातूर. शासकीय विश्रामगृह, धरणगी, तालुका अहमदपूर, जिल्हा लातूर. शासकीय विश्रामगृह, चाकूर, तालुका अहमदपूर, जिल्हा लातूर. शासकीय विश्रामगृह, शिरूर ताजबंद, तालुका अहमदपूर, जिल्हा लातूर.	
३.	उदगीर	शासकीय विश्रामगृह, उदगीर, तालुका उदगीर, जिल्हा लातूर. शासकीय विश्रामगृह, मलांडी, तालुका उदगीर, जिल्हा लातूर.	
४.	निलंगा	शासकीय विश्रामगृह, निलंगा, तालुका निलंगा, जिल्हा लातूर. शासकीय विश्रामगृह, औराद, तालुका निलंगा, जिल्हा लातूर.	
५.	औसा	शासकीय विश्रामगृह, औसा, तालुका औसा, जिल्हा लातूर.	

- आधार :- १) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, लातूर/निलंगा.
२) कार्यकारी अभियंता, (बां) जिल्हा परिषद, लातूर.
३) कार्यकारी अभियंता, लातूर लघू पाठबंधारे, लातूर.
४) सर्व मुख्य अधिकारी, नगरपरिषदा, जिल्हा लातूर.

तक्ता क्रमांक : १५.९

(१९१) (१९९१)

लातूर जिल्ह्यातील रेल्वे स्थानकाची तालुकावार यादी (३१-३-१९९१ या दिवशीची)

अ. क्र.	तालुका	रेल्वेस्थानकाचे नांव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वे क्षेत्रा विभाग
१	२	३	४	५
१.	लातूर	पानगांव	ब्रॉडगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
		मूर्ती	-"	-"
		मुरुड	नॅरोगेज	मध्य रेल्वे
		नेवली	-"	-"
		औसा रोड	-"	-"
		हरंगुळ	-"	-"
२.	अहमदपूर	चाकूर	ब्रॉडगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
		लातूर रोड	-"	-"
		वडवळ नागनाथा	-"	-"
		जानवळ	-"	-"
३.	उदगीर	बेलसाकरगा	-"	-"
		उदगीर	-"	-"
		हेर	-"	-"
		लोहारा	-"	-"

टीप :- रेणापूर विभागाची माहिती समाविष्ट केली आहे.

आधार :- रेल्वे वेळापत्रक.

तक्ता क्रमांक : १५. १०

(१९२)

लातूर जिल्हा निवडक निर्देशांकाचे कल

अ. क्र.	बाब	परिमाण	जुना उस्मानाबाद जिल्हा							लातूर जिल्हा	
			संदर्भ वर्ष								
			१९५०-५१	१९६०-६१	१९७०-७१	१९८०-८१	१९८५-८६	१९८७-८८	१९८८-८९	१९८९-९०	१९९०
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१.	क्षेत्रफळ आणि लोकसंख्या										अस्था
	(१९५१, ६१, ७१ व ८१ जनगणना)		१९५१	१९६१	१९७१	१९८१ (रेणापूर सहित)					
१)	क्षेत्रफळ	चौ. किमी	१४, ११७	१४, ११७	१४, ११७	१४, २१०	७३७२	७३७२	७३७२	७३७२	७१५१
२)	रकूण लोकसंख्या	हजारत	१२, १०	१४, ७८	१८, ९७	२३, ३१	१२, ९३	१२, ९३	१२, ९३	१२, ९३	१६, ७९
३)	लोकसंख्येची घनता (प्रत्येक चौ. कि. मी मागे लोकसंख्या)	संख्या	८४	१०३	१३४	१७७	१७५	१७५	१७५	१७५	२३१
४)	रकूण शेतक-याचे (शेतमजुरासह) रकूण काम करण्या-यांनी शेकडा प्रमाण	टक्केवारी	७९. १६	८३. ५२	८३. १५	६९. ४८	६६. २५	६६. २५	६६. २५	६६. २५	६६. ०
२.	कृषी व जलसिंचन					१९८०-८१	१९८२-८३	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८६	
१)	जंगल व्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	१	१	१	उ. ना.	०. ८	०. ८	०. ३	०. ३	०. ३
२)	लागवडी लायक क्षेत्र	--- " ---	११, ९८	१३, २४	१३, २३	उ. ना.	६२७	६२७	६२५	६२५	६२५
३)	दर शेतमजुरांमागे (शेतकरीसह) लागवडी लायक क्षेत्र १९५१, ६१, ७१ व ८१ जनगणना	हेक्टर	१. ५१	२. ०६	२. ४३	उ. ना.	१. ६२	१. ६२	१. ६१	१. ६१	१. ६१

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : १५. १० पुढे चालू.

(१९४)

१.	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	
							१९८०-८१	१९८१-८२	१९८२-८३	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८५-८६
१३.	इतर साधनांनी भिजलेले क्षेत्र	हजार हेक्टर	१	-	-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
१४.	पिकाखालील भिजलेले क्षेत्र	"	१५	४०	६२	उ. ना.	२०	२३	१९	१९	१९	
	अ) अन्न धान्ये	"	२	६	८	उ. ना.	७	९	८	९	९	
	ब) ऊस	"	-	-	१	उ. ना.	१	१	-	१	१	
	क) झुडूमुग	"	उ. ना.	२	३	उ. ना.	उ. ना.	-	-	-	-	
	ड) फळे	"	उ. ना.	-	-	उ. ना.	-	-	-	-	-	
	इ) कापूस	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
३.	मुदसंधारणाची काणे											
	१) बांधबदिस्त केलेली जमीन	"	उ. ना.	-	१, ७६	उ. ना.	५	-	४	उ. ना.	उ. ना.	
	२) मजणी केलेली जमीन	"	उ. ना.	-	-	उ. ना.	२	-	-	-	-	
	३) पुनःप्रमाण केलेली जमीन	"	उ. ना.	-	-	उ. ना.	-	-	-	-	-	
४.	शेतीची अजारे											
	(पशुधन गणनेप्रमाणे)											
	१) नांगर							१९८२	(रेणापूरसहीत)	१९८७	१९८७	
	अ) लाकडी	संख्या	हजारांत	२२	३१	२१	२८	२२	२२	३८	३८	
	ब) लोखंडी	"	"	१९	२१	२१	२८	१७	१७	२४	२४	
	२) सिंचनाकरीता वापरली जाणारी इंजिने व पंप	संख्या		९९८	२, ७३०	८, ३८३	१०, ९८७	३३८६	३३८६	३३८६	१४३५	१४३५
	३) सिंचनाकरीता वापरली	संख्या		२७	५७	१३३१	७७२५	११५५४	११५५४	११५५४	१५५३७	१५५३७
											(सूधारीत)	

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : १५. १० पुढे चालू.

(१९३)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
५.	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	हेक्टर (ह)	८, ३३	१०, ७१	११, ०८	उ. ना.	६६१	६१३	६३२	६४९	६४९
	कसलेले निव्वळ क्षेत्र	-	८, २९	१०, ३७	१०, ५९	उ. ना.	५४४	५०४	५४४	५५१	५५१
	अ) अन्न धान्या खालील क्षेत्र	-	६, ६०	७, ५९	७, ८१	उ. ना.	५११	४५२	४८३	४९०	४९०
	ब) ऊसा खालील क्षेत्र	-	२	६	८	उ. ना.	७	९	८	९	९
	क) झुईमूगा खालील क्षेत्र	-	६६	१२१	१२५	उ. ना.	२७	३०	२३	२९	२९
	ड) कापसा खालील क्षेत्र	-	४२	५९	४०	उ. ना.	२२	२८	२१	२०	२०
६.	दर शेत मजुरागोग (शेतकरी सह)	-	०. ९५	१. ६१	१. ९५	उ. ना.	१. ४०	१. ३०	१. ४०	१. ४०	१. ४०
	कसलेले निव्वळ क्षेत्र										
	(१९५१, ६१, ७१ व ८१ जनगणना)										
७.	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडी टक्केवारी	४. ५१	३. २९	४. ७०	उ. ना.	२१. ५४	२१. ६२	१६. १९	१७. ६६	१७. ६६	
	केलेल्या क्षेत्राची कसलेल्या निव्वळ क्षेत्राशी										
८.	सिंचना खाली असलेले एकूण क्षेत्र	हजार (हे)	२४	५३	८८	उ. ना.	३१	३९	३८	३९	३९
९.	सिंचना खालील एकूण क्षेत्राची	टक्केवारी	२. ८९	४. ९६	७. ९१	उ. ना.	४. ६७	६. ३३	६. ०४	५. ९८	५. ९८
	लागवडी खालील एकूण क्षेत्राशी										
१०.	सिंचना खाली असलेले निव्वळ क्षेत्र	हजार (हे)	२४	४७	८३	उ. ना.	१८	२९	२९	३१	३१
११.	कालव्याचे भिजलेले क्षेत्र	-		३	६	उ. ना.	२	३	५	७	७
१२.	त्रिहीरीचे भिजलेले क्षेत्र	-	२२	४४	७४	उ. ना.	१६	२६	२५	२४	२४

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक १५. १० पुढे चालू.

(१९५)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
४.	<u>उसाचे चरक</u>										
	अ) शक्तीने चालणारे	संख्या	८८	७८२	७९७	६४५	४८८	४८८	४८८	७२७	७२७
	ब) बैलाच्या सहाय्याने	-"	५९१	२१८	१,०८९	२००	९८	९८	९८	१३८	१३८
५.	<u>एकूण पशूधन</u>									(१९८७)	(१९८७)
	१. एकूण पशूधन	संख्या	हजारात	१०.२६	११,४२	१२,०२	७,०८	७,०८	७,०८	८,०८	८,०८
	२. दर बैल जोडी (३ वर्षा वरील बैल) मागे कसलेले निव्वळ क्षेत्र	हेक्टर	६.४४	६.४६	९.५५	७.२६	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	७.५३	७.५३
	३. तटके कोंबड्या इत्यादी	संख्या	ह.	१,२८	२७,७५	१,५०	८२,२१	१,५०	१,५०	१,५०	१,९२
६.	<u>कारखान्यातील रोजगार</u>			१९५१	१९६१	१९७०	१९८०	१९८५	१९८७	१९८८	१९८९
	१. चालू कारखाने	संख्या		७	२०	२६	४०	२६	२४	३२	३४
	२. कामगाराची दैनिक सरासरी	-"		४२३	१,०५५	१,७६५	२,५५१	१७३४	२४६०	२२४४	४४२८
	३. दर लाख लोकसंख्येमागे कामगाराची संख्या	-"		३५	७१	९३	१३२	१३४	१२०	१७४	३४२
७.	<u>गिजू</u>										
	१. गिजेचे उत्पादन	दशलक्ष किलो वॅट्स		-	-	-	-	-	-	-	-
	२. गिजेचा वापर	-"	उ. ना.	०.४०४	२.८५५	१०.४०३	४६.९३८	५४.३८५	६४.००६	७३.६७३	१६.६६२

पुढे चालू . . .

तक्ता क्रमांक : १५. १० पुढे चालू.

(१९६६)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
३. त्रिजेवा पुरवठा झालेली शहरे	संख्या	उ. ना.	४	१३	१३	५	५	५	५	५	५
४. त्रिजेवा पुरवठा झालेली गावे	-	उ. ना.	-	४२८	१२४२	२०४	२०४	२०४	२०४	२०४	२०४
८. सहकार			१२६०-६१	१२७०-७१	१२८०-८१	८५-८६	८७-८८	८८-८९	८९-९०		१२९०-९१
१. सहकारी संस्था (एकूण)	संख्या	उ. ना.	-	-	२५२७	१८१२	१९८७	२०८६	२१४२	२२२९	२२२९
अ) कृषि पत संस्था	-	उ. ना.	१२२२	२७६	२६५	५६६	५६९	५६९	५६९	५६९	५६९
ब) कृषी विंगर पत संस्था	-	उ. ना.	५१	१२४	६७६	४२२	५४०	५८१	५९८	६५१	६५१
क) विंगर कृषीपत व विंगरपतसं. पतसंस्था	-	उ. ना.	१७६	२०७	८९६	७४७	८७८	९३६	९७५	१००९	१००९
२. सभासद (एकूण)	-	उ. ना.	१४५०९२	२६८६२०	उ. ना.	३००९९८	३७६७६७	४२४३८०	४०५०३४	४७३६६०	४७३६६०
अ) कृषी पत संस्था	-	उ. ना.	१२३२५४	१९५५५२	उ. ना.	१४५६८८	२०७५१८	२५०५४०	२२१२०९	२७०६६३	२७०६६३
ब) कृषी विंगर पत संस्था	-	उ. ना.	८९६४	४४७५७	उ. ना.	५३५२०	५२७२२	५५५२४	५४४८१	८८३२९	८८३२९
क) विंगर कृषी पत संस्था व	-	उ. ना.	१२१७४	२८३११	उ. ना.	१०१७२०	११६४५०	११८३१६	१२८६४४	११४५२८	११४५२८
३. खेडते भांडवल (एकूण)	रु. हजारात	उ. ना.	७६३४	४८७१८२	उ. ना.	१०८८३२९	१५४२३६५	२०२८५४३	२१५३५१२	३१४६५७५	३१४६५७५
अ) कृषी पत संस्था	-	उ. ना.	३११२	३८४२८३	उ. ना.	५१३२६१	८७८४५०	१२४८४०१	१३४१७८०	१६७२६३०	१६७२६३०
ब) कृषी विंगर पत संस्था	-	उ. ना.	३००१	७४४३७	उ. ना.	११४२०	३०६५२	२२८८९	२३२६२	७७४८०६	७७४८०६
क) विंगर कृषी पत व विंगर पत सं.	-	उ. ना.	१५२१	२८४६२	उ. ना.	५६३७१८	६५०२५६	७५७२५३	७८८४६३	६२२१३९	६२२१३९
४. दिलेली कर्जे (एकूण)	-	उ. ना.	२५१६५	५८८२७	१०८६३	२७४००९	७५१७६८	८७५६४४	९७०२४५	७४०५२०	७४०५२०
अ) कृषी पत संस्था	-	उ. ना.	२५०५२	५५६३७	१०८६३	२७४००९	७५१७६८	८७५६४४	९७०२४५	६१७९६२	६१७९६२

पुढे चालू

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
द) कृषी विंगर पत संस्था	रु. हजा.	उ. ना.	२७	१२४९	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	-
क) कृषी विंगर व विंगरवा	-	उ. ना.	८६	२०११	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१२२६२८
९. शिक्षण	५१ संस्था										
अ) प्राथमिक											
अ) संस्था	संख्या	५००	१२२४	१६४०	१७३२	१०९६	१११४	११२८	उ. ना.	उ. ना.	
ब) विद्यार्थी	संख्या	हजा. १५	१०३	१९५	२९१	२०४	२२३	२२२	उ. ना.	ह. ना.	
क) शिक्षक	-	१	३	६	७	५	५	५	उ. ना.	उ. ना.	
२. दुय्यम शिक्षण											
अ) संस्था	संख्या	५३	६४	२२८	२५४	२०९	२५०	२५८	उ. ना.	उ. ना.	
ब) विद्यार्थी	संख्या	हजा. १५	२०	८०	११४	९४	११७	१२५	उ. ना.	उ. ना.	
क) शिक्षक	-	-	१	३	४	३	४	४	उ. ना.	उ. ना.	
३. उच्च शिक्षण											
अ) संस्था	संख्या	उ. ना.	४	१२	१८	१२	१२	१२	उ. ना.	ह. ना.	
ब) विद्यार्थी	संख्या	हजा. उ. ना.	-	७	१३	१३	१६	१९	उ. ना.	उ. ना.	
क) शिक्षक	संख्या	उ. ना.	-	-	१	१	१	१	उ. ना.	उ. ना.	
४. साक्षरतेची टक्केवारी	टक्केवारी	१९५१	१९६१	१९७१	१९८१	१९८१	(रेजापूरसहीत)				
(१९५१, ६१, ७१, व ८१ जनगणना)											
अ) पुरुष	-	उ. ना.	२७. ५२	४०. ३४	४८. ७३	४८. २८	४८. २८	४८. २८	४८. २८	४८. २८	४८. २८
ब) स्त्रिया	-	उ. ना.	६. ०२	१४. ७०	२१. ५८	२०. ५०	२०. ५०	२०. ५०	२०. ५०	२०. ५०	२०. ५०
क) एकूण	-	उ. ना.	१७. ०५	२७. ८८	३५. ८६	३४. ६२	३४. ६२	३४. ६२	३४. ६२	३४. ६२	३४. ६२

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
शाब्दित जाणा-या मुलाची											
टक्केदारी (६ते११ वयाची)											
१. मुले	टक्केदारी	उ. ना.	७०.७०	६८.२१	उ. ना.	५३.५	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
२. मुली	-"	उ. ना.	३८.००	४२.०१	उ. ना.	४६.५	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
३. एकूण	-"	उ. ना.	५४.४	५५.४४	उ. ना.	८३.८६	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
शाब्दित जाणांसाठी मुलांची											
टक्केदारी (११ते१४ वर्षे											
वयोगटातील)											
१. मुले	-"	उ. ना.	६५.३	६४.५५	उ. ना.	६१.८	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
२. मुली	-"	उ. ना.	२०.८८	२२.७३	उ. ना.	३८.२	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
३. एकूण	-"	उ. ना.	४४.०६	४४.२८	उ. ना.	१६.१४	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
१०. वैद्यकीय व आरोग्य		१९५०	१९६०	१९७०	१९८०	१९८५	१९८७	१९८८	१९८९	१९९०	
१. दवाखाने	संख्या	१४	१४	३२	३३	१७	१५	१५	१५	१५	१६
२. रुग्णालये	-"	२	२	३	३	१०	१२	११	११	११	११
३. प्राथमिक आरोग्य केंद्र	-"	उ. ना.	उ. ना.	१५	३५	३९	३९	३९	३९	३९	४४
४. खाटा	-"	८९	२५०	३५४	६१०	६२२	७१७	६७७	७१५	७४६	७४६
५. दर लाख लोकसंख्ये- मागे खाटा	-"	७	२१	१८	३२	४८	५५	५२	५५	५८	५८
६. उपचार केलेले रुग्ण											
अ) वाह्य रुग्ण	संख्या	हजा.	४७५	८०१	७६४	१२.४६	११.५७	१६५५	१०७४	१४४९	१०८५
ब) आंतर रुग्ण	-"	१२	३६	७०	५९	२६	३८	२५	४३	१९	१९
७. जन्माचे प्रमाण	दर हजार-	उ. ना.	२०.५१	२७.५०	१७.२२	१८.६	१९.५	उ. ना.	२०.	उ. ना.	उ. ना.
८. मृत्यूचे प्रमाण	लोक संख्येमागे	उ. ना.	८.७५	९.३०	५.६०	४.१	४.३	उ. ना.	४	उ. ना.	उ. ना.

तक्ता क्रमांक: १५.१० पुढे चालू.

(१९९२)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
माहतक व दळ्याळण											
(३१ मार्च रोजीची स्थिती)											
१.	रस्त्याची लांबी	कि.मी.	२३१	४७१	१७२३	५८४७	३४०८	४०२८	४११९	४११९	४१७८
	(नगरपालिका क्षेत्र वगळून)										
२.	दर १०० चौ. कि.मी.	"	१-२५	३-३०	३३-०५	३७-८०	४६-६६	५४-६४	५५-७७	५६	५७
	भौगोलिक क्षेत्रामागे										
	रस्त्याची लांबी.										
३.	दरलाख लोकसंख्येमागे	"	१९.००	३१.८७	९०.८७	२८१.८७	२६३.५०	३११.४४	३१८.४७	३१९.३३	३८६
	रस्त्याची लांबी (ग्रामीण)										
४.	लोहमार्गाची लांबी	"	११८	११८	११८	११८	१४८	१४८	१४८	१४८	१४८
५.	डाक कार्यालये संख्या	संख्या	२८२	३६५	४१६	४९९	२७१	२७०	२७०	२७१	२७६
६.	तार कार्यालये	"	३	६	२७	९७	७५	८६	९२	९२	९४
७.	स्थानिक स्वराज्य संस्था										
१.	पंचायत समिती	संख्या	उ. ना.	११	११	११	५	५	५	५	५
२.	ग्राम पंचायती	"	९७२	९७८	१०४०	१०६८	६४६	६४६	६५०	७०५	७०६
३.	नगरपरिषदा	"	१३	१३	१३	१३	५	५	५	५	५
४.	कटक मंडळे	"	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१३.	संकीर्ण		१९५०	१९६०	१९७०	१९८०	१९८५	१९८७	१९८८	१९८९	१९९०
	बँक कार्यालये	संख्या	१६	१७	७४	१७६	४३	४७	४९	५५	५५

टीप:- ०=५०० पेक्षा कमी

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.